

VÝROČNÍ ZPRÁVA
2015

ZOO PRAHA

VÝROČNÍ ZPRÁVA 2015

ZOOLOGICKÁ ZAHRADA HL. M. PRAHY

Zoologická zahrada hl. m. Prahy
U Trojského zámku 120/3, 170 00 Praha 7-Troja
telefon: 296 112 111
fax: 233 556 704
e-mail: zoopraha@zoopraha.cz
www.zoopraha.cz

Zřizovatel

Magistrát hl. m. Prahy
Mariánské náměstí 2, 110 01 Praha 1
telefon: 236 001 111
e-mail: posta@praha.eu
www.praha.eu

Ředitel

Mgr. Miroslav Bobek
Prusíkova 2493/11, 155 00 Praha 5
telefon: 296 112 108

Tisková mluvčí

Jana Myslivečková
S. K. Neumanna 15, 180 00 Praha 8
telefon: 296 112 111

Zpracovatel výroční zprávy

Prom. biolog Romana Anděrová
Na Březince 3, 150 00 Praha 5
telefon: 737 208 997

ÚVOD	10
EKONOMICKÁ ZPRÁVA	12
■ Ekonomický rozbor	
■ Hospodaření Zoo Praha	
CHOVATELSTVÍ	20
■ Úvod	
■ Plazi, obojživelníci, ryby a bezobratlí	
■ Ptáci	
■ Savci I. (kromě primátů a kopytníků)	
■ Savci II. (kopytníci)	
■ Savci III. (primáti)	
■ Veterinární zpráva	
■ Projekty druhové ochrany in-situ	
■ Ostatní odborné zoologické činnosti	
VEŘEJNOST	64
■ Návštěvnost	
■ Marketing a PR	
■ Programy a vzdělávání	
■ Média, publicita, internet	
STAVEBNÍ ČINNOST	94
ZAMĚSTNANCI	100
STAVY ZVÍŘAT	104

Mgr. Adriana Krnáčová, M. A., MBA
primátorka hl. m. Prahy

Mgr. František Cipro
ředitel odboru kultury, zahraničních vztahů
a cestovního ruchu MHMP

Mgr. Miroslav Bobek
ředitel Zoo Praha

Mgr. Jaroslav Šimek, Ph.D.
zoologický náměstek

Jiří Malina
náměstek útvaru kontaktu s veřejností

Ing. Šárka Nováková
ekonomicko-provozní náměstkyně

RNDr. Ivan Rehák, CSc.
odborný poradce pro zoologii

Renata Švejdová
tajemnice ředitele

Jana Myslivečková
vedoucí tiskového oddělení

RNDr. Pavel Brandl, Ph.D.
kurátor (savci kromě kopytníků a primátů)

Mgr. Barbora Dobiášová
kurátorka (savci – kopytníci)

Mg.Cs. Vít Lukáš, DiS.
kurátor (primáti)

Antonín Vaidl
kurátor (ptáci)

Petr Velenský
kurátor (plazi, obojživelníci, ryby, bezobratlí)

MVDr. Roman Vodička, Ph.D.
MVDr. Jaromír Král
MVDr. Martin Ptáček
veterinární lékaři

RNDr. Evžen Kůs
vedoucí oddělení dokumentace

Ing. Miroslav Machek
vedoucí oddělení obchodu a výměny zvířat

Mgr. Alexis Karadžos
vedoucí vzdělávacího a programového oddělení

Ing. Eliška Pellešová
vedoucí oddělení prodeje a služeb

Eva Macháčková
vedoucí oddělení návštěvnického servisu

Ing. Vít Kahle
vedoucí oddělení PR a marketingu

Ing. Karel Hasman
vedoucí odboru provozu

Richard Kyselý
vedoucí stavebního oddělení

Renata Kreibichová, DiS.
samostatné oddělení mzdové a personální

Úvod

Kdybychom jednotlivé roky označovali podle zvířat, pak rok 2015 by v Zoo Praha byl rokem lva. Po třech letech nesmírně obtížných vyjednávání se totiž podařilo dovézt z indického Gudžarátu tři čistokrevné lvy indické – první, které po více než dvou desetiletích poskytla Indická republika do Evropy. Šlo o úspěch, který sklidil uznání představitelů zoologických zahrad po celém světě.

Na začátku roku 2015 došlo k oficiálnímu podpisu tří významných dokumentů, díky kterým Zoo Praha navázala spolupráci a strategické partnerství s vládou indického státu Gudžarát, Zoo Sakkarbaug a indickým Ústředním úřadem pro zoologické zahrady (Central Zoo Authority – CZA).

Ve stínu tohoto úspěchu by ovšem neměly zůstat další akvizice zvířat a zejména dlouhá řada odchovů. Celkově se za rok 2015 narodilo 1 306 mláďat 221 druhu. K nejvýznamnějším či nejatraktivnějším mláďatům roku patřili hrabáč, gibbon stříbrný, tapír jihoamerický a tapír čabrákový, sovy indické, sojkovci šedohnědí či varaní smaragdoví. V některých případech šlo o vůbec první odchovy v evropských zoologických zahradách či v České republice.

Důležitým okamžikem bylo vyhlášení Zoo Praha jako 4. nejlepší zoologické zahrady na světě, a to v hodnocení cestovatelského serveru TripAdvisor. V kontinentální Evropě šlo dokonce o 1. místo. Přestože tento výsledek nelze přeceňovat, ukazuje, že se Zoo Praha prosazuje v konkurenci těch největších a masivně dotovaných zoologických zahrad, které se nacházejí v nejbohatších zemích.

Přes veškerou přízeň návštěvníků jejich celkový počet ovlivnilo mimořádně horké, pro návštěvu zoo velmi nepříznivé letní počasí. V roce 2015 tak Zoo Praha dosáhla celkové návštěvnosti 1 318 382 osob, třetí nejvyšší v její historii.

Ani v roce 2015 neustal v Zoo Praha stavební ruch. Nejviditelnější byla revitalizace svahu nad bývalou „ptačí lineárkou“, vybudování nové propojovací cesty a výstavba záporové stěny pro budoucí Rákosův pavilon. Probíhala také příprava na zahájení dalších velkých staveb v roce 2016, zejména nového pavilonu goril.

Stejně jako v předchozích letech proběhl letecký transport koní Převalského do mongolské Gobi a pokračovaly i další velké in-situ projekty Zoo Praha, zejména Toulavý autobus v Kamerunu.

Mgr. MIROSLAV BOBEK
ŘEDITEL ZOO PRAHA ■

EKONOMICKÁ ZPRÁVA

foto: Petr Hájek

Ekonomický rozbor

HLAVNÍ ČINNOST

Výnosy, transfery

V roce 2015 dosáhly celkové výnosy bez transferů výše 206 531,1 tis. Kč

Nejpodstatnější položkou výnosů zůstávají i nadále **výnosy ze vstupného**. Oproti schválenému rozpočtu 156 050,0 tis. Kč bylo skutečně dosaženo výše 175 665,0 tis. Kč (z toho 174 590,9 tis. Kč – vstupné do areálu, 1 074,1 tis. Kč – Trojská karta). Při tvorbě rozpočtu je vždy k těmto výnosům přistupováno se zvýšenou opatrností, protože na návštěvnost, a tedy i výši tržeb, do velké míry působí neovlivnitelné faktory, zejména počasí. V roce 2015 navštívily Zoo Praha celkem 1 318 382 osoby, což je třetí nejvyšší návštěvnost od roku 2006.

Ačkoliv ostatní **výnosy z prodeje služeb** nedosahují takové úrovně jako tržby ze vstupného, představují důležitý zdroj příjmů Zoo Praha. I v jejich případě došlo k nárůstu skutečných výnosů oproti původnímu plánu. V roce 2015 bylo dosaženo v rámci programů a průvodcovských služeb výnosů ve výši 2 388,9 tis. Kč (SR 2 100,0 tis. Kč). Zvýšený zájem byl zaznamenán i v případě programu „Chovatelem na 1 den“, celkové výnosy činily 282,6 tis. Kč (SR – 100,0 tis. Kč). Nově byl do nabídky služeb návštěvníkům zařazen v průběhu roku 2015 zážitkový program „Krmení žiraf“, kde bylo dosaženo celkového výnosu 54,3 tis. Kč. Ostatní výnosy z prodeje služeb činily 764,4 tis. Kč. Jedná se zejména o výnosy za odbornou péči o druhy CITES (190,6 tis. Kč), kterou hradí Ministerstvo životního prostředí ČR. Dalšími položkami jsou tržby za ubytování v rekreačních zařízeních (154,9 tis. Kč), dopravu (128,9 tis. Kč) a pořádání dvou mezinárodních konferencí – Mid Year EAZA Bird TAG a Comodo dragon husbandry workshop (279,2 tis. Kč).

K mírnému překročení schváleného rozpočtu (250,0 tis. Kč) došlo i v případě **prodeje zboží** v rámci hlavní činnosti. Zejména díky pozitivnímu vývoji návštěvnosti bylo celkem z prodeje plánek a předplatného publikace Trojský koník dosaženo výnosu 256,0 tis. Kč.

Za nedodržení smluvních podmínek byla účtována **smluvní pokuta** ve výši 50,0 tis. Kč Družstvu HLS, které zajišťuje fyzickou ostrahu areálu Zoo Praha.

Čerpání fondů Zoo Praha bylo uskutečněno v celkové výši 26 224,8 tis. Kč, tj. 93,7 % upraveného rozpočtu. Z toho 813,8 tis. Kč tvoří čerpání veřejných sbírek (*Pomáháme jim přežít, Toulavý autobus a Návrat divokých koní*), 3 737,0 tis. Kč použití konkrétních darů na úhradu krmiv a 21 672,0 tis. Kč zapojení fondu odměn. K úspoře oproti upravenému rozpočtu došlo v případě oprav hrazených z investičního fondu (1 350,0 tis. Kč) a použití fondu odměn (428,0 tis. Kč).

Oproti schválenému rozpočtu (55,0 tis. Kč) došlo k výraznému nárůstu v položce **ostatních výnosů**, které ve skutečnosti činily 698,1 tis. Kč. Toto překročení bylo způsobeno zejména v důsledku proúčtování přijatých věcných darů, konkrétně krmiv (209,8 tis. Kč), a pohledávky za soudní spor o uhynulou ježuru australskou (376,2 tis. Kč).

Naopak v případě **finančních výnosů** bylo dosaženo nižší hodnoty (147,0 tis. Kč) oproti schválenému rozpočtu (500,0 tis. Kč). K poklesu došlo zejména v případě kurzových zisků, které jsou z důvodu kolísání kurzů předem obtížně stanovitelné.

Neinvestiční příspěvek MHMP byl pro rok 2015 schválen ve výši 91 461,3 tis. Kč. V průběhu roku poté došlo k následujícím rozpočtovým opatřením:

- 251,4 tis. Kč; usnesení Rady hl. m. Prahy č. 553; prostředky převedené z roku 2014 určené na úhradu faktur v souvislosti s financováním Projektů na záchranu ohrožených druhů zvířat ve volné přírodě (in-situ). Prostředky byly použity v plné výši.
- 900,0 tis. Kč; usnesení Rady hl. m. Prahy č. 1809; finanční prostředky určené na úhradu nákladů spojených s transportem koní Převalského do Mongolska (konkrétně na úhradu přepravy čtyř koní Převalského z Prahy do Gobi B letounem CASA), převedené z projektu „2 Kč ze vstupu“. V tomto případě došlo k úspoře prostředků (291,2 tis. Kč). V době podání žádosti o použití prostředků z projektu „2 Kč ze vstupu“ ještě nebylo známo rozhodnutí MŽP o poskytnutí dotace pro rok 2015. Z tohoto důvodu tedy Zoo Praha zažádala o celkovou částku předpokládaných nákladů na zajištění přepravy čtyř koní Převalského do Mongolska letounem CASA (900,0 tis. Kč). Následně byla Zoo Praha přiznána dotace MŽP ve výši 300,0 tis. Kč. Oproti původnímu předpokladu byly náklady na přepravu o 8,8 tis. Kč vyšší. Ve finančním vypořádání jsme rovněž žádali o ponechání uspořené částky do roku 2016 za účelem financování projektů záchran ohrožených druhů a nákladů s tím spojených.
- 247,4 tis. Kč; usnesení Rady hl. m. Prahy č. 2955; zvýšení platových tarifů o 3 % a zákonných odvodů. Prostředky byly použity v plné výši.

Celkový neinvestiční příspěvek MHMP tak po úpravách činil 92 860,1 tis. Kč.

Kromě výše uvedeného došlo k úspoře neinvestičního příspěvku 404,4 tis. Kč (z toho byla nižší tvorba odpisů oproti schválenému plánu 277,7 tis. Kč). Celkově tak úspora neinvestičního příspěvku MHMP činila 695,6 tis. Kč.

Dále Zoo Praha obdržela **dotaci od MŽP** ve výši 3 101,8 tis. Kč, z toho bylo 2 533,6 tis. Kč určeno na krmiva v rámci titulů A a B, 300,0 tis. Kč v rámci titulu A na částečnou úhradu transportu koní Převalského do Mongolska, 80,0 tis. Kč v rámci titulu B na tiskovou přípravu a tisk publikace o živočišných volně žijících v Zoo Praha a v rámci titulu C 188,2 tis. Kč na úhradu nákladů na vedení a vydání plemenných knih, vydání publikace „Ročenka českých a slovenských zoologických zahrad“ a vydání publikace „Výroční zpráva UCSZOO“. Dotace byla použita v plné výši.

V rámci **ostatních transferů** bylo zúčtováno celkem 296,9 tis. Kč. Jednalo se o dotaci OPK na úhradu způsobilých neinvestičních výdajů v rámci akce č. 23541 „Revitalizace svahu u expozice papoušků“. Dotace byla použita na úhradu ostatních

osobních nákladů (46,8 tis. Kč), služeb spojených s administrací projektu (237,2 tis. Kč) a nákladů v souvislosti s publicitou projektu, konkrétně zhotovení informačních tabulí (12,9 tis. Kč). Oproti poskytnuté dotaci ve výši 314,2 tis. Kč došlo k úspoře 17,4 tis. Kč, která byla v souladu s metodikou zúčtována na účet 414.

Náklady

Ve srovnání s rokem 2014 byl zaznamenán pokles celkových nákladů hlavní činnosti o 10 597,9 tis. Kč. K poklesu nákladů došlo téměř ve všech hlavních nákladových kategoriích a výjimkou osobních nákladů a odpisů, kde naopak došlo k nárůstu. Je však nutné podotknout, že do hospodaření roku 2014 se do značné míry promítly ještě náklady v souvislosti s odstraňováním povodňových škod z roku 2013. Schválený rozpočet nákladů ve výši 257 118,3 tis. Kč byl v průběhu roku v návaznosti na vývoj výnosů, schválených transferů a čerpání fondů upraven na celkových 304 585,3 tis. Kč. Skutečné náklady poté činily 302 094,2 tis. Kč.

Spotřebované nákupy, drobný dlouhodobý majetek

Spotřebované nákupy dosáhly obdobné výše jako v roce 2014. Původní schválený rozpočet byl upraven o 6 293,1 tis. Kč, z čehož 2 533,6 tis. Kč tvořila dotace od Ministerstva životního prostředí ČR určená na úhradu krmiv.

V rámci **spotřebního materiálu** došlo oproti roku 2014 k poklesu o 1 170,2 tis. Kč. V návaznosti na vývoj aktuálních potřeb byl schválený rozpočet navýšen o 7 335,7 tis. Kč.

Nejobjemnější položkou spotřebního materiálu jsou náklady na krmiva, zde také došlo k největšímu navýšení oproti schválenému rozpočtu, a to o 4 692,5 tis. Kč (z toho 2 533,6 tis. Kč z dotace MŽP). Celkové náklady na krmiva včetně dotace MŽP dosáhly výše 24 022,5 tis. Kč (skutečnost 2014 činila 23 363,6 tis. Kč). Navýšení bylo způsobeno rostoucími cenami některých komodit a trvalou snahou o kvalitní a vyvážené krmivo, sekundárně též průběžnou částečnou obměnou chovaných zvířat směrem ke vzácnějším a většinou také potravně a provozně, a tím i finančně náročnějším taxonům.

K výraznému navýšení oproti schválenému rozpočtu (o 1 815,5 tis. Kč) došlo rovněž v položce základního materiálu. Obzvláště se jedná o materiál určený na podestýlky pro chovaná zvířata, materiál pro běžnou údržbu areálu (řezivo, materiál spojovací, elektroinstalační, zámečnický, instalatérský, topenářský a zahradnický – zemina, hnojiva, borka, štěpka, rašelina apod.), dále o předtisky vstupenek a čipové karty pro permanentky. Tyto náklady bylo nezbytně nutné vynaložit pro zajištění řádného chodu zoologické zahrady.

Oproti původnímu předpokladu došlo k nárůstu i v případě položky ochranných pomůcek (o 240,0 tis. Kč), a to v souvislosti se zavedením nových pracovních uniforem.

V rámci **spotřeby energií** došlo oproti schválenému rozpočtu k úspoře o 1 196,2 tis. Kč, které bylo dosaženo zejména v důsledku mírných klimatických podmínek během zimy. V meziročním porovnání jsou náklady o 1 129,0 tis. Kč vyšší. Srovnání nákladů jednotlivých druhů energií v letech 2014 a 2015 zachycuje tabulka níže. Spotřeba elektrické energie ve fyzických jednotkách ve výši 8,301 mil. kWh se vrátila po poklesu v letech 2013 (8,020 mil. kWh) a 2014 (8,007 mil. kWh), kdy došlo k poklesu v důsledku povodní, k úrovni roku 2012 (8,298 mil. kWh).

Spotřeba plynu ve fyzických jednotkách činila 314 tis. m³, a vzrostla tak oproti roku 2014 (297 tis. m³) o 17 tis. m³ při mírném meziročním poklesu průměrné ceny plynu.

U vodného a stočného v roce 2015 došlo k nárůstu spotřeby, a to na objem téměř 178 tis. m³ (2014 164 tis. m³), a to zejména v důsledku nedostatku vody jímáné z vrtů. Meziročně opět došlo ke zvýšení vodného a stočného, a to z 65,95 Kč/m³ na 67,52 Kč/m³.

Na nákup drobného dlouhodobého majetku bylo vydáno celkem 803,4 tis. Kč. Zejména se jednalo o nákup nábytku a vybavení pro kanceláře a ostatní pracoviště, výpočetní techniky a ostatní elektroniky, pracovních strojů a vybavení z důvodu nově vzniklé potřeby pro výkon práce či běžného opatření původního majetku.

Služby

Ve srovnání s rokem 2014 zaznamenala tato nákladová skupina největší pokles, a to o 14 164,3 tis. Kč (rok 2015 – 45 870,5 tis. Kč, rok 2014 – 60 034,7 tis. Kč), přičemž k největšímu snížení došlo v rámci nákladů na opravy. Do roku 2014 byly ještě promítnuty náklady spojené s odstraňováním povodňových škod. Meziroční rozdíly zaznamenané v rámci jednotlivých položek služeb vyplývají z aktuálních potřeb příslušného roku. Celkový schválený rozpočet služeb byl upraven o 14 106,6 tis. Kč, z toho 9 469,4 tis. Kč činí opravy a udržování (1 350,00 tis. Kč opravy hrazené z investičního fondu); 230,7 tis. Kč prostředky převedené z roku 2014 určené na úhradu faktur v souvislosti s financováním Projektů na záchranu ohrožených druhů zvířat; 900,0 tis. Kč finanční prostředky určené na úhradu nákladů spojených s transportem koní Převalského do Mongolska; 568,2 tis. Kč služby hrazené z dotace MŽP; 246,5 tis. Kč služby hrazené v rámci dotace OPVK Revitalizace sva-hu u expozice papoušků.

Náklady na **opravy a udržování** dosáhly výše 16 856,2 tis. Kč. Veškeré opravy a udržování bylo nezbytně nutné provést, a to zejména z důvodu předcházení následným rozsáhlejšími opravám, bezpečnosti a plynulosti provozu zahrady.

Tab. 1: Srovnání spotřeby energií v roce 2014 a 2015

v tis. Kč	2014	2015
Elektrická energie	14 415,1	14 467,6
Plyn	2 638,8	2 785,2
Vodné, stočné	10 220,8	11 151,1
Celkem	27 274,8	28 403,8

V případě budov a staveb byly realizovány tyto opravy:

- Restaurace Oceán – WC, kotelna, omítky a výmalba jídelny, varny a technického zázemí;
- Africký dům – oprava výmalby vnitřního expozičního výběhu žiraf, oprava zastínění ve výběhu žiraf;
- oprava elektroinstalace stáje asijských jelenů;
- oprava brouzdaliště v Dětském areálu;
- oprava pražcové palisády u výběhu tahrů;
- oprava voliéry sov;
- ostatní opravy a udržování (práce instalatérské, tesařské a truhlářské, malířské a lakýrnické, zednické, betonářské a zemní, elektromontážní a elektroinstalační, zámečnické, sklenářské, výškové a horolezecké, izolační a klempířské, podlahářské a parketařské; čištění a dezinfekce vody; údržba a servis MaR, EZS a EPS; výroba klíčů a zámek; oprava jízdních kol a další).

V rámci položky opravy a údržba komunikací byly provedeny opravy:

- provozní komunikace ke Gočárovým domům;
- oprava mlatových návštěvnických cest a ploch, opravy živých povrchů;
- ochranný nátěr lávky v Údolí slonů.

Opravy strojů a zařízení se věcně týkaly především oprav a údržby čerpací techniky a systémů vodního hospodářství, řídicích systémů, kopírovací a reprodukční techniky, chladících a klimatizačních zařízení, čisticí techniky a ostatních strojů a zařízení a rozveden vysokého napětí. Finančně nejvýznamnější byly opravy a servis rozveden vysokého napětí, servis MaR, velké opravy čerpací techniky a opravy kamerových a CCTV systémů.

Nejvýznamnějšími položkami v čerpání **oprav dopravních prostředků** byly opravy elektrovoziků JD Gator, sypače, nákladního vozu MAN, Ford Tranzit a zametače.

V případě **údržby pozemků a porostů** se pak jednalo zejména o arboristické práce související s průběžným i mimořádným ošetřením stromů a další zahradnické práce.

Přehled o výši provedených oprav a udržování dle jednotlivých druhů uvádí tabulka níže.

Tab. 2: Přehled o výši provedených oprav a udržování dle jednotlivých druhů v roce 2015

v tis. Kč	RS	RU	Skutečnost
	2015	2015	2015
Opravy budov a staveb	300,0	3 795,5	2 945,5
Opravy komunikací	150,0	447,5	447,5
Ostatní opravy a udržování	4 204,0	8 446,5	7 946,5
Opravy strojů a zařízení	1 220,0	1 495,1	1 494,9
Opravy a servis programového vybavení	33,0	0,0	0,0
Opravy dopravních prostředků	800,0	1 022,0	1 022,0
Opravy inventáře	30,0	0,0	0,0
Údržba pozemků a porostů	2 000,0	2 999,8	2 999,8
Opravy a udržování celkem	8 737,0	18 206,4	16 856,2

Výše nákladů na **cestovné** je srovnatelná s rokem 2014. Veškeré služební cesty bylo nezbytně nutné uskutečnit z důvodu úspěšné realizace transportů zvířat, in-situ projektů a udržování a navázání možné spolupráce s evropskými i světovými zahradami zejména v rámci chovatelské oblasti.

Úměrné roku 2014 jsou i **náklady na reprezentaci**.

Celkové náklady na **ostatní služby** (skutečnost 2015 – 25 077,3 tis. Kč) klesly oproti roku 2014 o 3 927,5 tis. Kč. Úspory se podařilo docílit u většiny případů ostatních služeb. K nejvýraznějšímu poklesu dochází v případě nákladů na svoz odpadu (o 1 312,9 tis. Kč), kdy v roce 2014 bylo nutné z bezpečnostních i provozních důvodů zrealizovat finančně náročnou likvidaci biologického odpadu hnojiště. K významné úspoře oproti roku 2014 došlo rovněž v případě výkonů spojů (o 932,9 tis. Kč), snížení vzniklo jak v případě telekomunikací, tak poštovního. Zde se Zoo Praha rozhodla pro rok 2015 nerealizovat fundraisingové aktivity prostřednictvím rozesílky. Naproti tomu k největšímu meziročnímu nárůstu došlo v případě nákladů na úklid (o 203,1 tis. Kč), a to z důvodu rozšíření rozsahu poskytovaných služeb (nový pavilon velemoků, WC u expozice Bororo, expozice „Štola“, servis objektu Sklenářka a od 3. čtvrtletí 2015 i čištění venkovních výběhů a bazénů ledních medvědů).

Osobní náklady

Limit prostředků na platy byl schválen ve výši 56 527,0 tis. Kč pro 202 pracovníky. Limit počtu pracovníků byl v průběhu roku usnesením RHMP č. 1462 navýšen na 205,5 přepočtené osoby. V souvislosti s nařízením vlády č. 278/2015 Sb. (zvýšení platových tarifů o 3%) pak byl usnesením RHMP č. 2955 zvýšen limit prostředků na platy o 184,6 tis. Kč. Usnesením RHMP č. 1462 byl udělen souhlas s použitím fondu odměn ve výši 22 100,0 tis. Kč, přičemž skutečné čerpání činilo 21 672,0 tis. Kč. Fond odměn byl použit na odměny zaměstnanců (15 315,6 tis. Kč) a dále z něj bylo kompenzováno překročení limitu prostředků na platy (6 356,4 tis. Kč).

Limit počtu zaměstnanců 205,5 osob byl dodržen na 100%.

Zvýšené **ostatní osobní náklady** vznikly především z důvodu rostoucí potřeby zajištění staff, pokladní a průvodcovské služby. Jedná se o činnosti, které by bylo vzhledem k nerovnoměrné potřebě v průběhu roku neefektivní zajišťovat prostřednictvím kmenových zaměstnanců. Tyto služby jsou nezbytně nutné nejen z důvodu zabezpečení kvalitního servisu pro naše návštěvníky, ale především kvůli bezpečnosti a plynulosti provozu zoologické zahrady. V rámci ostatních osobních nákladů byly rovněž zúčtovány mzdové náklady v rámci dotace OPPK „Revitalizace svahu u expozice papoušků“ (46,8 tis. Kč).

Úměrně k nárůstu mzdových nákladů došlo rovněž ke zvýšení zákonného sociálního pojištění a ostatních sociálních nákladů.

Odpisy

Odpisový plán byl schválen ve výši 53 188,1 tis. Kč, skutečné odpisy pak činily 52 910,4 tis. Kč, plán tak byl naplněn na 99,5 %. K nižším odpisům oproti plánu (277,7 tis. Kč) došlo především z důvodu pozdějšího zařazení dlouhodobého majetku oproti původnímu předpokladu. Dne 3. 12. 2014 jsme podali žádost o úpravu odpisového plánu, která však nebyla projednána, a tedy ani schválena Radou hl. m. Prahy.

Ostatní náklady

Nejvýznamnější položkou v rámci ostatních nákladů jsou náklady z titulu koeficientu DPH, které činily 13 344,5 tis. Kč. Vzhledem ke schválenému rozpočtu (14 620,0 tis. Kč) došlo k poklesu o 1 275,5 tis. Kč, a to zejména v souvislosti se změnou výše vypořádacího koeficientu a vývojem celkových nákladů na nákup materiálu a služeb. Další podstatnou položkou v rámci této kategorie je pojistné (2 799,8 tis. Kč) a členské poplatky (693,1 tis. Kč – WAZA, EAZA, EARAZA, UCSZOO, ISIS, ACCESS EU!). V této položce jsou zahrnuty rovněž finanční náklady, konkrétně kurzové ztráty (312,1 tis. Kč).

Hospodářský výsledek

K 31. 12. 2015 ukončila Zoo Praha hospodaření v rámci hlavní činnosti s vlastní úsporou neinvestičního příspěvku 404,4 tis. Kč (z toho nižší tvorba odpisů oproti schválenému plánu – 277,7 tis. Kč).

K úspoře ve výši 291,2 tis. Kč došlo v rámci prostředků převedených z projektu „2 Kč ze vstupu“, určených na úhradu nákladů spojených s transportem koní Převalského do Mongolska.

Celková úspora neinvestičního příspěvku MHMP poté činila 695,6 tis. Kč.

DOPLŇKOVÁ ČINNOST

Výnosy

V rámci doplňkové činnosti se podařilo dosáhnout celkových výnosů ve výši 71 029,1 tis. Kč. Roční plán výnosů stanovený na 49 735,0 tis. Kč tak byl splněn na 142,8 %, k převýšení plánu došlo ve všech položkách rozpočtu.

Díky pozitivnímu vývoji návštěvnosti vystoupaly **tržby z parkoviště** na 13 513,5 tis. Kč, plán tak byl převýšen o 22,9 %. V rámci zkvalitnění služeb bylo do parkovacích platebních terminálů nainstalováno zařízení na možnost bezhotovostní platby parkovného platební kartou.

Tab. 3: Přehled výnosů doplňkové činnosti v roce 2015

Výnosy DČ v tis. Kč	Schválený rozpočet 2015	Skutečnost k 31. 12. 2015
Parkoviště	11 000,0	13 513,5
Reklama	9 500,0	12 042,7
Ostatní služby (poštovné e-shop, fotoautomat, sloní trenážér, provize za pamětní medaile, bonusy z prodejů výrobků partnerů)	865,0	1 826,1
Pronájem	14 000,0	20 876,8
Prodané zboží	14 300,0	22 275,0
Ostatní výnosy (prodej sloního trusu, prodej nemovitostí, inventurní rozdíly)	70,0	495,0
Celkem	49 735,0	71 029,1

Výnosy z prodaného zboží činily 22 275,0 tis. Kč, stanovený plán tak byl překročen o 55,8 %. Prodej byl zajišťován v sedmi kamenných prodejnách se suvenýry v areálu zoo, dále prostřednictvím e-shopu (včetně kamenné výdejny) a dvou prodejních in-situ stanů s prodejem produktů, určených na veřejné sbírky.

Mezi nové suvenýry jsme zařadili dřevěná jo-ja s motivy žirafy a tygra. U příležitosti křtin tapíra jihoamerického byly uvedeny do prodeje plátěná taška a trička s motivem mláděte. Dále u příležitosti narození mláděte hrabáče byly vyrobeny a zařazeny do prodeje butony a trička s motivem tohoto mláděte. Nabídku suvenýrů jsme rozšířili o butony a pohlednice s motivy hvězdných mláďat Zoo Praha, která se v roce 2015 narodila, a dále o pohlednice s nově přichozími lvy indickými. Ve spolupráci s Českou televizí jsme se podíleli na tvorbě návrhu plyšových goril ze Zoo Praha (samečka Nurua a samice Kamby), které byly uvedeny do prodeje na sezonu 2015. Na závěr roku jsme připravili relaxační omalovánky ve formátu A3, které se staly obrovským hitem Vánoc. Další úspěšnou novinkou se stal bylinný likér „Sloní moč“, který byl uveden do prodeje na první adventní neděli.

Ve spolupráci s firmou Koh-i-noor jsme rozšířili další společné produktové řady s designem Zoo Praha o sady pastelek, popisovače, gelová jednorázová školní pera se zmizíkem a pastelky v dřevěném penálu a pryž s motivem lva Jamvana.

Do prodeje byl uveden stolní kalendář na rok 2016, týdenní diář 2016 a nástěnný kalendář 2016 s motivy mláďat.

Do výroby byly koncem roku zadány reflexní bezpečnostní pásy s motivy stop zvířat ve čtyřech barevných provedeních (stříbrná, oranžová, žlutá a zelená) a čtyři druhy flash disků s motivy papouška, ledního medvěda, lachtana a lva.

Plán **tržeb z pronájmů** byl překročen o 49,1 %. K navýšení výnosů oproti původnímu předpokladu došlo zejména v návaznosti na pozitivní výsledky soutěží na pronájem gastronomických zařízení, zejména restaurace Oceán, kde došlo k výraznému nárůstu nájemného. Měsíční nájemné se podařilo zvýšit i v případě stánků s občerstvením „Minikoblížky“ a „U Supa“.

Náklady

Celkové náklady včetně daně z příjmu dosáhly výše 39 818,4 tis. Kč. Stanovený roční plán nákladů tak byl překročen o 35,4 %. Tyto náklady bylo nutné vynaložit z důvodu zajištění výnosové stránky rozpočtu.

V souvislosti se zvýšenými tržbami došlo k nárůstu nákladů oproti plánu především v případě **daně z příjmu a nákladů z prodaného zboží**.

V případě **služeb** došlo pouze k nepatrnému překročení původního předpokladu, a to o 3,1 %.

K překročení rozpočtované úrovně nákladů došlo i v rámci **osobních nákladů**. Ve mzdových nákladech se rovněž odrazily pozitivní výsledky dosažených tržeb, které jsou součástí hodnocení pro odměňování zaměstnanců.

EKONOMICKÁ ZPRÁVA

Odpisy dlouhodobého majetku v rámci doplňkové činnosti byly v souladu s pokynem k přijetí dědictví ze závěti č. j. ROZ 3/2/2015 zúčtovány v celkové výši 476,8 tis. Kč. Jedná se o odpisy z majetku nabytého dědictvím, který je využíván v rámci doplňkové činnosti (pronájmy). V době tvorby odpisového plánu na rok 2015 nebyl ještě zmiňovaný pokyn k dispozici a výše odpisů do něho nebyla zahrnuta.

Hospodářský výsledek

Zisk z doplňkové činnosti po zdanění za rok 2015 činil 31 210,7 tis. Kč.

Doplňková činnost je významným zdrojem pro tvorbu rezervního fondu a fondu odměn, a tedy i eventuálního financování nákladů hlavní činnosti, nekrytých běžným neinvestičním příspěvkem a výnosy.

V souladu se zákonem č. 250/2000 Sb. a pravidly pro finanční vypořádání navrhuje proto do rezervního fondu přidělit 6 854,8 tis. Kč. Do fondu odměn poté 24 355,9 tis. Kč.

ING. ŠÁRKA NOVÁKOVÁ,
EKONOMICKO-PROVOZNI NÁMĚSTKYNĚ ■

Tab. 4: Hospodaření Zoo Praha v roce 2015 (v tisících Kč)

NÁKLADY – HLAVNÍ ČINNOST	
Celkem	302 094
drobný hmotný majetek	803
krmivo a stelivo (včetně krmiva hrazeného z dotace MŽP)	24 023
ostatní spotřební materiál	15 870
spotřeba energie	28 404
prodané zboží	107
opravy a údržba	16 856
cestovné	3 003
služby spojů	1 637
ostatní služby	24 375
osobní náklady	116 345
odpisy	52 910
daně a poplatky (bez daně z příjmu)	257
ostatní náklady	17 504
NÁKLADY – DOPLŇKOVÁ ČINNOST	
Celkem	39 818
spotřeba materiálu	506
spotřeba energie	1 813
prodané zboží	13 069
opravy a údržba	129
ostatní služby	1 523
osobní náklady	13 987
ostatní náklady	1 894
daň z příjmů	6 897
VÝNOSY – HLAVNÍ ČINNOST	
Celkem	206 531
vstupné	175 665
tržby za přepravu	129
průvodcovské služby	2 389
ostatní prodej služeb	972
prodej zboží	256
konkrétně určené dary	3 737
jiné výnosy	23 383
DOTACE – HLAVNÍ ČINNOST	
Celkem čerpané dotace	95 563
příspěvek zřizovatele	92 164
státní dotace (MŽP)	3 102
ostatní dotace (Úřad práce, nadační příspěvky)	297
VÝNOSY – DOPLŇKOVÁ ČINNOST	
Celkem	71 029
prodané zboží	22 275
pronájmy	20 877
parkoviště	13 514
reklama	12 043
ostatní služby a výnosy	2 321
HOSPODÁŘSKÝ VÝSLEDEK ROKU 2015	
Výnosy zoo celkem	373 123
Náklady zoo celkem	341 913
Zlepšený hospodářský výsledek (po zdanění)	31 211

CHOVATELSTVÍ

Zoo Praha si dlouhodobě udržuje velmi vysokou úroveň chovatelské a odborné činnosti. Rok 2015 byl počtem rozmnožených druhů srovnatelný s předešlými roky, počet odchovaných mláďat opět přesáhl magickou úroveň 1 000 jedinců.

CHOVATELSTVÍ

Měřítkem úspěchu však nebývá jen kvantita, ale též kvalita ve smyslu odchovu vzácných, ohrožených nebo obtížně chovatelných druhů a opakovaných odchovů v následných generacích. V průběhu roku se podařilo realizovat několik odchovů s přívlastkem „poprvé v Zoo Praha“ či „poprvé v České republice“. Pro moderní zoologickou zahradu jsou podstatné nejen chovatelské výsledky, ale i trvalá práce expozičního charakteru se samozřejmým ohledem na kvalitu života chovaných zvířat. Nezbytným předpokladem dosažení a udržení vysoké chovatelské i expoziční úrovně je trvalá přízeň zřizovatele, sponzorů i řadových návštěvníků.

V rámci chovatelské práce Zoo Praha tradičně spolupracuje s řadou tuzemských i mezinárodních institucí a je aktivním členem mnoha odborných organizací. Posláním zoologické zahrady je širší než samotný chov a prezentace zvířat, jak vyplývá nejen ze zřizovací listiny, ale i ze zákona ČR o zoologických zahradách, z příslušných směrnic EU i z nepsaného morálního kodexu. Kromě vlastní chovatelské práce se dlouhodobě zapojujeme do různých ochrannářských projektů v místě přirozeného výskytu ohrožených druhů živočichů (in situ). Stranou nezůstávají nadstavbové vzdělávací a odborné aktivity, spolupráce s vysokými školami při realizaci odborných studentských prací, členství v akademických komisích, studentské stáže a praxe či přednášková činnost. Významnou součástí činnosti vedoucích pracovníků zoologického útvaru je komunikace s veřejností.

Zoo Praha je členem WAZA (Světová asociace zoologických zahrad a akvárií), na různých úrovních intenzivně pracuje v rámci EAZA (Evropská asociace zoologických zahrad a akvárií). Pracovníci Zoo Praha zastávají významné pozice v různých orgánech EAZA – své zástupce má zoo od nejvyšší rady EAZA po odborné komise chovných programů EEP. Během roku pokračovaly aktivity v odborných strukturách EAZA v EEP komisích, pracovních skupinách (TAG – Taxon Advisory Groups) či na plemenných knihách (ESB). V oblasti mezinárodní spolupráce při ochraně biodiverzity a záchraně ohrožených druhů jsme se jako odborní experti podíleli na práci ve strukturách IUCN (Mezinárodní unie na ochranu přírody) i jiných mezinárodních organizacích.

V květnu 2015 jsme pořádali dvě úspěšné mezinárodní konference – pod záštitou EAZA konferenci TASA (Threatened Asian Songbird Alliance) a na ni navazující EAZA Mid-Year Bird TAGs meeting s účastí více než 70 delegátů z Evropy, Severní Ameriky a Arabského poloostrova. V listopadu 2015 jsme organizovali dvě důležité mezinárodní akce související s chovem varanů komodských.

Pracovníci zoologického útvaru se dále účastnili dalších odborných konferencí a setkání, kde ve většině případů byly předneseny odborné prezentace: výročního setkání Vulture Conservation Fund ve Francii, pracovního setkání k ochraně supů mrchožravých v Bulharsku, EAZA TAG Meeting pro slony v Belgii, EAZA TAG Meeting pro malé savce ve Francii, EAZA TAG Meeting pro plošnice v ČR, EAZA TAG Meeting pro plazy ve Španělsku, EAZA TAG Meeting pro jeleny v Německu.

Na výroční konferenci EAZA ve Wroclavi byl prezentován poster pojednávající o projektu Návrat divokých koní. V rámci příslušných sekcí zazněly prezentace o vedených evropských plemenných knihách (ESB) či koordinovaných evropských chovných programech (EEP). Na zasedání TAG pro koňovité byla prezentována 20minutová přednáška na téma „Pět let projektu Návrat divokých koní“.

V rámci spolupráce na platformě Unie českých a slovenských zoologických zahrad jsme pořádali setkání komise pro chov plazů

Mládě komby ušaté

foto: Petr Hanemík

a obojživelníků (vedena naší pracovníci) a společné setkání komisí pro dokumentaci, pro transport zvířat a pro chov koňovitých. Komise pro chov ptáků proběhla mimo Zoo Praha, je však vedena naším pracovníkem.

Nejvýraznější stavební aktivitou roku 2015 týkající se zoologického útvaru byla projektová příprava nového pavilonu goril a přípravné práce k zahájení stavby Rákosova pavilonu. Drobné, nicméně významné stavební úpravy proběhly ve vnitřní expozici orangutanů v pavilonu Indonéska džungle. Jednalo se o rozšíření prostoru pro chovaná zvířata propojením obou expozičních ostrovů a o přestavbu původních giboních boxů v zázemí tak, aby je mohli využívat orangutani. V pavilonu Indonéska džungle byly realizovány také dílčí úpravy v expozici varanů komodských, a to v souvislosti s expoziční změnou, kdy jsme poprvé veřejnosti představili početnou skupinu sedmi dospívajících samců. V neposlední řadě stojí za zmínku červnové zprovoznění nové krmné lávky pro žirafy, umožňující návštěvníkům v rámci zážitkového programu přímý kontakt se zvířaty.

Vybrané členství v mezinárodních organizacích

- **WAZA** – World Association of Zoos and Aquariums (Světová asociace zoo a akvárií)
- **EAZA** – European Association of Zoos and Aquaria (Evropská asociace zoo a akvárií)
- **EARAZA** – Eurasian Regional Association of Zoos and Aquariums (Eurasijská regionální asociace zoo a akvárií)
- **IZE** – International Association of Zooeducators (Mezinárodní asociace zoopedagogů)
- **ISIS** – International Species Information System (Mezinárodní systém evidence druhů)
- **ITG** – International Takhi Group (Mezinárodní skupina na záchranu koně Převalského)
- **DOG** – Deutsche Ornithologische Gesellschaft (Německý svaz ornitologů)
- **DGS** – Deutsche Gesellschaft für Säugetierkunde (Německý svaz pro výzkum savců)
- **World Pheasant Association** (Světová asociace na ochranu bažantů – Antonín Vaidl, čestný člen v sekci ČR a SR)
- **Das Europäische Fruchttaubenprojekt** (Evropský projekt na výzkum holubů)
- **EAZW** – Evropská asociace veterinářů zoozvířat a volně žijících zvířat (MVDr. Roman Vodička, Ph.D. – vedoucí české sekce)
- **Zootierärzte Tagung im deutschsprachigen Raum** (MVDr. Roman Vodička, Ph.D. – člen)
- **CAZWW** – Česká asociace veterinářů zoozvířat a volně žijících zvířat (MVDr. Roman Vodička, Ph.D. – viceprezident)

Práce v mezinárodních komisích a institucích

- **WAZA** – Program Committee
RNDr. Ivan Reháč, CSc. – člen programové komise
- **WAZA** – Conservation Committee
RNDr. Ivan Reháč, CSc. – člen
- **EAZA** – EAZA Council
Mgr. Miroslav Bobek – člen rady EAZA
- **EAZA** – Research Committee
RNDr. Ivan Reháč, CSc. – člen
- **EAZA Boards of Campaignes – Shellshock and Amphibian Ark**
RNDr. Ivan Reháč, CSc. – člen

- **EAZA TAG (Taxon Advisory Groups)**
RNDr. Ivan Reháček, CSc. – *předseda TAG pro plazy*
Mgr. Jaroslav Šimek, Ph.D. – *místopředseda Equids TAG, člen TAG pro antilopy a žirafy*
RNDr. Pavel Brandl, Ph.D. – *člen TAG pro slony, malé savce, pro kočkovité šelmy a pro poloopice*
RNDr. Evžen Kůs – *člen TAG pro koňovité*
RNDr. Ivan Reháček, CSc. – *člen TAG pro obojživelníky*
Mgr. Barbora Dobiášová – *člen TAG pro jelenovité*
Antonín Vaidl – *člen TASA (Skupina pro ohrožené druhy ptáků jihovýchodní Asie), člen TAG pro papoušky, člen TAG pro dravce, člen TAG pro veslonohé ptáky, člen TAG pro pěvce*
Petr Velenský – *člen TAG pro plazy*
 - **EAZA – Transport Working Group**
Ing. Tomáš Kapic – *člen komise*
 - **EEP European Endangered Species Breeding Programmes – coordinator**
RNDr. Ivan Reháček, CSc. – *koordinátor EEP pro hroznýšovce kubánské*
Antonín Vaidl – *koordinátor EEP pro supy mrchožravé*
Ing. Tomáš Kapic – *koordinátor EEP pro bažanty Edwardsovy*
 - **ESB (European Studbook) – evropská plemenná kniha**
RNDr. Pavel Brandl, Ph.D. – *vedoucí ESP pro oceloty stromové, komby ušaté a jižní a pro velemysli obláčkové a největší*
RNDr. Ivan Reháček, CSc. – *vedoucí ESB pro hroznýšovce kubánské, želvy bornejské a želvy černavé*
Antonín Vaidl – *vedoucí ESB pro amazoňany jamajské a lorie vlnkované*
 - **EEP European Endangered Species Breeding Programmes – committee member**
Mgr. Jaroslav Šimek, Ph.D. – *člen komise EEP pro žirafy, přimorožce šavlorohé, adaxe, bongu, anoa nížinné, koně Převalského a zebry Grévyho*
RNDr. Pavel Brandl, Ph.D. – *člen komise EEP pro levharty mandžuské, levharty obláčkové, kočky rybářské a slony indické*
Antonín Vaidl – *člen komise EEP pro supy hnědé, amazoňany rudoočasé, pelikány kadeřavé, dvojzoborožce nosorožčí, čunozobce africké a ibise skalní*
Petr Velenský – *člen komise EEP pro varany komodské*
RNDr. Evžen Kůs – *člen komise EEP pro koně Převalského*
 - **ISB (International Studbook) – mezinárodní plemenná kniha**
RNDr. Evžen Kůs – *vedoucí ISB pro koně Převalského*
RNDr. Ivan Reháček, CSc. – *vedoucí ISB pro leguány kubánské*
 - **EAZA – species monitoring**
RNDr. Pavel Brandl, Ph.D. – *monitoring hutie kubánské*
 - **ITG (International Takhi Group) – mez. skupina pro ochranu koně Převalského v Mongolsku**
Mgr. Miroslav Bobek – *člen výboru*
Mgr. Jaroslav Šimek, Ph.D. – *člen výboru*
 - **CBSG (Conservation Breeding Specialist Group)**
RNDr. Ivan Reháček, CSc. – *člen*
 - **CBSG (Conservation Breeding Specialist Group) – Strategic Committee**
RNDr. Ivan Reháček, CSc. – *člen výboru CBSG*
 - **IUCN Species Survival Commission – komise IUCN pro záchranu druhů**
RNDr. Ivan Reháček, CSc. – *člen komise, člen skupiny odborníků pro leguány (Iguana Specialist Group) a skupiny odborníků pro krokodýly (Crocodile Specialist Group)*
 - **VCF (Vulture Conservation Foundation)**
Antonín Vaidl – *člen Advisory Group*
-
- ### Nejvýznamnější tuzemské a mezinárodní spolupráce
- Ostatní zoologické zahrady v rámci EAZA a UCSZOO (Unie českých a slovenských zoologických zahrad) a soukromí chovatelé
 - Vysoké školy (Přírodovědecká fakulta Univerzity Karlovy, Česká zemědělská univerzita, Přírodovědecká fakulta Jihočeské univerzity a Mendelova univerzita v Brně)
 - Národní muzeum a Národní knihovna
 - Agentura ochrany přírody a krajiny
 - MěVS a SVS (Městská veterinární správa a Státní veterinární správa) a SVÚ (Státní veterinární ústav)
 - Ústav lékařské biochemie a laboratorní diagnostiky 1. LF UK a VFN
 - Fakultní nemocnice v Motole, Ústřední vojenská nemocnice Střešovice, Thomayerova nemocnice
 - Veterinární a farmaceutická univerzita, Brno
 - Ministerstvo životního prostředí ČR – oddělení CITES a ČIŽP (Česká inspekce životního prostředí)
 - Magistrát hlavního města Prahy – odbor ochrany životního prostředí
 - Botanická zahrada hl. m. Prahy
 - Českomoravská společnost chovatelů, a. s.
 - Česká herpetologická společnost (RNDr. Ivan Reháček, CSc. – prezident)
 - Česká rozvojová agentura
 - Živa – časopis pro biologickou práci
 - Správa národního parku Gobi B, Mongolsko
 - Limbe Wildlife Centre, Kamerun
 - Tropical Forest and Rural Development, Kamerun
 - Mefou Park, Kamerun
 - Central Zoo Authority, Indie
 - Sakkarbaugh Zoo, Indie
 - Madras Crocodile Bank Trust a Gharial Conservation Alliance, Indie (RNDr. Ivan Reháček, CSc. – předseda pro evropský region)
 - International Zoo Yearbook
 - Herpetologist' League
 - Asian Turtle Conservation Network
 - European Forum for Reptiles nad Amphibians
 - Die Zoologische Gesellschaft für Arten-und Populationsschutz e. V.
 - Green Balkans (Federation of Nature Conservation NGOs)
 - Vulture Conservation Foundation
 - World Pheasant Association
 - CEMAVE Centro Nacional de Pesquisa e Conservacao de de Aves Silvestres, Brazílie – ara Learův
 - ICMBio Instituto Chico Mendes de Conservacao da Biodiversidade, Brazílie – ara Learův
 - Corpo Forestale dello Stato (Italian Forest Service), Life Project SOS Capovaccaio, Itálie – sup mrchožravý
 - CERM (Centro Rapaci Minacciati), Itálie – reintrodukce supa mrchožravého
 - Wuyuan Forestry Bureau, Čína – ochrana sojkovce modrotmenného

Stavy zvířat

Počet chovaných druhů zvířat v Zoo Praha je dlouhodobě vyrovnaný, drobné změny v počtech nepřevyšují obvyklou

meziroční dynamiku. Ke konci roku 2015 bylo v Zoo Praha chováno celkem 4 716 jedinců 681 druhů.

Tab. 5: Přehled chovaných druhů a jedinců v letech 2013–2015

	k 31. 12. 2013		k 31. 12. 2014		k 31. 12. 2015	
	druhů	kusů	druhů	kusů	druhů	kusů
Savci	170	1 096	165	1 110	167	1 074
Ptáci	277	1 375	294	1 547	293	1 494
Plazi	125	869	129	1 087	132	987
Obojživelníci	17	128	15	128	14	124
Ryby	46	682	39	803	43	985
Paryby	1	1	1	1	1	1
Bezobratlí	36	65	31	51	31	51
Celkem	672	4 216	674	4 727	681	4 716

Tab. 6: Počet chovaných druhů ve vybraných kategoriích v letech 2013–2015

	2013	2014	2015
Červená kniha ohrožených druhů (IUCN Red List 2000)	509	521	542
Evropské záchovné programy – EEP	56	59	59
Mezinárodní plemenné knihy – ISB	49	52	49
Evropské plemenné knihy – ESB	57	59	62
Ohrožené druhy fauny ČR	39	42	38
CITES	247	258	255

Odchovy

V roce 2015 se narodilo 1 306 mláďat 221 druhu zvířat, celkem se podařilo odchovat 1 042 mláďat 193 druhů.

Tab. 8: Přehled odchovaných mláďat ve třech hlavních skupinách zvířat v letech 2011–2015

Tab. 7: Přehled narozených mláďat ve třech hlavních skupinách zvířat v letech 2011–2015

	2011	2012	2013	2014	2015
Savci	338	416	428	315	419
Ptáci	623	535	396	501	420
Plazi	402	780	560	528	467
Celkem	1 363	1 731	1 384	1 344	1 306

	2011	2012	2013	2014	2015
Savci	215	304	320	252	346
Ptáci	412	327	216	316	262
Plazi	395	662	484	455	434
Celkem	986	1 293	1 020	1 023	1 042

Mgr. JAROSLAV ŠIMEK, Ph.D.
ZOOLOGICKÝ NÁMĚSTEK ■

Foto: Petr Hanemánek

Mladý pár vyder severo-amerických

Plazi, obojživelníci, ryby a bezobratlí

Ačkoli se v roce 2015 po dlouhé době přerušilo kontinuální rozmnožování varanů komodských (*Varanus komodoensis*), zahájené roku 2007, vztahují se nejdůležitější události roku právě k tomuto druhu. V listopadu jsme organizovali tvůrčí dílnu, jejímž smyslem bylo shrnout nejdůležitější chovatelské postupy a principy naší metody, včlenit je do návodu k chovu varana komodského, který zájemcům o chov tohoto druhu nabízí EAZA, a v neposlední řadě omezit značně zatěžující proud zájemců o individuální školení v chovu varanů.

Do pavilonu Indonéska džungle se sedm mladých samců přestěhovalo z chovatelského zázemí Rinča.

Workshop se setkal s překvapivým ohlasem. Zúčastnilo se ho 45 kurátorů, chovatelů i veterinářů, reprezentujících 19 institucí z 11 států. Zhruba rovnoměrné zastoupení zde měli zástupci „tradičních“ zoo sdružených v EAZA a menší privátní zoologické zahrady, zaměřující se na chov a vystavování plazů. Workshop by rozdělen do dvou částí. Teoretická část probíhala formou přednášek v konferenčních prostorách Parkhotelu. Druhý den jsme účastníky provedli všemi expozicemi (Indonéska džungle a Pavilon velkých želv) i zázemími, nepostradatelnými pro chov předmětného druhu v Zoo Praha. Všude jsme se snažili poukazovat na řešení životně

důležitých nároků varana komodského, zejména na potřeby související s překvapivým způsobem termoregulačního chování tohoto velkého tropického ještěra. Na tvůrčí dílnu o chovu varana komodského navázalo komornější, ale neméně důležité setkání kurátorů řídících chov tohoto druhu v rámci EAZA (EEP Species Committee Meeting). V rámci procedury předepsané EAZA byl za pomoci populační bioložky zpracován návrh dlouhodobého řízení chovu varanů (Long term management plan). V době konání setkání činila populace varanů komodských v evropských zoo přesně 100 jedinců. Účastníci se shodli na potřebě jejího alespoň zdvojnásobení

Setkání chovatelů varanů komodských organizovala Zoo Praha. Součástí programu byla i návštěva zázemí zvaného Rinča.

a zároveň konstatovali určitou ostýchavost „tradičních“ zoologických zahrad při zařazování varana komodského do chovatelského plánu. Tento jev se dá částečně vysvětlit předpokládanou vysokou finanční náročností chovu, vedení programu musí ovšem být v zájmu druhu daleko aktivnější i flexibilnější vůči případným zájemcům. Při zpracování genetické struktury spravované populace byla konstatována vysoká až převažující míra zastoupení pražské linie i potřeba pozvednout některé slabší linie a pokud možno získat do evropského chovu další genetické zakladatele.

Naši práci s varany komodskými jsme se v uplynulém roce pokusili zúročit i odborně. Provedli jsme náročnou sérii odběrů krevních vzorků a měření a ve spolupráci s týmem Lukáše Kratochvíla z přírodovědecké fakulty UK v Praze jsme se s kolegou Rehákem podíleli na několika výzkumech. Jejich výsledkem by měla být v roce 2016 řada publikací zaměřených na určování pohlaví

Při krmení varanů komodských je třeba dodržovat přísná pravidla (například potravina není nikdy podávána v ruce).

varanů komodských, jejich rozmnožování, zvláště se zřetelem na partenogenezi, a určení původu chovaných jedinců, a to zejména na chromozomální a molekulární úrovni.

Manipulace s varany pro potřeby výzkumu neprobíhala bez důvodu. Dorůstání varaních ročníků 2010, 2011 a 2012, stárnutí a postupné zhoršování kondice samice Aranky a potřeba oprav a výměny substrátu v objektu zázemí chovu si vynutily sérii stěhování zvířat se zapojením karanténních prostor. Odběr vzorků a měření byly plánovanými vedlejšími produkty těchto přesunů, jejichž výsledky byly pozitivní jak pro varany komodské, tak i pro návštěvníky. Aranka našla nový domov v komfortu zcela klidného a pro varany komodské speciálně stavěného zázemí. Jeho druhou část obývá mladé nadějně trio složené ze dvou Arančiných dcer (ročník 2010) a o rok mladšího samce z Los Angeles. K zásadnímu oživení došlo v hlavní expozici varanů komodských v pavilonu Indonéska džungle. Expozici jsme opravili, vybavili kmeny efektivně členícími prostor a v listopadu jsme se odvážili do ní pustit bratrskou skupinu sedmi mladých samců (ročník 2012). Opatrně tak sondujeme možnost společného chovu varanů. Návštěvnickou atraktivitu takové skupiny (mimo Indonésii není k vidění), zesiluje jednou za tři týdny ještě společné krmení čtvrtěmi koz nebo ovcí, které jsou speciálním mechanismem spouštěny po stěnách expozice. Po zbytku roku 2015 tento způsob fungoval velmi dobře.

Mládě želvy tuniské

V roce 2015 se vylíhlo nebo narodilo 467 mláďat 35 druhů plazů. Jedná se o vyrovnání historicky nejlepšího výsledku v počtu rozmnožených druhů, počet jedinců je již ovlivněn nutností regulovat počet mláďat u některých druhů s vysokou reprodukční schopností. Celkové chovatelské výsledky roku 2015 přesto nebyly tak dobré, jak bychom očekávali vzhledem k péči, kterou jsme chovu jednotlivých druhů věnovali. Příčinou byl zřejmě zpožděný efekt dvojího stěhování mnoha chovných skupin po povodni v roce 2013 a ne zcela standardních podmínek pro jejich chov v době po evakuaci. Dalším faktorem, který výrazně ovlivnil zejména počet rozmnožených druhů, byla mírná zima ovlivňující zimování plazů mírného pásma. Právě u nich, například v expozicích Kattakum a Sonora v Pavilonu šelem a plazů, jsme zaznamenali vysoký podíl neoplozených vajec či celých snůšek.

Tradičně se nám dařilo v chovu želv. Mláďata jsme odchovali například u **želv skalních** (*Malacochersus tornieri*) – 2 ex., **želv egyptských** (*Testudo kleinmanni*) – 5 ex., a **želv tuniských** (*Testudo graeca nabeulensis*) – 8 ex. Naopak nejhorší výsledek za posledních pět let zaznamenala reprodukce **želv texaských** (*Gopherus berlandieri*). Vylíhnutí jediného mláděte je takřka jistě důsledkem již zmíněného teplého zimního počasí. Z vodních želv si stále velmi ceníme odchovů u **želv Smithových** (*Pangshura smithii*). U těchto čilých želv, které návštěvníky baví v pavilonu Chambal, je líhnutí mláďat podmíněné ochlazením vajec ve vilotéce. I v roce 2015 se u nás tímto způsobem vylíhlo 8 mláďat. V žádné jiné zoologické zahradě na světě se tyto želvy nerozmnožují. Naopak příkladem druhu, jehož reprodukční aktivitu musíme tlumit, je **želva kubánská** (*Trachemys decussata*). Zájem o tuto

Mládě varana antracitového

endemickou kubánskou želvu je zřejmě negativně ovlivněn její podobou se **želvou nádhernou** (*Trachemys scripta*), takže odchováváme v podstatě jenom mláďata spontánně vylíhla v expozici, tedy v atriu Pavilonu šelem a plazů. Velkou radost jsme měli ze stabilizace skupiny **želv Spenglerových** (*Geoemyda spengleri*), zadržené ČIŽP v roce 2014. V roce 2015 došlo k definitivnímu zabení těchto želv a jejich přechodu do majetku Zoo Praha. Drobné, aktivní a atraktivní podrostové želvy považujeme za perspektivní druh pro evropské zoologické zahrady. Ve své vietnamské domovině jsou stále vzácnější, čemuž odpovídá i změna kategorie v Červeném seznamu IUCN ze „zranitelného“ druhu na „ohrožený“. Proto nás potěšilo vylíhnutí dvou mláďat.

Mláďě křovináře ostnitého

foto: Petr Valenský

foto: Petr Valenský

Mláďata anakondy velké jsou dlouhá v průměru 75 cm.

V chovu ještěřů považujeme za chovatelsky nejcennější rozmnožení **varanů smaragdových** (*Varanus prasinus*). Zde jsou dvě mláďata, vylíhla po tříleté pauze, způsobené střídáním generací, velkým úspěchem, který potvrzuje kontinuitu našeho chovu od roku 1996. Před dvaceti lety šlo o první rozmnožení varanů smaragdových v evropských zoologických zahradách, dnes se jedná o unikátní sérii v rámci programu ESB. Cenným odchovem jsou rovněž dvojčata blízce příbuzného **varana antracitového** (*Varanus beckeri*). Z globálního hlediska je velmi důležitý rovněž první pražský odchov nenápadné **mabuje kapverdské** (*Chioninia vaillantii*), která je ve své domovině ohrožena, početnost její populace má klesající trend a v evropských a světových zoo je zastoupena minimálně. V expozici našich plazů na Zakázance se rozmnožily oba druhy našich ještěrek, tedy **ještěrka obecná** (*Lacerta agilis*) a **ještěrka zelená** (*Lacerta viridis*). V létě se již

tradičně vylíhla mláďata **leguánů kubánských** (*Cyclura nubiila*). Tradiční je rovněž matka, samice Bezprstá, která se u nás v rámci prvního rozmnožení tohoto druhu v evropských zoo vylíhla v roce 1993. Máme tedy možnost sledovat celý její životní příběh. Ve 22 letech jsou na ni již patrné známky věku, přesto však tato sezona patřila k jejím nejlepším.

Nejúspěšnějšími druhy z hlediska reprodukce byly **agamy stepní** (*Trapelus sanguinolentus*) se 150 mláďaty. Chov středoasijských druhů ještěřů přináší cenné zoologické poznatky. U rychle dospívajících a krátkověkých agam stepních se po tři sezony líhlo více než 90 % samečů, a to i přesto, že jsme měnili inkubační teploty a snažili jsme se vyzkoumat jejich roli v určení pohlaví. Teprve v roce 2015 jsme uspěli s inkubací při střídavé teplotě, která přes den stoupala až nad 32 °C a v zimě zase poklesala k 25 °C. Tyto

podmínky měly za následek zhruba vyrovnaný poměr pohlaví, což nám do příštích sezon umožní poněkud ubrat z množství každoročně vylíhnutých mláďat. Dalšími intenzivně se rozmnožujícími druhy byli například **leguánci ostnití** (*Sceloporus magister*) – 60 mláďat, **agamy turkeštánské** (*Laudakia lehmanni*) – 61 mláďe nebo **mabuje perleťové** (*Trachylepis margaritifera*), kterých se vylíhlo rovných padesát.

U hadů jsme osmi mláďaty docílili rozmnožení druhé generace **anakond velkých** (*Eunectes murinus*), vrátili jsme se k reprodukci **vejcožroutů rezavých** (*Dasypeltis medici*) a **užovek hladkých** (*Coronella austriaca*). Osm mláďat užovky hladké se však nepodařilo odchovat kvůli akutní bakteriální infekci. Poprvé v historii naší zoo se narodili **křovináři ostnití** (*Bothriechis schlegelii*). Jejich sedm mláďat jsme na sklonku roku vystavovali v teráriu vloženém v expozici dospělých v Pavilonu šelem a plazů.

V expozicích plazů mohli vnímaví návštěvníci v roce 2015 zaznamenat řadu nových druhů. Zkraje roku jsme pořídili skupinu čerstvě vylíhnutých mláďat **ropušníka velkého** (*Phrynosoma asio*). Vzhledem k jejich rychlému růstu a zdárnému odchovu jsme již v létě mohli dvě z nich vystavit v expozici Sonora. Dalším přírůstkem do tohoto pouštního terária v Pavilonu šelem a plazů je skupina **leguánů pustinných** (*Dipsosaurus dorsalis*). Zatímco ropušníci jsou v zoo poprvé, přestože se jedná o velmi charakteristickou a typickou skupinu severoamerických pouštních mravencožravých ještěřů (právě náročnost chovu byla důvodem opatrnosti a velmi dlouhé přípravy, která předcházela jeho pořízení), leguáni pustinní patřili k velmi hojným chovancům terárií před 40 lety, poté vymizeli a jejich opětovné pořízení je pokusem o navázání na přerušovanou tradici. Novými obyvateli terária v komplexu Bororo se stali **gekoni létaví** (*Ptychozoon kuhli*) a **vodnářky pruhované** (*Homalopsis buccata*). Gekony létavé

Ropušník velký je dokonale přizpůsoben životu v suché, vyprahlé krajině.

foto: Petr Valenský

foto: Petr Hejrník

Vyšetření velemloků mělo zjistit zdravotní stav zvířat. Vhodnou zobrazovací technikou je ultrazvuk.

se hned v prvním roce v zoo podařilo rozmnožit, stejně jako **leguánky haitské** (*Leiocephalus schreibersii*), kteří zpestřili expozici mláďat leguánů kubánských. Po expoziční pauze jsme získali mláďata ještěřů, kteří patří do našeho expozičního plánu – pár **kruhochvostů štítnatých** (*Cordylus cataphractus*) a 5 **leguánovců obojkových** (*Crotaphytus collaris*). Rovněž příchod dvou mladých samiček **užovky nosaté** (*Gonuosoma*, dříve *Rhynchophis boulangeri*) je expozičním a chovatelským návratem k našemu tradičnímu druhu. Velkou pozornost jsme věnovali i posilování chovatelské perspektivy dlouhodobě chovaných zvířat oživením jejich genetického profilu. Novými jedinci byli posíleni například **vejcožrouti rezaví** (*Dasypeltis medici*), **korálovky**

Ruthvenovy (*Lampropeltis ruthveni*) či **rosničky bělopruhé** (*Hyla cinerea*). Krátkodobé expoziční výpadky jsme nahradili u **bazilišků zelených** (*Basiliscus plumifrons*), **zmije nosorožčí**, dříve gabunské (*Bitis rhinoceros*) a **anolisů jeskynních** (*Anolis bartschi*). Bolestnou ztrátou byl naopak srpnový úhyn dospělé samice **chřestýšovce mangšanského** (*Protobothrops mangshanensis*) vinou oběhového defektu (ruptura žilní výdutě).

PETR VELENSKÝ
KURÁTOR CHOVU PLAZŮ, OBOJŽIVELNÍKŮ,
RYB A BEZOBRATLÝCH ■

Ptáci

Rok 2015 lze krátce zhodnotit jako velmi náročný, ale také úspěšný. Několik počinů přesahujících rámec Zoo Praha bylo zcela jednoznačně zlomových. Poprvé v historii UCSZ jsme hostili 5denní EAZA Bird TAG Meeting a jednání TASA (Threatened Asian Songbird Alliance).

foto: Petr Hanušek

Pražská zoo patří k nejúspěšnějším chovatelům supů mrchožravých

EAZA Bird TAG byl zaměřený trochu netradičně na praktické ukázky chovu. Těžiště jednání se konalo v Zoo Praha a v pražském Park Hotelu a společně s kolegy ze Zoo Plzeň a Zoo Zlín-Lešná se nám podařilo vytvořit bohatý program, který přilákal téměř 80 účastníků nejen z Evropy, ale i z Blízkého východu a Spojených států. Poprvé jsme hostili také 3denní jednání aliance TASA, které jsme členy od jejího počátku. TASA sdružuje zkušené chovatelské subjekty a ochranářské organizace (např. Birdlife UK, ZGAP, KASI Foundation z Indonésie, Cikananga breeding center, Disney Animal Kingdom Orlando, Jurong Bird Park Singapur a vybrané evropské zoo). Cílem této aliance je vytvoření plánu ochrany, podpory a záložního chovu ohrožených asijských ptačích druhů. V rámci EEP pro bažanty Edwardsovy a in-situ

projektu ve spolupráci s World Pheasant Association a Zoo Hanoi se podařil transport tří bažantů odchovaných v Zoo Bojnice a Zoo Londýn do země jejich původu.

Neposledním zlomovým počinem roku 2015 bylo první vypouštění supů mrchožravých do volné přírody, které se odehrálo v rámci Evropského záchranného chovu koordinovaného pražskou zoo. Ve spolupráci s italským chovným centrem Centro Rapaci Maniciatti, Vulture Conservation Foundation a zejména úspěšnými chovateli druhu Zoo Jerez la Frontera a Zoo Zlín-Lešná mohlo jižní Itálii vzlétnout do volné přírody 6 supů mrchožravých odchovaných v lidské péči (CERM – 2 ex., Zoo Praha – 2 ex., Jerez la Frontera – 1 ex., Zoo Zlín-Lešná – 1 ex.).

Z chovatelského hlediska lze uplynulý rok také hodnotit kladně. Dosáhli jsme 10 prvoodchovů: **majna chocholatá** (*Acridotheres cristatellus*), **labuť malá** (*Bewickova*) (*Cygnus bewickii*), **holub příčkopský** (*Macropygia unchall*), **koroptev polní** (*Perdix perdix*), **bažant zeravšanský** (*Phasianus colchicus zerafschanicus*), **sova indická** (*Phodilus indicus*), **křivozobka kaštanovohřbetá** (*Pomatorhinus montanus*), **vlhovec zelený** (*Psarocolius viridis*), **holub nádherný** (*Ptilinopus superbus*) a **špaček čínský** (*Sturnia sinensis*).

Celkem se vylíhla mláďata u 97 druhů, z toho bylo odchováno do samostatnosti 85 druhů. Nejedná se tedy o historicky nejlepší výsledek, nicméně se podařilo udržet úspěšnost odchovů na uspokojivých 28 procentech.

Odchody a příchody ptáků v podstatě jen nahradily druhy ubylé, menší počet nových druhů umožnil věnovat se hlouběji druhům již chovaným. Celkově jsme chovali 300 druhů, z čehož 19 druhů bylo nově příchozích. Chov byl ukončen u 24 druhů ptáků. Mezi nové nebo po delší přestávce obnovené druhy se zařadila **husa císařská** (*Anser canagicus*), **hohol bělavý** (*Bucephala albeola*), **labuť malá** (*Cygnus bewickii*), **filipínský holub bělolící** (*Columba vitiensis griseogularis*), **papoušek patagonický chilský** (*Cyanoliseus patagonus bloxami*), **vlhovec zelený** (*Psarocolius viridis*), **píta kápoovitá** (*Pitta sordida*), **křivozobka kaštanovohřbetá** (*Pomatorhinus montanus*), **chřástal kropenatý** (*Porzana porzana*) nebo **sojkovec zlatokřídlý** (*Garrulax subunicolor*). Z nově příchozích druhů se v roce 2015 podařilo rozmnožit labuť malá, které jsme získali ze Zoo Ohrada, vlhovec zelený ze Zoo Zlín-Lešná a křivozobky kaštanovohřbeté ze Dvora Králové n. L. a Welvogelpark Walsrode.

Mezi druhy, u nichž byl chov přerušen nebo ukončen, patří **krahujec obecný** (*Accipiter nisus*) a **amazoňan žlutokrký** (*Amazona auropalliata parvipes*), které jsme předali z CITES centra dalším zoologickým zahradám. Zrušili jsme chov **arů zelenokřídých** (*Ara chloroptera*), pro které jsme neměli další expoziční uplatnění. Totéž platí pro **krkavce bělokrké** (*Corvus albicollis*), **sovice sněžní** (*Nyctea scandiaca*), **sovice**

krahujové (*Surnia ulula*), **bulbulčky bělohlavé** (*Hypsipetes leucocephalus*), **bažanty zlaté** (*Chrysolophus pictus*) a **husy kuří** (*Cereopsis novaehollandiae*). Ačkoli husy kuří patřily v Zoo Praha mezi druhy historicky dlouhodobě chované, v současné snaze o dodržování zoogeografických expozičních nenašly své uplatnění. V budoucnu bychom se ovšem rádi k tomuto druhu chovatelsky vrátili. Chov některých druhů jsme ukončili v důsledku úhynu chovných jedinců a chceme ho co nejdříve obnovit. Jedná se například o **kachnu bronzovokřídou** (*Anas specularis*) nebo **arguse okatého** (*Argusianus argus*). V případě **sýkořice šedohlavé** (*Paradoxornis gularis*) však bohužel obnovení chovu nebude možné, protože populace v lidské péči již zcela vymizela. U dalších druhů jsme poslední jedince předali na základě chovatelské spolupráce do jiných zoo, protože v nich měli vhodné partnery. Příkladem je **vodouš rudonohý** (*Tringa totanus*), odeslaný do Zoo Heidelberg, nebo **drozd tmavý** (*Zoothera sibirica*), poskytnutý do Zoo Plzeň. Z hodnocení jsou vyňaty všechny domácí a mutační formy.

U **nanduů Darwinových** (*Pterocnemia pennata pennata*) i **kasuárů přílbových** (*Casuarius casuarius*) dopadlo hnízdění shodně snesením dvou neoplozených vajec. Po loňském úspěšném odchovu **tinam přílbových** (*Eudromia elegans*), se letos z 66 vajec nepodařilo vylíhnout jediné mládě. Důvodem byla převážně velmi nízké procento oplozených vajec.

Skupina **tučňáků Humboldtových** (*Spheniscus humboldti*) zahnízdila brzy na podzim a 11 samic sneslo celkem 42 vajec, avšak také u tohoto druhu jich bylo oploženo jen 17 %.

U **pelikánů kadeřavých** (*Pelecanus crispus*) byla odchována 3 mláďata, avšak potýkáme se stejně jako většina evropských zoo s odbytem toho ohroženého druhu spadajícího do záchranného programu EEP. Hnízdění **pelikánů bílých** (*Pelecanus onocrotalus*) skončilo snesením 4 vajec od dvou samic. **Pelikáni skvrnozobí** (*Pelecanus philippensis*) hnízdění ještě vzhledem k nízkému věku nenaznačili, nicméně se v naší skupině šesti ptáků začínají vytvářet potenciaální páry.

Mládě křivozobky kaštanové bylo odchováno uměle.

Husy císařské se do pražské zoo vrátily po delší přestávce.

foto: Antonín Vedral

Ve skupině brodivých jsou souhrnné výsledky přiměřené druhové skladbě. U **marabuů afrických** (*Leptoptilos crumeniferus*) byl výsledek přes nesnáze v průběhu hnízdění vynikající. Pěstounský samec odchovával podložená 3 mláďata od páru, v němž samec záhy napadl samici. V Ptačích mokřadech opět zahnízdili **čápi simbilové** (*Ciconia abdimii*) s odchovem 7 mláďat od dvou párů, chovatelsky náročný potravní specialista **zejojzobi afričtí** (*Anastomus lamelligerus*) odchovávali 4 z devíti vylíhnutých mláďat. Stejně jako v posledních třech sezonách se podařilo odchovat dvě mláďata přirozeně pod rodiči, jen s chovatelskou pomocí. **Volavky vlasaté** (*Ardeola ralloides*) sice znovu zahnízdily, avšak neúspěšně – snesly pouze 5 vajec. Dva páry **bukáčků malých** (*Ixobrychus minutus*) odchovávaly dohromady 6 mláďat. **Kladivouši afričtí** (*Scopus umbretta*) odchovávali ve vnitřní ubikaci 2 mláďata. V australské expozici bylo přirozeně odchováno mláďe u **ibisů žlutokrkých** (*Threskiornis spinicollis*). Africkou voliéru obohatil příchod dvou párů **kolpíků afrických** (*Platalea alba*), k jejichž chovu se vracíme po více než 10 letech. **Ibisové bílé** (*Eudocimus albus*) s odchovem 3 mláďat jsou již každoroční

jistotou. Velmi úspěšní byli **volavčíci člunozobí** (*Cochlearius c. cochlearius*), kdy pár, v němž je samec handicapovaný (po fraktuře křídla není schopen létat), odchovával šest mláďat. V expozici afrických ptáků byl po neúspěších v prvních hnízděních odchován 1 **ibis hagedaš** (*Bostrychia hagedash*). Za velmi zdařilý lze považovat odchov 4 **nesytů afrických** (*Mycteria ibis*) v téže voliéře. Také **ibisové skalní** (*Geronticus eremita*) odchovávali 4 mláďata, i když s určitými problémy. Další zástupci našich ibisů, **ibisové hnědí** (*Plegadis falcinellus*) ve voliéře Dunajská delta skončili na výsledku 10 mláďat a v chovech stále žádání **kolpíci bílí** (*Platalea leucorodia*) dokonce 11 mláďat.

Sezona vypadala velmi nadějně v našich dvou hejnech plameňáků. U **plameňáků růžových** (*Phoenicopterus roseus*) se odchoválo 12 mláďat ze 13 vylíhnutých. Ale vlivem špatného počasí a zejména v důsledku útoků predátorů, nejčastěji lišky, jsme u **plameňáků chilských** (*Phoenicopterus chilensis*) přišli o 14 mláďat z 23 vylíhnutých. Odchováno bylo tedy nakonec 9 plameňáků růžových a 3 **plameňáci kubánští** (*Phoenicopterus ruber*).

Ze skupiny vrubozobých se podařilo doplnit pár **čáji chocholaté** (*Chauna torquata*) odchovem ze Zoo Zlín-Lešná. Přirozený odchov zopakovaly **čírky modré** (*Anas querquedula*) se 3 mláďaty. Odchovy byly zaznamenány také u **pižmavek velkých** (*Cairina moschata*), **kachniček šedobokých** (*Calonetta leucophrys*), **čírek úzkozobých** (*Marmaronetta angustirostris*) a **zrzohlávek rudozobých** (*Netta rufina*). Hnízdění **kachniček obojkových** (*Nettapus coromandelianus*) skončilo neúspěšně snesením 11 převážně neoplozených vajec, ze kterých se vylíhlo jediné mláďe, které se nepodařilo odchovat. Po 19 letech jsme obnovili chov **hus císařských** (*Anser canagicus*) příchodem páru ze Zoo Cottbus.

V roce 2015 se podařilo odchovat dvě mláďata vzácné sovy indické.

foto: Petr Hamenik

Po osmileté pauze se podařilo opět odchovat mláďata marabua afrického.

Skupina jeřábů se během roku rozrostla o nového samce **jeřába rajského** (*Anthropoides paradisea*) odchovaného přirozeně v Zoo Kolín nad Rýnem. Z našich odchovů pak byli úspěšní jen **jeřábi mandžusí** (*Grus japonensis*) s přirozeným odchovem jedné samičky. Snůška **jeřábů laločnatých** (*Bugeranus carunculatus*) byla opakovaně neoplozená. Dalším zástupcem krátkokřídlých je **chřástal kropenatý** (*Porzana porzana*) – v roce 2015 přišla od soukromého chovatele Ludgera Bremehra skupina 7 jedinců, která je velkou chovatelskou výzvou pro následující sezony.

V chovu bahňáků jsme se potýkali s množstvím neoplozených snůšek. Jmenovitě **pisila čáponohá** (*Himantopus himantopus*) – 22 vajec, **tenkozobec opačný** (*Recurvirostra avosetta*) – 8 vajec, **dytík velký** (*Burhinus grallarius*) – 2 vejce, **dytík úhorní** (*Burhinus oedicephalus*) – 4 vejce nebo **čejka jihoamerická** (*Vanellus chilensis*) 10 vajec. Úspěšné byly jen **čejky australské** (*Vanellus miles*) se 3 mláďaty a velmi důležitý odchov 1 mláďete **čejky žlutoohé** (*Vanellus senegallus*). Ve skupině **rybáků obecných** (*Sterna hirundo*) došlo k velmi citelné ztrátě 19 jedinců, které usmrtil predátor, pravděpodobně kolčava, takže zbývá jen 10 exemplářů tohoto vzácně chovaného druhu.

Supi hnědí (*Aegyptus monachus*) snesli pouze 4 neoplozená vejce a mláďe jsme odchovali jen díky tomu, že jsme pod pěstounský pár podložili mláďe, které přišlo z rakouského chovného centra, kde došlo k nešťastné příhodě a muselo by být odchováno uměle. K našemu samci **orlosupa bradatého** (*Gypaetus barbatus*), jenž přišel v roce 1971 z přírody, a je tak nejstarším jedincem zapojeným v záchranném programu, přišla mladší samice z Richard Faust Breeding Center. Dvě mláďata **supů mrchožravých** (*Neophron percnopterus*) pocházející z odchovů našich dvou párů, byla experimentálně vypuštěná se satelitní vysílačkou v Kalábrii a považujeme je za velmi významná pro další vývoj záchranného programu. Svou rodičovskou zkušenost potvrdili odchovem 2 mláďat **orli východní** (*Haliaeetus pelagicus*). Důležité bylo doplnění páru **luňáka červeného** (*Milvus milvus*) samičí ze Zoo Planckendael. Novým druhem je pár **včelojedů lesních** (*Pernis apivorus*) z Tierparku Berlín.

Z hrbavých se podařilo odchovat 2 mláďata **frankolínů žluto-krkých** (*Francolinus leucoscepus*), 4 **pávy zelené** (*Pavo muticus*), 1 **koroptev polní** (*Perdix perdix*) a 2 **bažanty zerafsánské** (*Phasianus colchicus zerafschanicus*). Stále se nám nedaří úspěšně doplnit páry **bažantů malajských** (*Polyplectron malacense*). Hnízdění dalších druhů skončilo neoplozenými snůškami či nezdarem. Samiči **guana modrohrdlého** (*Aburria cumanensis*) jsme získali z holandské Zoo Gaia. Nejvýznamnějším počinem byl tedy již zmíněný transport 3 **bažantů Edwardsových** (*Lophura edwardsii*) do Zoo Hanoj ve Vietnamu.

foto: Petr Hamenik

Mláďe volavčika člunozobého

CHOVATELSTVÍ

Z holandského CITES centra jsme získali **stepokury hnědobřiché** (*Pterocles exustus*) a **stepokury ozdobné** (*Pterocles quadricinctus*).

Podobně jako v roce 2014 nás potěšily početné odchovy ve skupině měkkozobých. Ze zajímavějších jmenuji 1 **holuba nikobarského** (*Caloenas nicobarica*) a poprvé 1 **holuba nádherného** (*Ptilinopus superbus*). Opět se podařilo odchovat **holuba bronzového** (*Ducula aenea paulina*) a **holuba podkovního** (*Ducula carola carola*). Poprvé se podařil odchov u **holubů kukaččích** neboli **příčkoprských** (*Macropygia unchall*). Znovu se podařil umělý odchov 1 **korunáče šedomodrého** (*Goura cristata*) a 2 **holubů bažantích** (*Otidiphaps nobilis*). V bažantnici byly již tradičně úspěšné **hrdličky čínské** (*Streptopelia chinensis*) se 4 odchovanými mláďaty. Nově příchozím druhem do filipínské kolekce patří jediný zástupce rodu *Columba* na Filipínách, **holub bělolící** (*Columba vitiensis griseogularis*), pocházející z odchovu plzeňské zoo.

Ve skupině nektarožravých papoušků jsme zaznamenali snůšky u všech druhů, kde byly sestaveny páry. U nejmenšího **loriku modrobradého** (*Loriculus vernalis*) snesly 3 samice celkem

13 vajec, 4 odchovaná mláďata považujeme za úspěch. Z loriů byli nejúspěšnější **loriové vlnkování** (*Trichoglossus johnstoniae*) se 4 mláďaty, **loriové žlutoskvrnní** (*Trichoglossus chlorolepidotus*) se 2 mláďaty a **charmozíni horští** (*Charmosyna stellae*) také se 2 mláďaty. U loričků (rod *Psittaculirostris*) jsme doplnili stavy o mladého samce **lorička rudobradého** (*Psittaculirostris edwardsii*), který se ihned úspěšně pářil se samicí, která však později začala být vůči němu agresivní, a tak jsme ho preventivně oddělili. Samice pak zdárně dokončila odchov 2 mláďat sama. V polovině roku 2015 jsme si mohli oddechnout a konstatovat, že odchov dvou uměle odchovávaných mláďat **kakadua palmového** (*Probosciger atterimus*), kteří právě dosáhli stáří jednoho roku, byl zdárně ukončen.

Páv zelený je jednou z novinek roku 2015.

foto: Petr Hamerník

Odrostlé mládě a jeden z rodičů kakadua palmového.

Velmi úspěšný byl rok 2015 pro vzácné druhy amazoňanů. Vůbec poprvé se podařilo rozmnožit a odchovat všechny čtyři chované druhy. Konečná bilance tedy je následující: 3 mláďata **amazoňana šedohlavého** (*Amazona agilis*), 2 mláďata **amazoňana rudoocasého** (*Amazona brasiliensis*), 5 mláďat **amazoňana jamajského** (*Amazona collaria*) a 2 mláďata **amazoňana modrobradého** (*Amazona festiva festiva*). Všechna mláďata byla odchována přirozeně, popřípadě s lehkou dopomocí, a je nutno podotknout, že se jedná o druhy vzácně chované

a rozmnožované i v soukromých chovech. Neplozenou snůšku 3 vajec u **madů modrotemenných** (*Tanygnathus lucionensis*) považujeme za pěkný příslib do následující sezony. Ze švýcarské zoo jsme získali konfiskát páru **arů Learových** (*Anodorhynchus leari*). Z plzeňské zoo jsme dovezli 5 párů australských **papoušků vlnkovaných** (*Melopsittacus undulatus*). Papoušci pocházejí z plzeňského odchovu z linie dovezené Zoo Kolín nad Rýnem ze Zoo Melbourne. Jedná se tedy o jedny z mála původních přírodních andulek chovaných v evropských chovech.

foto: Wacbe, Šilha

Jávský poddruh krasky krátkoocasé patří k nejhroženějším ptačím taxonům.

Ve skupině sov byl nepochybně největším úspěchem odchov pěti mláďat **sovy indické** (*Phodilus badius*) ve dvou hnízděních. Loňský úspěch zopakovali i **puštíci bradatí** (*Strix nebulosa*), vyvedli dokonce 4 mláďata, tentokrát se jednalo o samice. Velmi příjemně překvapil pár **puštíků bělavých** (*Strix uralensis liturata*) odchovem dvou mláďat. Chovný samec patří mezi ptačí matadory – přišel do zoo v roce 1990 ze Zoo Sankt Petěrburg. U **sýčků obecných** (*Athene noctua*) bylo odchováno šest mláďat. Bohužel, hnízdění **ketup malajských** (*Ketupa ketupu aagaardi*) skončilo dvěma neoplozenými vejci. Po úhynu původního chovného samce je velmi obtížné sestavit další harmonizující pár.

Ze skupiny zoborožců se vedlo jen **tokům žlutozobým** (*Tockus flavirostris*) odchovem tří mláďat, i když také s hořkým koncem – úhynem chovné samice. Úhynem samce skončil i nejuspěšnější chovný pár **dvojoborožců nosorožčích** (*Buceros rhinoceros sylvestris*). První mládě **zoborožců rýhozobých** (*Penelopides panini panini*) nebylo po opuštění dutiny životaschopné a po dvou dnech uhynulo. Ostatní druhy nenesly, ať už se jednalo o **dvojoborožce indické** (*Buceros bicornis*) nebo **zoborožce kaferské** (*Bucorvus leadbeateri*). Úspěšnost zástupců srostloprstých tak zachránili **dudci chocholatí** (*Upupa epops*), kteří odchovali čtyři mláďata ze třetí snůšky.

foto: Petr Hanemánek

Divoce zbarvená forma andulky vlnkované

foto: Petr Hamerik

Samice lachtana
jihoafrického Abeba
s mláďátem narozeným
v květnu 2015.

Očekávání přirozeného odchovu **žluny větší** (*Picus flavinucha mystacalis*) se bohužel nenaplnilo. Žluny sice zahnízdily, vylíhla se dokonce 3 mláďata, ale odchov se nepodařil.

Z kolekce pěvců patří k nejvýznamnějším odchovům 1 mládě **vlhovce chocholatého** (*Psarocolius decumanus*) i 1 mládě **vlhovce zeleného** (*Psarocolius viridis*). **Bulbulové červenouší** (*Pycnonotus jocosus*) dokázali i v nástrahami přeplněném pavilonu Indonéská džungle vyvést čtyři mláďata. **Šámy bělořitné** (*Copsychus malabaricus*) v Sečuánu odchovaly se stejným výsledkem čtyři mláďata. V expozici Příroda kolem nás byli úspěšní **kosi černí** (*Turdus merula*). V chovu timáliovitých se podařilo odchovtato mláďata: jedno u kriticky ohrožených **sojkovců modrotemenných** (*Dryonastes courtoisi*), dvě u **sojkovců chocholatých** (*Garrulax leucolophus diardi*), jedno u **sojkovců šedohnědých** (*Garrulax palliatus*), dvě u **sojkovců popelavých** (*Ianthocincla cineraceus cinereiceps*) a dvě u **sojkovců lesních** (*Ianthocincla ocellata artemisiae*). Po roční pauze jsme odchovali opět dvě mláďata u **tkalčků bělohla- vých** (*Dinemelia dinemeli*).

Rok 2015 byl velmi silným rokem pro odchovy špačků – dařilo se u **špačků rudookých** (*Aplonis panayensis*), **špačků rudokřídých** (*Onychognathus morio*), celkem 5 mláďat se odchovalo u **špačků holohlavých** (*Sarcops calvus*) a dokonce 12 mláďat u **špačků čínských** (*Sturnia sinensis*). Jedno mládě odchovali i **flétnáci australsí** (*Gymnorhina tibicen melanoleuca*). Posilu chovu **majn žlutolících** (*Mino dumontii*) jsme získali v jednom páru z odchovu Avifauny Alphen. Novým druhem je stále vzácněji chovaná **pita kápovitá** (*Pitta sordida*) určená pro Rákosův pavilon.

Do našeho kvintetu **lachtanů jihoafrických** (*Actocephalus pusillus*) přibyl v květnu potomek narozený 12leté samici Abebě. Nový přírůstek je samec, který dostal jméno Mamut.

ANTONÍN VAIDL
KURÁTOR CHOVU PTÁKŮ ■

Savci I. (kromě kopytníků a primátů)

Rok 2015 přinesl pokračující úsilí o reprodukci slonů v novém areálu, první rozmnožení několika chovaných druhů savců i mimořádný příchod lvů indických (*Panthera leo persica*) přímo ze Zoo Sakkarbaugh v indickém Gudžarátu.

Mláďata mangusty jižní

Rozmnožovalo se celkem 47 druhů zvířat, u mnoha dalších bylo rozmnožování pozastaveno kvůli negativním doporučením koordinátorů chovných programů EAZA. Z hlediska odchovů by se rok 2015 dal nazvat „rokem tapírů“. Zcela nově se v kolekci objevila pouze **kočka palawanská** (*Prionailurus bengalensis heaneyi*) – pár jsme obdrželi z Tierparku Berlin. Třemi staronovými druhy jsou **komba Garnettova** (*Otolemur garnettii*), **myška africká** (*Mus minutoides*) a **myš zebrovaná** (*Lemniscomys barbarus*). Čtyři druhy naopak z různých důvodů v kolekci skončily – **klokana novoguinejský** (*Dorcopsis muelleri*), **bodlinatka egyptská** (*Acomys cahirinus*), **bodlinatka keňská** (*Acomys percivali*) a **myš nilská** (*Arvicantnis niloticus*). Na konci roku byly na úseku chovány celkem 94 taxony savců.

V pavilonu **Indonéská džungle** probíhala reprodukce u již zaběhnutých druhů. Odchovu jsme dosáhli ve skupině **vakoveverek létavých** (*Petaurus breviceps*) a v kolonii **kaloňů egyptských** (*Rousettus aegyptiacus*). Po předchozích neúspěších tentokrát samice **klokánka králíkovitého** (*Bettongia pnicillata*) úspěšně odchovala mláďe. Nová samice **kančila černavého** (*Tragulus nigricans*) odchovala své první mláďe (v Zoo Praha je to již druhé). **Velemyš obláčkové** (*Phloeomys pallidus*) také odchovaly další mláďe, šlo o první mláďe nové perspektivní samice z plzeňského chovu. Přeuročili jsme dopárované dvojice pralesních klokanů získané v loňském roce – jde o **klokana Hagenova** (*Dorcopsis hageni*). Obnovili jsme chov **kuskusů pozemních** (*Strigocuscus gymnotis*) příchodem páru, kterému se v závěru roku narodilo první mláďe.

V pavilonu **Afrika zblízka** úspěšně pokračoval chov **rypoše obřího** (*Cryptomys mehowi*) v expozici podzemních hlodavců – z jedenácti mláďat narozených celkem ve čtyřech vrzích jsme jich odchováli osm. Odchovem sezony této části úseku byla tři mláďata **komby jižní** (*Galago moholi*) – rozmnožovaly se oba páry sestavené po loňském dovozu samic z USA, jde o český prvoodchov a zároveň o významný posun v evropském chovném programu. **Komby ušaté** (*Galago senegalensis*) měly třináct mláďat, z nichž jsme jich odchováli jedenáct. Mláďata se narodila oběma samicím kočkodana **talapoina severního** (*Miopithecus ogouensis*), avšak při porodu prvního z nich bohužel uhynula dosud úspěšnější z obou samic a mládě jsme museli utratit. Dvakrát se rozmnožovaly **mangusty trpasličí** (*Helogale parvula*) – šlo o první odchov nové samice, celkem bylo odchováno 5 mláďat. **Mangusty tmavé** (*Crossarchus obscurus*) po celou sezonu v rámci skupiny vzájemně soupeřily, nakonec jsme většinu zvířat odeslali k jinému chovateli. Porod opět proběhl u **bércounů rezavých** (*Elephantulus rufescens*), mládě však po zranění samice uhynulo. V sousední vitríně se po delší odmlce rozmnožovala a jedno mládě odchovála kolonie **gundiů saharských** (*Ctenodactylus cf. gundi*). Odchov se podařil u **ježků bělobříchých** (*Atelerix albiventris*), **krysy velké** (*Cricetomys emini*) však bohužel mláďata neodchovaly stejně tak jak **kaloni rodriguezští** (*Pteropus rodricensis*), u kterých se jednalo o dva první porody v naší zoo. V roce 2014 nastartovaná reprodukce **veverek kapských** (*Xerus inauris*) běžela výborně i v této sezoně, odchovály celkem čtrnáct mláďat. Rozmnožovali se i drobní hlodavci v řadě expozic i v zázemí „Statek“: **bodlnatka jihoafrická** (*Acomys spinosissimus*), **myš nejrychlejší** (*Arvicanthis neumani*), **myš nilská** (*Arvicanthis niloticus*), **myš pruhovaná** (*Rhabdomys dilectus*), **myš páskovaná** (*Lemniscomys striatus*), **pískomil hedvábný** (*Meriones crassus*), **pískomil veverkocasy** (*Sekeetamys calurus*), **pískomil křečkovitý** (*Pachyuromys duprasi*) a **krysa akáciová** (*Thallomys sp.*).

V zázemí „Stáj C“ odchovály **mary slaništní** (*Dolichotis salinicola*) celkem devět mláďat, **fenkové** (*Vulpes zerda*) pak tři – jedná se o první mláďata samce dovezeného před časem z Maktoumu, který je novým zakladatelem pro evropský chovný program.

Z izraelského Ramat Ganu jsme dovezli zpět samici **medojeda** (*Mellivora capensis*). V rámci rekonstrukce našeho chovu dikobrazovitých přišli noví jedinci: po úhynu posledního **dikobraza jihoafrického** (*Hystrix africaeaustralis*) jsme získali dvě samice ze Dvora Králové n. L., přičemž jednu z nich by měl v příštím roce vystřídat samec z Francie. Odešel původní pár **osináků afrických** (*Atherurus africanus*), který se nerozmnožoval, a proto jsme se pokusili o sestavení nového páru. To se ukázalo jako velmi obtížné, protože drtivá většina v Evropě narozených mláďat jsou samci. Po delších obtížích jsme dopárovali ohrožené a vzácně chované **křečky velké** (*Hypogeomys antimena*) z Madagaskaru.

Na **rajonech šelem v horní části zoo** jsme opět dokázali přivést k úspěšné reprodukci **pár psů pralesních** (*Speothos venaticus*), který odchovával opět tři mláďata. Odchov je velmi cenný vzhledem k japonskému původu samce. Již počtvrté se úspěšně rozmnožily **tayry** (*Eira barbara*) – odchovály trojčata, samičky. Také **medvědi lední** (*Ursus maritimus*) měli mládě, ale samice Framina je bohužel odchovat nedokázala, mládě mělo navíc vrozenou vadu. Novou kvalitou v chovu medvědů může přinést až nová expozice navrhovaná v severní části zoo. Vylepšením prostředí se pro medvědy stal alespoň výrobek ledu instalovaný během prázdnin. Významným příchodem v kolekci malých šelem byl pár **vyder severoamerických** (*Lontra can adensis*). Celé jednání o jejich příchodu trvalo řadu let, naše původní samice již mezitím dosáhla věku téměř 20 roků a je nejstarším zástupcem svého druhu v Evropě.

V horní části zoo se opět rozmnožovali **klokani rudí** (*Macropus rufus*). **Klokani horští** (*Macropus robustus robustus*), které jsme získali od soukromého chovatele Eddieho Erdekkense, zaznamenali další odchov – i tentokrát samičku. Chovné trio se rozrostlo ještě o jednu novou samici. Mláďe v této části zoo se narodilo a bylo odchováno i **marám stepním** (*Dolichotis patagonum*). Skupina **hutí stromových** (*Capromys pilorides*) dovezených z Kuby opět měla několik mláďat, ta však podlehla infekcím, které zřejmě získala od matky ještě před porodem. Rozmnožovali se potřeť i **svišť lesní** (*Marmota monax*), podruhé ve venkovním výběhu – mláďata však zmizela ve věku odstavu. Odchováli jsme další mládě **urzona kanadského** (*Erethizon dorsatum*). Šlo o poměrně dramatický odchov, neboť chovná samice uhynula a bylo nutné mládě převést na náhradní potravu. Také v roce 2014 pokračovala úspěšná reprodukce kolonie **sysla obecného** (*Spermophilus citellus*) na stráni pod budovou Sklenářky, přičemž voliéra již zůstala pouze jako chráněné krmné místo. Kolonie dosahovala počtu téměř 60 jedinců.

Kolekce kočkovitých šelem z hlediska reprodukce stagnovala. U řady druhů došlo k úhynům starších jedinců (**ocelot stromový** – *Leopardus tigrinus*, **jaguarundi** – *Puma yagouaroundii*), u dalších čekáme na dopárování v rámci chovných programů poté, co jsme museli rozdělit dosud plně funkční chovné páry na doporučení koordinátorů programů (**tygr sumaterský** – *Panthera tigris sumatrae*, **levhart mandžuský** – *Panthera pardus orientalis*) anebo byla u samic mláďata z předchozího roku (**gepard** – *Acinonyx jubatus*, **kočka rybářská** – *Prionailurus viverrinus*). Jako jediné zoo v Evropě se nám podařilo v tomto roce spojit pár **tygrů malajských** (*Panthera tigris jacksonii*). Samci u tohoto poddruhu jsou velmi agresivní a nezřídka dochází k napadení či usmrcení samice během spojování.

Mládě tapíra jihoaamerického se stalo skutečnou hvězdou roku.

CHOVATELSTVÍ

Jedinečnou aktivitou v sekci kočkovitých šelem byl jednoznačně příjezd tria **lvů indických** (*Panthera leo persica*) ze zoologické zahrady Sakkarbaugh. Po zhruba dvaceti letech jde o první dovoz indických lvů do Evropského chovného programu, který významně zvyšuje počet jeho zakladatelů. Dovezení jedinci mají řadu předků z volně žijící populace v Gínském lese, čímž mohou zásadně ovlivnit evropský chov. Celá jednání trvala více než dva roky a nebyla by možná bez účasti dlouholetého velvyslance ČR v Indii Ing. Miloslava Staška. Trojice lvů Jamvan, Suchi a Ginni nahradila dočasně chovanou rodinu z evropského chovu.

Na rajoně **horských kopytníků** jsme odchovali 12 mláďat **pa-ovců hřivnatých** (*Ammotragus lervia*). Po jednom mláďeti odchovali **kozorožci kavkazští** (*Capra caucasica*) a **tahři himálajští** (*Hemitragus jemlahicus*).

Ve starém Pavilonu velkých savců byla v provozu pouze část upravená pro pár **tapírů jihoamerických** (*Tapirus terrestris*), kterému se v roce 2015 narodilo druhé mláďe. Samec Toby byl úspěšně odchován a stal se jedním z nejvýraznějších mláďat letní sezony, nicméně narození mláďete **tapíra čabakového** (*Tapirus indicus*) 15. října ho odsunulo na druhou pozici. Tapíři čabakoví se pářili v srpnu 2014, mláďe se tedy narodilo po 14měsíční březosti. Je to poprvé v historii naší zoo, kdy se podařil odchov tohoto druhu, přes jeho již padesátiletou historii chovu. Ani v ostatních evropských zahradách se tapíři čabakoví nerodí často, obvykle v počtu ne větším než 5 mláďat ročně. V roce 2015 byl náš sameček Budak Puntja dokonce jediným žijícím mláďetem v celé Evropě.

Samec Jamvan se narodil 5. dubna 2012.

Samice Ginni se narodila 20. května 2012.

foto: Petr Hamerník

V pátek 30. října 2015 dorazil na letiště Václava Havla v Praze vzácný náklad – tři lvi indiři.

foto: Lucie Vejmelková

Samice Suchi se narodila 3. května 2010.

foto: Petr Hamerník

Transportní bedna se samičí Suchi už je v zázemí Pavilonu šelem a plazů.

Samice tapíra čabrakového
s mládětem

V chovu **slonů indických** (*Elephas maximus*) probíhal monitoring obou březích samic Janity a Tamary a připouštění samce Ankhora z Tierparku Berlín do stáda. Obě dvě březí slonice vyšetřil tým profesora Thomase Hidebrandta z institutu IZW Berlín, specializovaný na reprodukční problematiku velkých savců. Vyšetření potvrdilo březost obou slonic, její normální průběh u Janity a určité anatomické komplikace u Tamary. Zároveň byla u obou slonic konstatována nadváha – proto jsme již v červnu zcela vyřadili z krmné dávky zeleninu a prakticky i jablka (žůstává pouze 0,5 kg denně jako odměna během tréninku). Krmná dávka je nyní tvořena jen větvemi, pící, senem a slámou, což se pozitivně projevilo na kondici zvířat. Probíhala i příprava metodiky porodu včetně konzultací s úspěšnými chovateli v zahraničí. Přítomnost samce Ankhora ještě do konce roku vyústila v zabřeznutí třetí chovné samice Donny.

Plemenné knihy

V roce 2015 kromě vedení registrů dále pokračovalo aktivní vytváření chovatelských doporučení a management chovů.

Počet **komb ušatých** (*Galago senegalensis*) v programu dále rostl a v roce 2015 dosáhl 165 jedinců, přičemž vzrostl i počet chovatelů. Zvířata v programu jsou rozdělena do dvou skupin podle svého původu a potenciální genetické nekompatibility. Jejich odlišnost je i nadále zkoumána v rámci spolupráce s ČZÚ, v rovině molekulárně-genetické a bioakustické, přičemž výsledky jsou připraveny pro publikaci v mezinárodně impaktovaných vědeckých časopisech.

Druhým funkčním programem je chov **velemyší obláčkových** (*Phloeomys pallidus*) – od prvního importu do zoo Praha a zároveň do Evropy v tomto století (v roce 2007) se podařilo díky úspěšnému managementu populaci v chovech rozmnožit na 91 jedinců ke konci roku 2015 – v průběhu let se narodilo již téměř 140 mláďat, přičemž pouze v roce 2015 to bylo 23 mláďat. I v tomto programu se navíc podařilo významně zvýšit počet chovatelů.

V případě dalších dvou programů se snažíme o maximum, aby bylo možné druhy v evropských chovech udržet – v případě **velemyší největších** (*Phloeomys cumingi*) však nebyl rok 2015 optimistický a populace stagnovala.

Naproti tomu u **komb jižních** (*Galago moholi*) došlo díky našim předešlým aktivitám, kdy proběhla výměna nepříbuzných zvířat se severoamerickým regionem, k nastartování programu a výsledkem je reprodukce hned ve třech evropských chovatelských zařízeních a nárůst zájmu o tento druh.

Program pro **oceloty stromové** (*Leopardus tigrinus*) je v konečné fázi. V průběhu roku 2015 došlo k úhynu mnoha jedinců ze stárnoucí, inbrední a taxonomicky nekompatibilní populace, jejíž velikost poklesla pod kritické minimum.

Rok 2015 by se dal shrnout do následujících tezí:

Příchod nových indických lvů může znamenat milník v evropském chovu tohoto ohroženého taxonu.

Zajímavé odchovy – poprvé tapír čabrakový a komba jižní, opakovaně klokan horský, kuskus pozemní, pes pralesní, fenek ušatý, tarya, talapoin severní, rypoš obří, urzon kanadský, veverka kapská,

foto: Petr Hamerník

velemyš obláčková a mara slaništní víceméně udržely standard předchozích let. Podařilo se udržet i vysokou míru reprodukce zvířat (50% druhů).

Vysazení sysli evropské se drží nadále na celém svahu pod Sklenářkou. V rámci vedení programů ESB pak byl rok 2015 opět rokem aktivním, včetně prezentace stavu programů na mezinárodních

konferencích. Pro rok 2016 jsme vytvořili předpoklad pro úspěšný chov slonů a nadcházející porody slonic jsou spojeny s velkým očekáváním.

RNDR. PAVEL BRANDL, PH.D.
KURÁTOR CHOVU SAVCŮ ■

Savci II. (kopytníci)

Na úseku chovu kopytníků bylo v průběhu roku 2015 chováno celkem 37 druhů savců a 7 druhů ptáků, z toho 25 druhů se podařilo rozmnožit. Nejhodnotnějším přírůstkem u druhů chovaných na tomto úseku, byť se nejedná o kopytníka, je mládě hrabáče (*Orycteropus afer*).

foto: Miroslav Bobek

Mezi další významná mláďata bezesporu patří český prvoodechov u **sobů karelských** (*Rangifer tarandus fennicus*), pražské prvoodechovy mláďat u **vikuní** (*Vicugna vicugna*) a **klokanů bažinných** (*Wallabia bicolor*) a dvě mláďata u **ovcí tlustorohých** (*Ovis canadensis canadensis*), které jsou v Evropě k vidění pouze u dvou chovatelů. Tradičně úspěšní jsme byli v odchovech u **antiop vraných** (*Hippotragus niger*), kde se narodila tři mláďata, a dvou druhů vodušek – **vodušek abok** (*Kobus megaceros*) se třemi mláďaty a **vodušek červených** (*Kobus leche kafuensis*) s osmi mláďaty.

V kategorii příchodů byl nejvýznamnější událostí roku dovoz chovného stáda **jelenů bělohubých** (*Przewalskium albirostris*) a tři samic **nahura modrého** (*Pseudois nayaur*). Byli umístěni do společného výběhu představujícího návštěvníkům faunu Tibetské náhorní plošiny. Důležitý byl také dovoz nového nepříbuzného chovného samce **jelena barmského** (*Panolia eldii thamin*) ze Zoo Lisabon.

V rámci aktivit, které přesahují hranice zoologické zahrady, se již pátým rokem uskutečnilo pokračování in-situ projektu na

Samice hrabáce
Kvída s mládětem

záchrana **koně Převalského** (*Equus przewalskii*). V rámci „Návratu divokých koní“ byly v pátém leteckém transportu přepraveny do Mongolska ve spolupráci s Armádou ČR čtyři mladé klisny. Pátý ročník projektu s sebou přinesl i nečekané komplikace v podobě povodní na mongolské straně a extrémních veder na straně české. Poprvé se tak nepovedlo zkrátit dobu pobytu koní v transportních bednách ve srovnání s lety předchozími. Bylo třeba hledat novou trasu, která by umožnila konvoji objet zaplavené oblasti, a koordinace přesunu z Dolního Dobřejova si dokonce vyžádala spolupráci s Dopravní policií ČR, která se starala o hladký průjezd vozidla

s koňmi až do místa určení na vojenském letišti ve Kbelích. Projekt „Návrat divokých koní“ je pokračováním spolupráce Zoo Praha se švýcarsko-rakouskou organizací ITG (International Takhi-Group) a mongolskou rezervací Gobi SPA za podpory Armády ČR, Magistrátu hl. m. Prahy, Ministerstva životního prostředí ČR a Evropského záchovného programu (EEP) a za přispění sponzorů (Tierpark Hellabrunn, Zoo Leipzig, Cumberland Wildpark Grünau). Během prvních měsíců roku doplnily kandidátky na reintrodukcii ještě čtyři klisny z Tierparku Hellabrunn, Wildparku Grünau a Hornbosteler Hutweide. V aklimatizační a chovné stanici Dolní Dobřejov se tak celkem sešlo osm klisen. Po zvážení všech faktorů byly nakonec pro transport do Mongolska vybrány Querida (Zoo Praha), Kírá (Maďarsko, NP Hortobágy), Rabea (Německo, Zoo Leipzig) a Paradise (Francie, Safari de Peaugres). Tyto klisny byly v den transportu v ranních hodinách jednotlivě odděleny a postupně sedovány a nakládány do beden. Již od rána panovaly i v Dolním Dobřejově tropické teploty, a proto bylo nákladní auto od začátku chlazeno klimatizačními jednotkami a každé klisně byl na bednu okamžitě připevňován ventilátor pro vhánění čerstvého vzduchu. Následný pozemní transport proběhl přes počáteční obavy klidně a klisny byly bez větších potíží dopraveny až na letiště, kde už mohly být bedny naloženy do klimatizovaného armádního letounu CASA. Po již standardním letu s dvěma mezipřistáními v Kazani a Novosibirsku následovala pozemní cesta ze západomongolského Bulgan Sumu do rezervace Tachin Tal. Cestu, delší oproti ložiskému transportu o 100 km, snášely hůře dvě nervóznější klisny Kírá a Querida, u kterých byl nutný veterinární zásah poté, co si v transportních bednách vyčerpané lehly. Naštěstí byl cíl již blízko, klisny se podařilo zvednout a povzbudit, a tak mohly být po namáhavé 36hodinové cestě v pořádku vyloženy.

Také ex-situ chov posledního divokého koně v Zoo Praha pokračuje velmi uspokojivě. Ve dvou harémech působí již zkušení hřebci Len (v Praze) a Nikolaj (v Dolním Dobřejově). V Nikolajově harému se narodila dvě hříbata – klisničky Tara a Tania. Stejně přírůstky zaznamenalo i pražské stádo hřebce Lena. Starší z hříbat bohužel později během podzimu uhynulo nešťastnou náhodou při vyjasňování vztahů mezi hřebcem Lenem a matkou hříběte Jessicou. Do chovného stáda v polské Varšavě odešel první z Lenových potomků, klisna Primula.

Dalšími zástupci koňovitých v Zoo Praha jsou **zebry Böhmovy** (*Equus quagga boehmi*), které obývají samostatný výběh v horní části zoo. Rok 2015 byl rokem velkých očekávání, protože po ??? letech jsme očekávali narození hříbat po nově dovezeném hřebci. Jako první se narodil v dubnu hřebeček Dante a poté v letních měsících klisnička Ivory. Obě hříbata se povedlo bez problémů odchovat, třetí chovná klisna bohužel přes všechny snahy veterinářů ve vysokém stádiu březosti uhynula na koliku. U **zeber Grévých** (*Equus grevii*) držíme dlouhodobě z expozičních důvodů nechovnou skupinu. Jelikož po událostech předchozího roku zůstala klisna Hattie osamocena, byla na jaře dovezena dvouletá klisna Samantha z Tierparku Berlín. U divokých asijských oslů **kiangů východních** (*Equus kiang holdereri*), proběhla sezona bez výrazných chovatelských změn. Tento druh bohužel trpí problémy s odbytem odchovaných mláďat, a proto jsme nuceni držet pouze expoziční skupinu.

U velbloudovitých byl rok naplněn událostmi především u **lamy guanako** (*Lama guanicoe*). Chovný samec z Košic byl po několika neuspokojivých sezonách a také z důvodu agresivity nahrazen mladším samcem z Tierparku Berlín. Porody jsme tedy neočekávali, a proto nás dvě mláďata ještě po původním samci velmi mile překvapila. Obě se podařilo bez problémů odchovat. Od roku 2014 máme v péči také nejmenší divoké lamy **vikuně** (*Vicugna*

Jedno ze tří hříbat koně Převalského, která se narodila v roce 2015. Všechna mají jméno začínající písmenem T – Tara, Tania a Temulin.

vicugna) a u nich jsme na rozdíl od guanak přírůstek očekávali. Mladý sameček se narodil po 11,5 měsících březosti v červenci, a stal se tak pro pražskou zoo prvním narozeným a zároveň odchovaným jedincem tohoto druhu.

Druhé obměny doznala kolekce jelenovitých. Došlo k ní v souvislosti s ukončením chovu wapiti manitobských z důvodu dlouhodobé neudržitelnosti životaschopné populace. Do uvolnění a zrenovované expozice přišlo v březnu chovné stádo **jelenů bělohubyých** (*Przewalskium albirostris*) z ústecké zoo. Jedná se o tři mladé laně a prověřeného chovného jelena. Tento druh pochází z Číny a spadá do stejné zákonem chráněné kategorie živočichů jako panda velká. V průběhu roku byl tento druh následně v expozici ještě doplněn o dalšího zástupce fauny asijských velehor, tentokrát z podčeledi Caprinae, **nahury modré** (*Pseudois nayaur*). Základ chovného stáda tvoří také tři samice a v budoucnu budou doplněny o chovného samce. Nahurové byli již na přelomu tisíciletí v zoo chováni, jednalo se však pouze o samčí skupinu. Ve druhé chovné sezoně **sobů karelských** (*Rangifer tarandus fennicus*) jsme se dočkali českého prvoodchovu. Přes tento úspěch však chov tohoto evropského endemita zůstává nadále výzvou, protože i přes velmi dobrou kondici samic v době porodů se ze tří narozených mláďat podařilo odchovat pouze jedno. K významnému kroku došlo ve stádě u **jelenů barmských** (*Panolia eldi thamin*). Ze Zoo Lisabon byl dovezen geneticky cenný samec, který je prakticky nepříbuzný s jeleny chovanými v ostatních zoo, a po čtyřech úspěšných sezonách a třech odchovaných mláďatech tak v chovu

Klipsnička zebry Böhmovy je druhým mláďetem tohoto druhu narozeným v roce 2015.

nahradí samce předchozího. Pražské stádo tak v evropském kontextu nabývá na důležitosti a nově narozená mláďata mají velkou šanci uplatnit se v chovu. **Losy evropské** (*Alces alces alces*) držíme dlouhodobě ve dvou chovných stádech. Letošní rok se obešel bez porodů, pražské stádo však bylo doplněno o novou chovnou samici z Tierparku Berlin a samice Nela narozená v Praze se přesunula k nepříbuznému samci na Dolním Dobřejově. Nadále jsme se snažili o odchov u jednoho z nejmenších jelenovitých, **muntžaka malého** (*Muntjacus reevesi*). Na jaře byla dovezena z belgického Planckendaelu nová mladá samička, která ještě nedosáhla pohlavní dospělosti. Opětovně však porodila druhá ze samic narozená v Praze a stejně jako při předchozích porodech se odmítala o mláďe dostatečně starat. Přes velké chovatelské nasazení tak mláďe uhynulo ve věku 9 dní. Ve snaze o změnu prostředí, která by mohla příznivě ovlivnit šanci na úspěšný odchov, byla samice posléze na zkoušku přestěhována do smíšené expozice se **sambary ostrovními** (*Rusa timorensis timorensis*).

Stádo severoamerických **ovcí tlustorohých** (*Ovis canadensis*) se rozrostlo o čtyři jedince. Dvěma ze samic se podařilo úspěšně odchovat mláďata. V obou případech se jednalo o samce. A na sklonku léta byly dovezeny dvě nové samice z Arnhemu. Jednalo se tak o dosud nejúspěšnější sezonu tohoto druhu od zahájení chovu v roce 2009.

Po dovozu nového chovného býka v předchozí sezoně se v pražském stádě **zubrů** (*Bison bonasus*), po krátké pauze způsobené obměnou chovných zvířat, narodilo samici Božce její první mláďe – samička. Podle tradice jsou pro pražskou chovatelskou stanici stanovena počáteční písmena PR, a tak dostala jméno Pronka. U **bizonů** (*Bison bison*) jsme si připsali standardní dva přírůstky v podobě jedné samičky a jednoho samečka.

Z čeledi prasatovitých chováme **štětkovy africké** (*Potamochoerus porcus pictus*), z prostorových důvodů zastoupené nechovnou skupinou dvou samců. Z příbuzné čeledi pekariovitých, která nahrazuje prasatovité na jihoamerickém kontinentu, chováme ve velké skupině **pekarie páskované** (*Peccari tajacu*), u kterých jsme zaznamenali celkem osm mláďat.

Ze zástupců antilop byl rok 2015 nejbohatší na události u **bong horských** (*Tragelaphus eurycerus isaaci*). Narození prvního ze dvou očekávaných přírůstků proběhlo bez komplikací, samice Maureen porodila zdravou samičku. O pět dní později se však zkomplikoval porod u druhé samice a bylo nutné přistoupit k císařskému řezu. Během náročného zákroku za přítomnosti tří veterinárních lékařů se povedlo vybavit živé mláďe. Matka byla po výkonu natolik oslabená, že bylo nutné mláďe začít krmit uměle. V následujících dnech proběhly opakované pokusy o spojení

foto: Petr Hanemík

Skupina nahurů modrých

Jelen bělohuby obývá vysokohorské polohy v Tibetu.

mláďate s matkou a posléze se samičí Maureen a jejím mláďetem. Mláďe mělo však v prvních dnech problémy se špatným postavením zadních končetin a ani od jedné ze samic se nepokusilo pít. Jeho fixace na krmení z lahve byla téměř okamžitá, díky tomu se však dařilo mláďe dostatečně krmit a to začalo téměř okamžitě přibírat. Mláďe bylo odchováno v průběžném kontaktu s ostatními členy stáda, aby byla zajištěna dostatečná socializace. Celý odchov trval pět měsíců a vyžadoval velké nasazení chovatelů a v kontextu evropského chovu se jedná o velmi ojedinělý případ úspěšného umělého odchovu u bong. Další poměrně vzácné události jsme se dočkali u **sitatung západoafrických** (*Tragelaphus spekei gratus*). Ze čtyř porodů se narodilo pět mláďat, samice Květa totiž porodila zdravá dvojčata, samičky, a ve stádě je s pomocí ostatních samic bez problémů odchovála. Na podzim byl pro početné stádo sitatung dovezen nový samec z chovu zoo v Odense. Nejúspěšnějším druhem z přimorožců byly **antilopy vrané** (*Hippotragus niger*), kde jsme se dočkali opět tří přírůstků, a návštěvníci tak mohli pozorovat typické vychovávání mláďat v takzvané „školce“. O tři z našich odchovanců projevila zájem významná indonéská zoo Taman Safari. Během roku probíhala intenzivní vyjednávání o spolupráci na záchraně ohrožených druhů a vzájemné výměně zvířat. V rámci této dohody usiluje Zoo Praha o získání samice kriticky ohroženého levharta jávského a špačků černokřídých.

U pouštních přimorožců **adaxů** (*Addax nasomaculatus*) jsme se po osmi letech konečně dočkali životaschopného přírůstku – stal se jím sameček narozený v prosinci. Úspěchu předcházela

kompletní generační obměna chovného stáda v předchozích letech. Dle posledních zjištění, je tento druh ve volné přírodě na samém pokraji vyhuby, poslední známá populace v Nigeru drasticky poklesla a bohužel se zdá, že tento druh bude následovat své v přírodě dříve vyhynuté příbuzné. V tomto kontextu nabývá populace v lidské péči obrovského významu a na její životaschopnosti může budoucnu záviset zda o tento druh přijdeme nadobro či nikoliv. Dalším přimorožcem, o jehož úspěšný chov se dlouhodobě snažíme, je **oryx beisa** (*Oryx gazella beisa*). Bohužel jsme se v tomto roce nedočkali žádných porodů, mladý samec Bella zjevně nebyl schopen nad samicemi dominovat, a proto byl na novou sezónu vyměněn za samce Akima, kterého si původně dovezla zoo Ostrava, souhlasila však se zapůjčením. Dění ve výběhu probíhalo slibně a tak bychom se přírůstků v dalším roce měli dočkat. V rámci společného mezinárodního projektu vedeného asociací Beauval Nature, soustředícího se na východoafrickou faunu, odcestoval v lednu samec Damián spolu s dalšími jedinci do naučné rezervace v Djibouti. A dalšího samce z našeho chovu jsme poskytli pro sestavení nového chovného páru přímo do zoo Beauval. Poslední z našich druhů přimorožců, **přimorožec šavlorohý** (*Oryx dammah*) je dlouhodobě chován v nereprodukční skupině z důvodu přílišného zastoupení naší linie v evropských chovech.

U antilopích druhů žijících v expozici Africká savana se dle očekávání dařilo **voduškám červeným** (*Kobus leche kafuensis*), narodilo se celkem devět mláďat a osm se povedlo odchovat. Návštěvníci tak mohli v sezóně pozorovat 17-ti hlavě stádo. U **vodušek abok** (*Kobus megaceros*), se podařilo odchovat mláďata tři, ve všech třech případech se jednalo o samičky, které bychom si rádi ponechaly a v následujících letech budeme po koordinátorovi chovného programu požadovat výměnu chovného samce. Nový chovný samec **buvolce běločelého** (*Damaliscus pygargus phillipsi*) dovezený z Velké Británie byl na jaře úspěšně spojen se samicemi a celé stádo se velmi dobře sžilo, což dává naději, že v příštím roce bychom se opět mohli dočkat odchovů u tohoto jihoafrického druhu. Z důvodu zhoršeného zdravotního stavu v důsledku dlouhodobě léčené srdeční vady bylo na podzim nutné utratit starší, již nechovnou, samici Ernu..

U **žiraf Rothschildových** (*Giraffa camelopardalis rothschildi*) došlo k otevření speciální lávky, která umožnila zájemcům dostat se k žirafám blíže a nakrmit si je z ruky. Pro žirafy samotné došlo ve výběhu ke zbudování slunečníků, které jim v parných letních dnech poskytují potřebný stín. Z důvodu akutně zhoršeného zdravotního stavu bylo nutné přistoupit k anestezii mladého samce Romana. Několik dní před zákrokem přijímal pouze snížené a nebo vůbec žádné, množství krmení a v oblasti slabiny bylo patrné přifouknutí. Náročný zákrok již vysílené mladé zvíře bohužel nepřežilo a při následné pitvě se našla příčina v podobě útvaru, který blokoval odchod natráveniny z čepce dále do slezu.

Součástí expozice Africký dům jsou již od počátku i **hrabáči** (*Orycteropus afer*). V roce 2015, po dvou předchozích neživotaschopných mláďatech porodila samice Kvída na konci července konečně mláďe odpovídající hmotnosti, které se podařilo odchovat a stalo se tak bezpochyby nejvýznamnějším mláďetem na třetím chovatelském úseku. Sameček, kterého Taťána Kuchařová a Ondřej Brzobohatý pokřtili jménem Kito Felix, byl odchováván zčásti uměle za pomoci chovatelů. Jedná se o velmi cenný přírůstek pro evropský chov a chovatelé za něj byli nominováni do soutěže Bílý Slon sdružení Česká Zoo. Dalšími odchovy navázala na svůj předchozí prvoodchov rodina **surikat** (*Suricata suricatta*). Tyto promykovité šelmy, doplňující africké panorama mohou mít vrh až každé tři měsíce. Samice Mopipi měla během roku vrhy dohromady tři a z nichž se skupině povedlo odchovat celkem osm mláďat.

foto: Miroslav Bobek

Ze dvou druhů klokanů chovaných na našem úseku se podařilo rozmnožit oba dva, přičemž u chovatelsky cennějších **klokanů bažinných** (*Wallabia bicolor*) se jednalo o český prvoodchov tohoto druhu. Ke stávajícímu páru přibyla ještě v březnu mladá samice od soukromého chovatele z Belgie. Později však uhynul dosavadní chovný samec a proto bude nutné pro obě samice shánět samce nového. U **klokanů rudokrkých** (*Macropus rufogriseus*) vykoukl postupně z vaků samic pět mláďat a všechna se podařilo odchovat a dvě mladé samičky mohly již v létě odejít do Zoo Hodonín.

foto: Petr Hamerník

Samec emua hnědého s mláďaty

Samice klokanu bažinného s mláďetem

foto: Petr Hamerník

Z ptáků chovaných na úseku kopytníků se podařilo rozmnožit **emu hnědé** (*Dromaius novaehollandiae*). Samec Emil se ve výběhu v horní části zoo úspěšně staral o dvě kuřata. Na sklonku léta bohužel jedno z nich podlehl otravě tisu, kterým emu nakrmili neukáznění návštěvníci.

Pod správu Chovu 3 patří i **pracoviště karantény**, které kromě standardní předepsané karanténní péče o nově přichozí zvířata plní funkci též jako dočasné útočiště pro zvířata ve zhoršené zdravotní kondici, která si žádá pravidelnou veterinární péči. V neposlední řadě plní karanténní pracoviště funkci záchytného centra pro CITES zvířata zabavená Českou inspekcí životního prostředí. Celkem v roce 2015 pracovníci karantény poskytli péči 384 jedincům 134 druhů zvířat (plazi: 1 jedinec v 1 druhu, ptáci: 198 jedinců v 79 druzích, savci: 185 jedinců v 54 druzích).

MGR. BARBORA DOBIÁŠOVÁ
KURÁTORKA CHOVU KOPYTNÍKŮ ■

Savci III. (primáti)

Rok 2015 se na úseku primátů nesl v duchů gibbonů. To proto, že se nám poprvé v historii českých a slovenských zoologických zahrad podařilo rozmnožit gibony stříbrné (*Hylobates moloch*).

Poprvé v historii Zoo
Praha se narodil
gibon stříbrný.

foto: Petr Hamanek

Desetiletá samice gibona stříbrného Alangalang zabřezla hned po spojení se stejně starým samcem Flipem a v červenci 2015 porodila své první mládě. Přestože se jedná o prvoroďičku, o mládě se od prvních hodin starala až neuvěřitelně přirozeně. Také Flip, který se rovněž stal rodičem poprvé, se projevil jako skvělý otec. Na svou družku i potomka zpozvzdálí dohlížel, nechal Alangalang dostatek prostoru a jen oba pečlivě střežil. Po několika dnech jsme již měli možnost zjistit, že mládě je samec. Od našeho partnera, firmy

Mercedes, dostal jméno Silver Arrow. Skvělá zpráva je to nejen proto, že se jedná o prvně narozené mládě tohoto druhu v historii českých a slovenských zoologických zahrad, ale i proto, že gibon stříbrný je velmi vzácným druhem, jehož populace čítá něco kolem 2 500 jedinců v přírodě a necelých 70 v lidské péči. Alangalang se ve vztahu k chovatelům nezměnila ani po porodu, a tak je i nadále kontaktní a umožňuje nám pravidelné kontroly mláďete na krátkou vzdálenost stejně jako vážení a krmení z ruky.

foto: Petr Hamernik

Mláďata guerez pláštíkových se rodí bílá, s růžovým obličejem.

foto: Petr Hamernik

Samice gibona stříbrného Alangalang s potomkem

Krátce po narození gibona stříbrného přišly dobré zprávy od **guerez pláštíkových** (*Colobus guereza*). Obě samice, které přišly na počátku roku o své potomky, opět zabřezly a v průběhu prázdnin porodily zdravá a silná mláďata. Lomele se narodila samice Lai, Lucii zatím nepojmenovaný samec.

V doplňkové expozici v Pavilonu goril uhynula samice **tamarína bělovousého** (*Saguinus mystax*), která měla dlouhodobé problémy s krvácením z rodidel. Pitva ukázala, že měla velký myom na vaječníku. Vzhledem k velmi malému zastoupení tohoto druhu ve světových zoologických zahradách, ale zejména k nedostupnosti samic, jsme se rozhodli ukončit chov tohoto druhu a nahradit ho jiným. V květnu jsme však získali novou chovnou samici, což nás přimělo k přehodnocení předchozího rozhodnutí a v chovu tamarínů vousatých pokračujeme. V prosinci jsme poprvé zaregistrovali páření, a tak pevně věříme, že se nám je podaří rozmnožit.

V lednu jsme nešťastně přišli o novou chovnou samičku **pásovice kulovitého** (*Tolypeutes mattacus*), když ji samec necelé dva týdny po spojení zabil. Koncem roku se nám podařilo získat novou samici. Doufáme, že díky ní navážeme na předchozí úspěšné roky a že se nám tento druh podaří rozmnožit. První spojování proběhlo dobře a pásovcí jsou od listopadu pohromadě a pravidelně se páří. Z důvodu stupňujícího se napadání paovců byl ze skupiny definitivně odebrán mladý nechovný pár **magotů** (*Macaca sylvanus*). Obě zvířata odešla do polské Zoo Farma v Mieroszově, a na skále pod Zakázankou tak zůstávají 4 samice.

Samice mravenečnicka velkého Ella byla vzhledem k předpokládané březosti trénována na vyšetření ultrazvukem.

V prosinci přišla do říše Fania, samice kriticky ohroženého **variho bělopásého** (*Varecia variegata suncincta*). Se samcem Mandrakem se velmi intenzivně pářila a následně si začala stavět hnízdo. Mláďe (či mláďata) bychom mohli očekávat na přelomu února a března 2016. U **vyder hladkosrstých** (*Lutrogale perspicillata*) došlo k výměně jedné ze samic za potenciálně chovného samce. Ten je však ještě mladý, proto se mláďata dají očekávat nejdříve v příštím roce.

Ve velkém očekávání jsme u **mravenečníků velkých** (*Myrmecophaga tridactyla*). Po několika měsících tréninku jsme dokázali zrealizovat ultrazvukové vyšetření samice Elly. Toto nám potvrdilo, že je březí, a my tak očekáváme začátkem roku první mláďe.

Po více než šedesáti letech chovu by se jednalo o historicky vůbec první mláďe narozené a odchované v Zoo Praha. U Bikiry, samice **gorily nížinné** (*Gorilla gorilla gorilla*), byla vyměněna antikoncepce. Její zdravotní stav nám naznačoval, že jí tato změna prospěla. Proto jsme pomalu snižovali dávkování medikace. Stav Bikiry byl dobrý zhruba dva měsíce a poté se opět začal zhoršovat, což nás donutilo k opětovnému navýšení léků. Její stav je nyní stabilizovaný, ve skupině funguje normálně a i nadále bude pozorována.

Pro chov **orangutanů sumaterských** (*Pongo abelii*) je velmi významný návrat čtrnáctiletého samce Pagyho ze Zoo Bratislava. Ten by měl v roce 2016, po odchodu dnes devítiletého Gempy, vytvořit nový chovný pár se samicí Mawar, matkou Gempy a tříleté

Samice gorily nížinné Bikira je neobvyklá tím, že ráda chodí vzpřímeně.

foto: Petr Holmeš

samičky Dirí. Pagy se ve staronovém domově velmi rychle zabydlel a nyní se s naší skupinou střídá v pobytu ve vnitřní expozici, takže ho naši návštěvníci mohou každé odpoledne pozorovat v horní části pavilonu Indonéská džungle. Návrat Pagyho je dobrou zprávou nejen proto, že je synem ikonického samce Kamy, ale zejména proto, že je, spolu se svým bratrem Filipem, geneticky nejčistším orangutanem sumaterským v evropském chovu.

Z hlediska stavebního byly nejvýznamnější přípravy na výstavbu nového pavilonu goril. V prvním čtvrtletí byl dokončen projekt z hlediska architektonického a byly připraveny podklady pro UR. Menším, avšak velmi důležitým projektem, byla restrukturalizace expozice orangutanů. Jednalo se o úpravy vnitřní expozice, kde došlo ke zvětšení vzdušného prostoru a propojení obou ostrovů. Ve druhém čtvrtletí bylo upraveno zázemí po gibonech, které obsadil již zmíněný samec Pagy. Těmito úpravami jsme dosáhli výrazného zkvalitnění expozice, a to nejen ve smyslu prezentace zvířat směrem k návštěvníkům, ale zejména s ohledem na životní prostor pro orangutany.

VÍT LUKÁŠ
KURÁTOR CHOVU PRIMÁTŮ ■

Samec orangutana sumaterského Pagy se vrátil do pražské zoo.

Veterinární oddělení

Veterinární péči v Zoo Praha v roce 2015 zajišťovali tři stáli veterinární lékaři, jedna dojíždějící kolegyně se specializací na aviární medicínu, jeden zastupující veterinář s působností především o víkendových službách a veterinární technička.

Zdravotní stav slonice Janity a Tamary pravidelně kontrolovali veterinární lékaři.

Nákazová situace nebyla v roce 2015 příliš ideální. Na počátku roku jsme opět diagnostikovali bakterii *Yersinia pseudotuberculosis* u některých z našich chovaných hlodavců a letounů. V poslední čtvrtině roku jsme řešili salmonelózu (*Salmonella typhimurium*) u samce tygra malajského a aviární mykobakteriózu u uhynulého morčáka bílého a holuba růžovotemenného. S ohledem na počty chovaných zvířat a na zvířata importovaná nejen z prověřených chovů, ale i některých soukromých zařízení, kde není pravidelná veterinární péče, se není možné vyhnout záchytu některé z výše uvedených zoonóz.

V průběhu roku 2015 jsme provedli přes 130 vakcinací šelem a kopytníků, což koreluje i s předchozími lety. Jako již tradičně jsme převážnou většinu vzorků zasílali do SVÚ Praha. Zároveň jsme některé vzorky odesílali do zahraničních laboratoří v Německu, Švýcarsku a Anglii. Týkalo se to hlavně virologických a histologických vyšetření u některých ptačích pacientů a v jednom případě u anakondy velké, která měla neurologické symptomy. Velký dík patří zaměstnancům Ústavu lékařské biochemie a laboratorní diagnostiky 1. LF UK a VFN, především MUDr. H. Benákové, kde nám prováděli biochemické rozborby krve, a to velmi rychle

a za bezkonkurenční cenu v počtu 434 vzorků. Velmi nám tak pomohli ušetřit náklady na krevní testy. V Zoo Praha jsme vyšetřili na přítomnost parazitů 568 vzorků trusu, v SVÚ Praha to bylo 596 vzorků. Cytologickému posouzení byly podrobeny především vzorky moče a krve. V roce 2015 jsme provedli téměř 550 anestézií a imobilizací u různých druhů zvířat, z toho bylo 98 endoskopických vyšetření ptáků.

Jako tradičně i v roce 2015 jsme spolupracovali s mnoha veterinárními (VFU Brno, Veterinární klinika Mada, Veterinární klinika – Animal Clinic, Veterinární nemocnice Stodůlky, Veterinární klinika Poděbradská – Kolmá a další) a humánními (VFN Praha, ÚVN Střešovice, IKEM, FN Motol a další) subjekty. MěVS a SVS ČR nám velmi pomohly při realizaci dvou velkých transportů – pátém přesunu koní Převalského do Mongolska a dovozu tří lvů indických z Indie. Absolvovali jsme několik veterinárních kontrol z MěVS Praha. V prosinci jsme provedli kontrolní testování našeho RTG přístroje. Bohužel jsme ho museli vyřadit z činnosti, neboť na přístroji byla zjištěna neopravitelná porucha napěťového charakteru, a cv roce 2016 tedy bude nutné pořídit nový.

Náklady na veterinárním oddělení se oproti předchozím rokům nijak výrazně nezvýšily. Výdaje na veterinární péči a na vyšetření vzorků se prakticky neliší, určité odchylky jsou patrné v nákladech na léčiva, kdy většinu produktů nakupujeme u společností Henry Schein a Lékárna Arkády Pankrác. V roce 2015 jsme pořídili dva nové přístroje, které výrazně zkvalitní veterinární péči o chovaná zvířata v Zoo Praha. Jedná se o nový, špičkově vybavený anesteziologický přístroj Ohmeda a přenosný veterinární analyzátor krevních plynů, elektrolytů a dalších urgentních parametrů Epop. Za to patří vedení Zoo Praha velký dík.

Zajímavé případy v roce 2015

Proběhl již pátý transport čtyř **koní Převalského** do Mongolska a koncem října import tří **lvů indických** z Indie. U těchto dvou přesunů je nemyšlitelné uskutečnit je bez použití feromonů, respektive bez aplikace dlouhodobě působících neuroleptik, která zvířata zklidní natolik, že jsou schopna tolerovat dlouhou dobu transportu.

V Údolí slonů došlo během rozmíšek k pokousání ocasů u dvou **slonic indických**, tato bolestivá poranění byla komplikována sekundární infekcí a terapie se protáhla na dva měsíce. Celý rok jsme monitorovali hladiny progesteronu u všech samic slona indického, nejvíce nás zajímali hodnoty u slonic Janity a Tamary s ohledem na jejich březost. S kolegou s IZW Berlin dr. Thomašem Hildebrandtem jsme během roku pomocí ultrazvuku vyšetřili reprodukční orgány všech dospělých slonic a ověřili si stav plodů u Janity a Tamary. Konec roku se pak nesl v pokračujícím tréninku slonic Janity na porod, který proběhne pravděpodobně v dubnu nebo květnu 2016. Pomocí USG jsme ověřili srdeční činnost mláďete (60 úderů za minutu), prohlédli jsme si orgány dutiny hrudní, břišní a chobot; samice vyšetření velmi dobře snášela. Také ultrazvukové vyšetření samice **hrabáče** a **mravenečníka velkého** přineslo skvělou informaci – u obou byla potvrzena březost. Ultrazvuk jsme využili také při určení pohlaví dvou **velemloků čínských** (v obou případech se jedná o samce) a stav gonád, podobný výkon absolvovaly naše čtyři **ježury australské**.

Koncem srpna jsme odebrali krev od všech **varanů komodských** za účelem genetických testů a vyšetření celkového zdravotního stavu. Vyšetřili jsme některé z našich **velemloků čínských** na *Ranavirus* a chytridiomykózu obojživelníků s negativním výsledkem (Mgr. V. Baláž).

Ve spolupráci s kolegyní dr. H. Vaidlovou jsme úspěšně zvládli vyřešení fraktury končetiny u **bukáčka malého**, **bažanta vietnamského** a **ibise hagedaše**. Kolegyně dr. Vaidlová zjistila u **kakadu palmového** diabetes mellitus, s jehož medikací nejsou příliš velké zkušenosti. Z dalších případů na úseku ptáků se zmiňme o léčbě chronického vředu na rohovce oka **sovy indické** nebo opakovaném ošetření otlaků obou končetin u dvou **výřečků filipínských**, které se konalo v inhalační anestézii. Ve skupině **špačků holohlavých** jsme zaznamenali úhyny způsobené parazity – *Syngamus trachea* a tasemnicemi. U importovaného mláďete **tenkozobce opačného** jsme řešili zduření mazové žlázy, které vedlo k promáčení peří.

Velice náročným výkonem bylo provedení císařského řezu u samice **bonga** a následný veterinární management umělého odchovu jejího mláďete, který byl komplikován opakovaným průjmem, který jsme nakonec dokázali zvládnout.

U klisny **koně Převalského** jsme řešili opakovaný průjem dietního charakteru, další klisna měla schvácení kopyt (laminitidu).

Opakované odběry krve u samce **lachtana jihoafrického** nám pomohly u něj stanovit hladiny testosteronu v rámci sledování pohlavního cyklu. Mladá samice **geparda** si během honiček ve výběhu poranila kolenní vaz, jedinou volbou byla konzervativní terapie, která se protáhla na dobu tří měsíců. U dvou klisen **zeber Böhmových** jsme se potýkali s kolikovými epizodami, bohužel jedna samice uhynula.

U starého samce **tygra ussurijského** jsme nejprve léčili svrab mezi lopatkami a závěrem roku jsme v anestézii vyšetřili stav artriticky změněného pravého kyčelního kloubu. Stav kloubu není příliš dobrý a bez medikace by samec trpěl velkými bolestmi. Neurologické obtíže u samice **ocelota stromového** byly způsobeny novotvarem v mozku, což prokázala až pitva. U mladých **kozorožců kavkazských** jsme zjistili *Mycoplasma hyocaprae*, která u mláďat způsobovala otoky karpálních a tarzálních kloubů, bohužel je tento stav pro zvířata fatální.

U staré samice **levharta mandžuského** se nám nepodařilo vyléčit hnisavý zánět dělohy, u náhle uhynulé samice **karakala** jsme pitvou zjistili torzy dělohy s dvěma plody uvnitř uteru. Samec **hrabáče** několik dní odmítal přijímat potravu, jako důvod se ukázal stres způsobený oddělením od samice s mláďetem. Jeden z hrabáčů trpěl výraznou lomivostí drápů, kterou jsme dostali pod kontrolu podáváním biotinu. Mladý samec **kočky rybářské** uhynul na rupturu tenkého střeva způsobenou kusem štěpky z ubikace. Samec **kančila černavého** měl přerostlé špičáky a odumřelé stoličky v pravé horní čelisti, což vyžadovalo výkon v celkové inhalační anestézii. Samice **losa evropského** chronicky kulhala na levou hrudní končetinu, kdy se stav podařilo korigovat dlouhodobým podáváním suspenze analgetik, stejně se však nevyhne detailnějšímu vyšetření končetiny pomocí RTG či USG.

MVDR ROMAN VODIČKA, PH.D.
VEDOUcí VETERINÁRNÍHO ODDĚLENÍ ■

foto: Petr Hamenik

Projekty druhové ochrany in-situ

Nejvýznamnějšími in-situ projekty zůstávají nadále Návrat divokých koní, Toulavý autobus a ochrana gaviálů na řece Čambal.

foto: Janecelka Šimek

Při pátém transportu koní Převalského do Mongolska byly přepraveny další čtyři klisny.

NÁVRAT DIVOKÝCH KONÍ

V roce 2015 proběhl pátý transport koní Převalského z Prahy do Mongolska, konkrétně do přísně chráněné oblasti Gobi B.

V závěrečném výběru zůstaly čtyři klisny – Kírá z maďarského NP Hortobágy, Paradise z francouzské Ménagerie du Jardin des Plantes, Rabea ze Zoo Lipsko a Querida narozená v Zoo Praha. Transport byl stejně jako v minulých letech realizován ve spolupráci s Armádou ČR, vojenským letounem CASA, za úhradu přímých nákladů. Letošní transport byl časově náročnější než předchozí

kvůli silným přívalovým dešťům v západním Mongolsku. Pozemní část transportu z letiště k aklimatizačním ohradám se tak prodloužila o stokilometrovou objížďku. Všechny klisny byly v pořádku vypuštěny do aklimatizační ohrady v brzkých ranních hodinách 5. července 2015.

Tři klisny dovezené v roce 2014 byly ve druhé polovině května vakcinovány veterinářem z Národního parku Hustai Nuuru a ve společnosti hřebce Tanana a několika místních klisen vypuštěny do volnosti dne 6. července.

- V rámci související materiální podpory byla v červenci 2015 správě SPA Gobi B předána nová veterinární narkotizační puška, stativový monokulární dalekohled pro zajišťování monitoringu volně žijících koní a sada uniforem pro všechny strážce (zajištěno smluvním partnerem zoo).
- V místním ekoklubu byl rozdán výchovně vzdělávací materiál informující o ochraně koní Převalského a o letošním transportu.
- V říjnu byl na půdě českého velvyslanectví v Ulánbátaru předán terénní automobil, který je od té doby využíván v rámci monitoringu koní v oblasti Gobi B.
- V prosinci 2015 proběhla v Zoo Praha a na chovné stanici v Dolním Dobřejově plánovaná stáž dvou pracovníků mongolských partnerských organizací.

foto: Khalil Bsatluki

Mongolské děti si prohlížejí knížku „Na křídlech divokých koní“ – výběr z fejetonů, jejichž autorem je ředitel pražské zoo Miroslav Bobek.

Třetina cesty z Bulgan sumu do Tachin Talu vedla mimo zpevněné komunikace.

foto: Miroslav Bobek

Foto: Miroslav Bobek

Také v roce 2015 pokračoval projekt Toulavý autobus.

TOULAVÝ AUTOBUS

Na přelomu února a března 2015 proběhl monitoring projektu, první jízda roku do záchrané stanice Mefou proběhla za účasti školního inspektora. Další jízdy autobusu v tomto roce vycházely z jižní části rezervace Dja. Chov řekomyší, který byl ve městě Somalomo založen v srpnu 2014, zdárně prospívá, došlo k zabřeznutí prvních samic. V rámci ekoklubu probíhá rovněž pěstování plodin, nutných k obživě řekomyší.

Gaviál indický odpočívá na břehu řeky Čambal.

Foto: Miroslav Bobek

OCHRANA GAVIÁLA INDICKÉHO V OBLASTI ČAMBALU

Ve spolupráci s partnerskou organizací Gharial Conservation Alliance jsme podpořili aktivity týkající se jak výzkumu ekologie pomocí telemetrického monitoringu této poslední volně žijící životaschopné populace gaviálů indických, tak vzdělávací aktivity představitelů místní samosprávy a komunit v zájmové oblasti Čambalu.

Řeka Čambal, jedno z posledních útočišť gaviálů indických, je postižena nezákonnou těžbou písku, která degraduje břehy a znemožňuje gaviálům kladení vajec.

foto: Martin Smrček

Jedno z mláďat supů mrchožravých vypuštěných v jižní Itálii.

NOVÉ PROJEKTY

V roce 2015 bylo zahájeno několik nových projektů ochrany in-situ.

- Ochrana laoše (*Laonastes aenigmamus*), hlodavce objeveného v roce 1996 a popsáno v roce 2005. V lednu 2015 proběhla první průzkumná cesta do Laosu za účelem monitoringu laoše. Součástí cesty bylo zahájení dialogu s místním ministerstvem přírodních zdrojů a životního prostředí.
- Záchrana saoly (*Pseudoryx nghetinhensis*), kopytníka žijícího v Annamském pohoří na rozhraní Laosu a Vietnamu.
- Ochrana supa mrchožravého (*Neophron percnopterus*) Pokračuje spolupráce s bulharskou organizací Green Balkans a ve spolupráci s italskými organizacemi CERM (Centro Rapaci Minacciati) a VCF (Vulture Conservation Foundation) jsme v rámci EEP vypustili čtyři mláďata (z toho dvě z pražského odchovu) v jižní Itálii.
- Návrat sysla obecného Jako každou jarní sezonu probíhal monitoring kolonie syslů obecných (*Spermophilus citellus*) na svahu v okolí Sklenářky. Kolonie je v nejlepším stavu za deset let od prvního vysazení a v průběhu léta dokonce vzniklo v okolí několik malých odštěpených kolonií.

foto: Martin Smrček

Mláďá supi jsou dopraveni do vypouštěcí niky. Jakmile si zvyknou, síť bude uvolněna, aby mohli odletět.

foto: Petr Hamerník

Sojkovec modrotemenný je ohrožený druh pěvce

foto: Petr Hamerník

Kolonie sýslů obecných na území pražské zoo je pravidelně kontrolována.

foto: Miroslav Bobek

Laoš obývá velmi malé území, kde je bohužel intenzivně loven.

Ostatní odborné zoologické činnosti

Do působnosti zoologického útvaru patří kromě chovatelských úseků, veterinárního oddělení a pracoviště pro in-situ projekty také několik dalších oddělení.

ODDĚLENÍ OBCHODU A VÝMĚNY ZVÍŘAT

V roce 2015 bylo realizováno m 270 obchodních případů, které se týkaly přesunu celkem 937 zvířat. Z toho 147 obchodních případů (486 jedinců) bylo realizováno v rámci České republiky, ve zbývajících 123 případech (451 jedinec) se jednalo o zahraniční partnery. V oblasti obchodu a výměny zvířat jsme v roce 2015 spolupracovali se 147 partnery. Od nás k jiným chovatelům odešlo 546 jedinců, naopak k nám přišel 391 jedinec.

ING. TOMÁŠ KAPIC
ODD. OBCHODU A VÝMĚNY ZVÍŘAT ■

CITES CENTRUM

Na základě rozhodnutí Ministerstva životního prostředí ČR ze dne 30. 4. 2004 plní Zoo Praha funkci záchranného centra pro živé exempláře CITES. Celkem byl CITES centru Českou inspekcí životního prostředí předán do péče v roce 2015 jeden pták (žako šedý). CITES centrum však v průběhu roku poskytovalo péči dříve zadrženým exemplářům ptáků a plazů. Celkem v režimu CITES centra bylo v průběhu roku 2015 umístěno 13 ptáků (5 druhů) a 39 plazů (3 druhy).

MGR. JAROSLAV ŠIMEK, PH.D.,
ZOOLOGICKÝ NÁMĚSTEK ■

KRMIVÁŘSKÉ ODDĚLENÍ

Nákup krmiv probíhá při důsledném výběru z širokého spektra dodavatelů (celkem 122), za průběžné racionalizace krmných dávek i důsledných snah o maximální efektivitu. Jelikož základem úspěšné chovatelské práce není jen odborná erudice chovatelů a kurátorů, ale též kvalitní krmivo, je naší průběžnou snahou krmné dávky optimalizovat z hlediska kvality a vyváženosti a případně méně kvalitní komodity nahrazovat krmivem kvalitnějším.

V zoologické zahradě se zkrmuje několik desítek druhů komodit, jejichž roční spotřeba se pohybuje v řádu kilogramů až tun. Namátkou je možno uvést: 7,2 t banánů, 87,4 t mrkve, 24,9 t čínského zelí, 3,5 t hroznového vína, 43,4 t jablek, 1 154 litrů „moučných červů“, 149 000 ks sarančí, 1 460 litrů cvrčků, 453 t sena, 355 t větví na okus, 145 t granulovaných směsí, 10,4 t mačkaného ovsa, 118 000 ks myší, 43,9 t sladkovodních ryb, 98 t masa či 13,4 t mořských ryb.

Kromě nákupu krmiv jsou v rámci krmivářského oddělení některá krmiva připravována i svépomocí, v roce 2015 se jednalo o několik desítek tun větví na okus či zhruba 500 pytlů mraženého okusu na zimní období. Pokračuje pěstování pampelišky lékařské pro býložravé plazy, bambusu pro lidoopy a dvou druhů vrb za účelem sezonního

okusu pro listožravá zvířata. Rovněž z vlastních zdrojů byl zajišťován dostatek biologického krmení pro varany komodské – kozy a ovce. V letním období je vlastními silami pravidelně zajišťováno tzv. zelené krmení, tedy čerstvě sečená píce, v roce 2015 v objemu cca 80 tun. Provozem vlastní pěstírny švábů a sarančí byla pokryta čtvrtina průměrné týdenní spotřeby.

LADISLAV ŽOHA
VEDOUcí ODD. KRMIV A VÝŽIVY ZVÍŘAT ■

ODDĚLENÍ DOKUMENTACE

Oddělení zajišťuje evidenci stavů zvířat v elektronickém systému Animalia a spravuje elektronický provozní deník. V průběhu roku byly upraveny některé výstupy z těchto programů dle požadavků zoo (např. v Animalii nový modul pro evidenci druhů dle Zákona č. 114/92 Sb.). Do systému Animalia průběžně probíhá kromě vkládání aktuálních dat i doplňování historických karet chovaných druhů.

V průběhu 1. čtvrtletí byla provedena revize příspěvků do 41. vydání odborného sborníku Gazella, publikace následně vyšla v rozsahu 160 stran a nákladu 800 kusů. V prosinci byla dokončena většina rukopisů sborníku Gazella 42, který vyjde v 1. čtvrtletí roku 2016. Ve spolupráci se zoology českých a slovenských zahrad a externím subjektem byla dokončena a vydána jubilejní 30. „Ročenka českých a slovenských zoologických zahrad“, shrnující údaje o chovaných druzích zvířat za rok 2014. Ročenka byla publikována jak v elektronické, tak tištěné verzi. Celkový rozsah publikace je 400 stran.

Dále byla vydána Výroční zpráva Unie českých a slovenských zoologických zahrad (UCSZOO) za rok 2014, s rozsahem 147 stran, v 800 výtiscích. Pod koordinací oddělení dokumentace vyšla dvě čísla podnikového časopisu Tamtamy. V rámci správy archivu historických fotografií průběžně pokračuje doplňování fotoarchivu ze zdrojů zoo a soukromých sbírek bývalých zaměstnanců.

PLEMENNÁ KNIHA KONÍ PŘEVALSKÉHO

V pololetí proběhla uzávěrka plemenné knihy koní Převalského za rok 2014, podle které žili v 170 institucích 2 044 koně (893 hřebci a 1 151 klisna). Celkem je v databázi plemenné knihy zapsáno více než 6 596 koní. Plemenná kniha je vedena na serveru Zoo Praha a je dostupná z adresy <https://przwhorse.zoopraha.cz>.

Nadále pokračovala dlouhodobá spolupráce s přírodovědeckým oddělením Národního muzea při záchraně a zpracování cenného zoologického materiálu, během roku bylo pracovníkům muzea předáno 70 druhově a individuálně označených kadáverů ptáků, savců, plazů a ryb.

V rámci oddělení dokumentace je provozována knihovna Zoo Praha. Knihovnu v průběhu roku navštívili 463 čtenáři, počet výpůjček činil 1 380 (včetně krátkodobých).

RNDR. EVŽEN KŮS
VEDOUcí ODD. DOKUMENTACE ■

VEŘEJNOST

Rok 2015 byl pro Zoo Praha úspěšným rokem. Zaznamenali jsme třetí nejvyšší návštěvnost od roku 2006, Zoo Praha byla vyhlášena cestovatelským portálem TripAdvisor čtvrtou nejlepší zoologickou zahradou na světě a zaznamenali jsme mnoho chovatelských úspěchů.

Návštěvnost

V roce 2015 překonala návštěvnost pražské zoologické zahrady již potřetí v její historii hranici 1 300 000 osob, přičemž půlmiliontého návštěvníka jsme zaznamenali 11. června, miliontého návštěvníka jsme přivítali 10. září.

Miliontý návštěvník prošel bránou zoo 10. září 2015.

Oproti roku 2014 došlo k poklesu celkové návštěvnosti o 63 861 návštěvníka, ale v kontextu celkového trendu úbytku turistů lze tento počet považovat za úspěch. Už na konci roku 2014 došlo podle Asociace českých cestovních kanceláří a agentur k odlivu turistů z Ruska o 20 % a pro rok 2015 byl očekáván úbytek až o 30 %. Také tropické léto, které přineslo 32 dny (z toho v srpnu více než 15 dní), kdy pocitová teplota překročila 30 °C, negativně ovlivnilo návštěvnost zoo. Jasným dokladem je srpen, kdy jsme oproti roku 2014 zaznamenali o 46 017 návštěvníků méně, zatímco v již o něco chladnějším září byl naopak počet návštěvníků o 26 068 osob vyšší než v roce předchozím. V dlouhodobém trendu se jedná o druhou nejvyšší návštěvnost v tomto měsíci za posledních deset let.

Celkově lze konstatovat, že navzdory uvedenému nepříznivému trendu i počasí byla návštěvnost za I. až III. čtvrtletí 2015 srovnatelná s rokem 2012 (rok 2013 nelze do statistik počítat vzhledem

k červnové povodni). Přispěla k tomu nejen úspěšná reklamní kampaň, ale také sezonní prodloužení otevírací doby zoo o dvě hodiny, tedy až do 21 hod.

Závěr roku znamenal velmi příznivé období. V prosinci navštívil zoo rekordní počet návštěvníků a díky tomu jsme v roce 2015 zaznamenali celkově třetí nejvyšší návštěvnost v historii Zoo Praha.

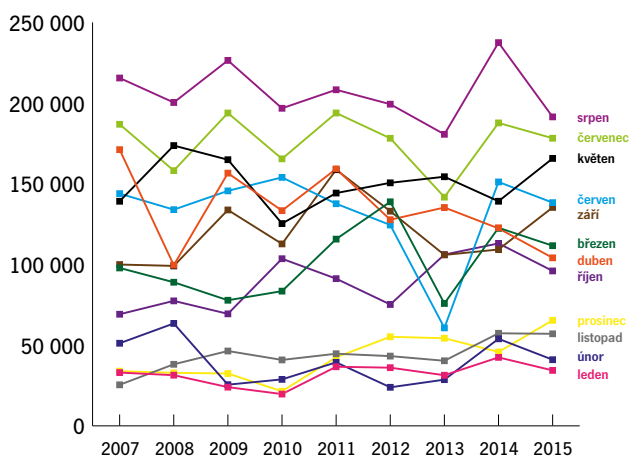
V roce 2015 navštívili pražskou zoo 1 318 382 návštěvníci.

EVA MACHÁČKOVÁ,
VEDOUcí ODD. NÁVŠTĚVNICKÉHO SERVISU
JIŘÍ MALINA,
NÁMĚSTEK ÚKV ■

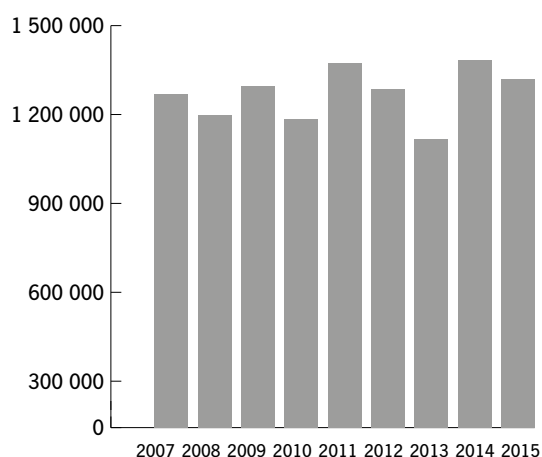
Tab. 9: Vývoj návštěvnosti v jednotlivých měsících od roku 2007

měsíc/rok	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Leden	33 014	31 394	23 981	19 690	36 613	36 045	31 358	42 414	34 356
Únor	51 177	63 437	25 517	28 786	39 343	23 881	28 618	53 928	40 984
Březen	97 833	88 972	77 817	83 470	115 695	138 817	75 827	122 713	111 619
Duben	171 123	99 563	156 575	133 345	159 220	127 719	135 280	122 348	104 095
Květen	139 150	173 652	164 895	125 344	144 228	150 570	154 341	139 162	165 689
Červen	143 889	133 962	145 595	153 930	137 622	124 456	60 712	151 119	138 304
Červenec	186 835	158 130	193 831	165 440	193 841	178 169	141 694	187 693	178 195
Srpen	215 515	200 341	226 402	196 757	208 230	199 288	180 635	237 439	191 422
Září	99 945	99 087	133 760	112 726	158 693	133 004	105 906	109 262	135 330
Říjen	69 149	77 426	69 397	103 546	91 191	75 201	106 111	113 041	95 982
Listopad	25 423	38 139	46 374	40 851	44 681	43 214	40 322	57 347	57 026
Prosinec	33 891	32 851	32 435	21 435	42 440	55 184	54 287	45 777	65 391
Celkem	1 266 944	1 196 954	1 296 579	1 185 320	1 371 797	1 285 548	1 115 091	1 382 243	1 318 382

Graf 1: Srovnání návštěvnosti v letech 2007 až 2015 po měsících

Graf 2: Vývoj návštěvnosti v letech 2007 až 2015

Tab. 10: Rozdíly v celkové roční návštěvnosti

2015 / 2014	2015 / 2013	2015 / 2012	2015 / 2011	2015 / 2010	2015 / 2009	2015 / 2008	2015 / 2007
63 861	203 291	32 834	53 815	133 062	21 803	121 428	51 438

Tab. 11: Přehled termínů dosažení půlmiliontého a miliontého návštěvníka v letech 2007–2015

rok	celková návštěvnost	půlmiliontý návštěvník	miliontý návštěvník
2007	1 266 944	2. června	28. srpna
2008	1 196 954	11. června	17. září
2009	1 296 579	13. června	28. srpna
2010	1 185 320	23. června	24. září
2011	1 371 797	2. června	27. srpna
2012	1 285 548	6. června	6. září
2013	1 115 091	4. července	27. října
2014	1 382 243	3. června	24. srpna
2015	1 318 382	11. června	10. září

Tab. 12: Srovnání dnů s nejvyšší návštěvností v roce 2015 a 2014

2015	8. května	11. dubna	28. září	5. září	22. srpna
	14 858	14 028	14 024	13 114	13 019
2014	29. března	6. září	28. září	13. srpna	10. května
	15 780	13 344	12 252	12 038	11 418

Marketing a PR

**ZE STODŮLEK
JSEM V ZOO
ZA 9 MINUT
A VY?**

ZOO PRAHA

110 km/h

KAMPANĚ

Pavilony

V lednu a únoru jsme podpořili návštěvnost zoo prostřednictvím úspěšné kampaně zaměřené na pavilony pražské zoo – na 12 zařízení, kde návštěvníci uvidí vždy něco zajímavého, bez ohledu na aktuální počasí. A tak se zájemci mohli vydat do africké savany, na mořské pobřeží, do tropického lesa i na jiná zajímavá místa – to vše bez dlouhého a drahého cestování letadlem.

Gepardí mláďata

Gepardí čtyřčata se stala symbolem sezony 2015, a tak nemohla chybět ani v ulicích Prahy. Jejich hromadné foto bylo ústředním motivem březnové kampaně.

Rychlostní kampaň

Oddělení marketingu a PR se podařilo domluvit s OSÍ MHMP bezplatný pronájem plochy u Trojského mostu. Jedná se o rozměrnou zeď o délce 44 m a ploše 238 m². V jarní reklamní kampani jsme se proto zaměřili na rychlost – u čtyř vybraných druhů zvířat uvádíme, za jak dlouho by se (samozřejmě čistě teoreticky) dostaly z daného místa do pražské zoo. Navigační reklama pražské zoo se zde skvěle vyjímá, budí pozornost a pozitivní reakce všech lidí, cestujících do zoo.

V praxi to znamenalo poměrně náročnou přípravu, protože pro každý billboard či citylight jsme museli vytvořit originál na základě její vzdálenosti od zoo a údajů maximální rychlosti daného zvířete. Pochopitelně, berme to jako zábavnou nadsázku a zajímavé srovnání mezi želvou (1 km/h), slonem (40 km/h), zebrou (60 km/h) a gepardem (110 km/h), aniž bychom měli v úmyslu napínat nervy řidičů ve složitých dopravních situacích v Praze. Veřejnost zmíněnou nadsázku pochopila, setkali jsme se vesměs s velmi pozitivními reakcemi. Přišlo však i pár mailů, kde se namítalo, že např. gepard musí dělat přestávky a že by tudíž nevydržel celou cestu ze Zbraslavi běžet maximální rychlostí 110 km/hod., ale i tyto reakce svědčí o tom, že kampaň zaujala.

Motiv z rychlostní kampaně zdobí přemostění tunelu Blanka. přímo v zoo si mohou návštěvníci změřit svou vlastní rychlost.

Ve stejném duchu byly pak vytvořeny bannery na mosty na Argentinské, u Výstaviště a v Holešovičkách. V září byl využit motiv rychlostní kampaně na tvorbu grafiky při obnově stěny na Nádraží Holešovice, u zastávky autobusu 112 do zoo.

Skvělým doplněním kampaně je dráha poblíž Pavilonu šelem a plazů. Přímo v areálu pražské zoo si tak můžete vyzkoušet svou rychlost a porovnat ji s rychlostí některých zvířat.

4. nejlepší zoo na světě

Server TripAdvisor vyhlašuje každým rokem zvláštní ocenění TripAdvisor® Traveler's Choice™ pro zoologické zahrady a akvária, a to na základě hodnocení a názorů milionů jeho návštěvníků z celého světa. Po dvanáct měsíců se shromažďují příspěvky z Evropy, Asie, Kanady, USA, Velké Británie, Indie, Jižní Ameriky a jižního Tichomoří. V loňském roce se Zoo Praha umístila na skvělém sedmém místě – v roce 2015 postoupila na neuvěřitelné čtvrté místo na světě, na druhé v Evropě a první na kontinentu, a to mezi 289 hodnocenými zoo a akvárii!

Na tento úspěch jsme v srpnu navázali kampaní „4. nejlepší zoo na světě“. Výběr pěti zvířecích protagonistů kampaně vycházel z loga Zoo Praha, které tvoří pět barevných stop – velemloka čínského, varana komodského, kondora andského (v kampani ho nahradil kondor královský), lva indického a koně Převalského. Jejich motivy se objevily na 92 billboardech a 99 citylightech po celé České republice, v tištěné inzerci i na webových stránkách www.zoopraha.cz (včetně anglické mutace) a sociálních sítích pražské zoo.

Čtyři hvězdy pražské zoo

V návaznosti na skvělé umístění pražské zoo jako čtvrté nejlepší zoo na světě jsme v srpnu a září spustili novou reklamní kampaně. Je zaměřená na čtyři nejvýraznější mláďata roku 2015 – na lachtana jihoafrického, tapíra jihoamerického, hrabáče a gibona stříbrného. Všechna se narodila letos v květnu až červenci. Výběr jednotlivých druhů vycházel nejenom z atraktivnosti daného mláďáte, ale také například z unikátnosti jeho odchovu.

Motivy kampaně se objevují celkem na 70 billboardech a citylightech po celé republice. Jejím cílem je propagovat nové hvězdy pražské zoo a zároveň upozornit na jedny z nejzajímavějších letošních přírůstků. Navázali jsme tak na předchozí úspěšné kampaně, které seznamovaly veřejnost s novými zvířecími hvězdami Zoo Praha.

HLAVNÍ A MEDIÁLNÍ PARTNEŘI ZOO PRAHA 2014

	Komerční banka a. s.		Bidvest (Nowaco CR s. r. o.)
	Mercedes-Benz Czech Republic s. r. o.		Koh-i-noor a. s.
	Kofola a. s. (od července 2014)		MAFRA a. s.
	O2 Czech Republic a. s.		euroAWK s. r. o.
	Plzeňský Prazdroj a. s.		FTV Prima spol. s r. o.
	Mondelēz (Kraft) a. s.		

MARKETINGOVÉ AKTIVITY 2015

Marketingové akce

V průběhu roku bylo uspořádáno 69 komerčních akcí: roadshow (1x), návštěva zázemí nebo prohlídka s průvodcem (19x), filmové natáčení (3x), firemní akce a prezentace (24x), zážitkový program Chovatelem na 1 den (21x), VIP večeře pro partnery (1x). Kromě toho probíhaly večerní prohlídky zoo pro zaměstnance O2 v rámci plnění partnerské smlouvy, a to od března – vždy 1x ve středu, 2x v sobotu a 1x v neděli.

Zážitkové programy

Z nabídky průvodcovských služeb pro veřejnost bylo v roce 2015 realizováno 30 komerčních denních prohlídek, 7 komerčních večerních prohlídek, 24 narozeninových oslav, 16 setkání se zvířetem.

Lákavým zážitkem je možnost nakrmit žirafy z ruky.

Technologie výroby byla konzultována s odborníky z ruční papírny ve Velkých Losinách. Zde také připravují papírovinu jako polotovar pro ruční zpracování v zoo.

E-Bolid je dlouhý více než 3 m a na výšku i šířku měří přes 2 m.

Záběry z videoprojekcí uvnitř e-Bolidu jsou ovládnány moderními technologiemi.

V e-Bolidu se skrývaly videokoláže pěti projektů: Návrat divokých koní, pomáháme ve střední Africe, Gaviáli na Čambalu, Ptačí projekty v Evropě a jihovýchodní Asii, Užovka podplamatá v Trojské kotlině.

EXPO 2015

Pražská zoo měla v roce 2015 jedinečnou příležitost účastnit se jako partner Kanceláře Generálního komisaře účasti ČR na Všeobecné světové výstavě EXPO 2015, konané v italském Miláně, této výstavě. Cílem prezentace Zoo Praha bylo představit se světu a zároveň demonstrovat jedno z hlavních poslání zoologických zahrad.

Stejně jako většina moderních zoo i Zoo Praha klade velký důraz na ochranu ohrožených živočišných druhů a prostředí, ve kterém žijí. Nejenom díky svým chovatelským úspěchům, ale zejména díky významnému podílu na řadě záchranných projektů dosáhla

výjimečné mezinárodní prestiže. Právě téma výstavě EXPO 2015, které znělo „Nasytit planetu, energie pro život“, bylo zaměřené na klíčové otázky udržitelného rozvoje a nabídlo příležitost, jak tyto projekty představit světu.

Zoo Praha se prezentovala prostřednictvím trojrozměrného předmětu, jenž dostal název e-Bolid. Objekt, ztvárněním asteroid, byl umístěn na střeše Českého pavilonu a kombinoval herní prvky s poutavým obrazovým materiálem, který byl netradičně zpracován až surrealistickou formou. Zoo Praha předpokládá, že 3D objekt v budoucnu přemístí do areálu pražské zoo.

Manufaktura na výrobu sloního papíru

V lednu dostalo oddělení marketingu a PR za úkol stát se garantem projektu na výrobu sloního papíru a s tím souvisejícího zážitkového programu pro návštěvníky. Projekt byl schválen na podzim 2014, nyní tedy bylo nutno vypracovat celkovou koncepci a zajistit autorský architektonický návrh. Pro tyto účely byl osloven architekt Marek Houska. Následovala cesta do ruční papírny ve Velkých Losinách, poté byl během února a na začátku března vytvořen návrh a následovaly intenzivní konzultace se stavebním oddělením zoo. To pak zaštitilo vlastní realizaci. Slavnostní otevření papírny je plánováno na slavnostní zahájení sezony 2016.

Nové pracovní uniformy

Významným projektem, který výrazně ovlivnil tvář pražské zoo, bylo výběrové řízení na dodavatele nových uniform pro zaměstnance zoo. Vítězem tendru se stala společnost Bushman, jejíž nabídka byla vyhodnocena jako nejlepší, a to jak z hlediska designu a kvality hodnocených vzorků, tak i co do nabídky reklamního plnění.

Díky tomu došlo k zásadní změně v pojetí uniform, které jsou modernější, praktičtější, v lepším střihu a designu a hlavně z kvalitnějších materiálů než doposud. Při koncepci kvalifikačních i výběrových kritérií výrazně pomohli pražské zoo odborníci z katedry oděvnictví Technické univerzity Liberec. Výrazným osobitým prvkem je použití terakotové barvy, zimní bunda je speciálně vytvořena pro Zoo Praha dle požadavků chovatelů a provozních zaměstnanců. Nové uniformy byly hotovy do konce února 2015, k celkové výměně starých pracovních oděvů za nové došlo do konce března a 1. dubna vyšli zaměstnanci pražské zoo v novém.

V rámci bohatého programu slavnostního zahájení sezony v sobotu 28. března zorganizovalo oddělení marketingu a PR celkem třikrát módní přehlídku. Odehrála se v prostoru dětského brouzdaliště, jehož lávka vytvořila molo pro defilé všech zimních i letních variant nové uniformy. Při přehlídce jsme poprvé prezentovali i nové stany v terakotové barvě, které byly navrženy v souladu s novou barevnou úpravou uniformy. Přehlídku pomohli odborně okomentovat zástupci společnosti Bushman i Technické univerzity Liberec, která byla garantem při klasifikaci technické specifikace oděvů.

MICHAELA ŠINDELÁŘOVÁ
ODDĚLENÍ PR A MARKETINGU ■

Zimní bunda je – stejně jako ostatní součásti uniformy – vytvořena podle požadavků chovatelů a provozních zaměstnanců zoo.

Z módní přehlídky, kterou uspořádalo oddělení marketingu.

Netradiční suvenýry a dárky lze zakoupit přímo v zoo nebo prostřednictvím e-shopu.

Programy a vzdělávání

Posláním zoologických zahrad je mimo jiné i vzdělávání návštěvníků a vytváření pozitivního vztahu k přírodě a její ochraně. Zoo Praha plní tento úkol hned v několika úrovních, počínaje informačním systémem přes programy pro širokou veřejnost po aktivity zaměřené například na talentované děti či handicapované občany.

Programy pro veřejnost jsou „šité na míru“ pro děti i dospělé. V průběhu celého roku se do nich promítají významné události nebo výročí.

PROGRAMY PRO VEŘEJNOST

Po celý rok jsou připravovány nejrůznější programy, jako jsou slavnosti, happeniny či soutěže, při příležitosti významných událostí týkajících se pražské zoo. Mnohé mají dlouholetou tradici, jiné mají jednorázový charakter.

Křtiny gepardích mláďat při slavnostním zahájení sezony.

foto: Petr Hamerník

Zahájení sezony (28. března)

Hlavním bodem programu k slavnostnímu zahájení 84. sezony v historii Zoo Praha byly křtiny čtyřčat gepardů za účasti primátorky hl. m. Prahy paní Adriany Krnáčové, radní paní Hany Novákové a významných českých sportovců Evy Samkové, Davida Svobody a Tomáše Vernera. Program zpestřilo vystoupení hudební skupiny Sto zvířat. Všichni tři sportovci si na trati se speciálním radarem zkusili porovnat svou rychlost například s varanem, zoborožcem nebo vydrou. Krátce po poledni se dění přesunulo do Dětské zoo, kde proběhla módní přehlídka nových pracovních uniforem pro zaměstnance pražské zoo. Patronem kolekce se stala televizní moderátorka Klára Doležalová, která společně s Janem Kovaříkem módní přehlídku moderovala. Slavnostní zahájení hlavní sezony zakončila za účasti ministra životního prostředí Richarda Brabce v Galerii Gočárův dům vernisáž výstavy malíře Františka Xavera Procházky, autora prvního loga Zoo Praha.

Den dětí (1. června)

Den plný her a zábavy byl pochopitelně určený dětem. Již tradičně jsme ho uspořádali ve spolupráci s Městskou policií hl. m. Prahy a samozřejmě nesměly chybět ani křtiny – tentokrát hříběte zebry Böhmovy. Jejím kmotrem se stal ředitel Městské policie ing. E. Šuster.

V pražské zoo i na Radhošti se návštěvníci dovedí více o historii obou soch.

Odhalení sochy Radegasta (27. června)

Zoologická zahrada, to nejsou jen výběhy a zvířata, protože v naší zoo hrají významnou roli i sochy. Jednu z nejnáměšších, sochu pohanského boha Radegasta vytvořenou sochařem Albínem Poláškem, jsme po její rekonstrukci odhalili dne 27. června nad výběhem vlků, kde má již dlouhé roky své čestné místo. Při této příležitosti jsme pozvali nejenom restaurátory, kteří sochu opravili, ale i hosty z Beskyd, kde je umístěna druhá kopie Radegasta. Ti přijeli v krojích a přivezli s sebou jak tradiční frgály a slivovici, tak i moravskou kulturu a bezprostřednost. Báječné odpoledne doplnila cimbálová kapela, se kterou si hosté i návštěvníci zoo společně zazpívali.

Ze slavnostního odhalení rekonstruované sochy boha Radegasta.

foto: Petr Hamerník

Jubilejní slavnost (28. září)

Hudební skupinu The Bugles (neboli The Beatles Revival), Valašský sbor portášský i tradiční indický tanec – to vše mohli zažít návštěvníci při oslavách 84. výročí založení pražské zoo. Při bohatém programu došlo i na pokřtění kalendáře Zoo Praha na rok 2016, jehož se ujali primátorka Adriana Krnáčová a další zástupci vedení hl. m. Prahy. Zlatým hřebem odpoledne byly křtiny malého hrabáče, který se narodil koncem července. Rolí kmotrů přijali Tařána Kuchařová a Ondřej Brzobohatý, kteří dali mláděti hned dvě jména – Kito Felix. Následovalo slavnostní odhalení modelů masek opičího boha Hanumána, zpestřené ukázkou indického tance. Program byl zakončen u Galerie Gočárový domy, kde za přítomnosti zmíněného sboru portášského a historika architektury prof. Jiřího Kotalíka proběhla vernisáž výstavy „Pohanský bůh Radegast v Zoo Praha“.

Cena „Richard“ vznikla v tvůrčí dílně otce a syna Huňátových.

Mládě hrabáče a jeho kmotři při jubilejní slavnosti

Setkání sponzorů (6. prosince)

Pravidelné setkání sponzorů pražské zoo bylo i tentokrát spojené s předáváním cen „Richard“ za nejvýznamnější sponzorské počiny uplynulého roku. Ceny, které nesou jméno oblíbeného gorilího samce Richarda, jsou vyrobeny z českého křišťálu podle sádrového odlitku skutečné gorilí tlapy a jsou udělovány pro tři kategorie: Divoký Richard jako ocenění nápaditosti a vtupu sponzorského počinu; Malý Richard určený pro děti a školy; Velký Richard pro firemní sféru. Tentokrát ceny předával známý český herec Václav Postránecký. Součástí programu bylo také slavnostní vyhlášení a předání cen od Zoo Praha a společnosti Canon vítězům fotosoutěže za rok 2015. Celkovou atmosféru dne doplnilo vystoupení kapely Richard.

Z dalších programových akcí vybíráme :

- **3. a 17. 1. Bavíme zvířata**
(Rukodělných dílen se zúčastnilo více než 80 návštěvníků, kteří vyrobili desítky pomůcek pro zabavení zvířat v zoo. Za hotový výrobek získali návštěvníci vstupenku za 1 Kč pro vstup na akci Kratochvílení.)
- **6. 1. Tři králové v zoo**
- **10. a 24. 1. Kratochvílení**
(Při zvláštních komentovaných krmeních byly zvířatům předávány hračky vyrobené návštěvníky předchozím týdnem.)
- **7. – 8. 2. Setkání s hrabáči v Africkém domě**
(Oslava narozenin samice Kvídy a předání ceny pro výherce soutěže adoptivních rodičů o zájezd od cestovní kanceláře ČEDOK. Hostem byl herec Miloslav Táborský.)
- **14. – 15. 2. Tajemní velemloci**
(Víkendová informační služba ve Velemlokáriu)
- **15. 2. Pravý český masopust**
(Tradiční masopustní průvod zakončený v areálu Dětské zoo ochutnávkou zabijačkových hodů a vystoupením FS Lučinka)

Herec Miroslav Táborský popřál hrabáči samici Kvídě k narozeninám.

Tradiční masopustní rej v zoo

foto: Petr Hamerník

- **21. – 22. 2. Seznamte se s**
- **21. 2. Den chovatelů žel**
- **27. 2. Mezinárodní den ledních medvědů**
- **28. 2. Výpravy za nočními obyvateli pavilonu Indonéska džungle**
- **1. 3. Ankhor má narozeniny**
(Sloní samec dostal narozeninový dort ze zeleniny a ovoce.)
- **7. – 8. 3. Největší a nejtěžší: Jak žijí sloni a hroši**
- **15. 3. Třetí ročník běhu Zakázankou**
(Tradiční běh dvojic do vrchu o Pohár ředitele zoo zahájila medailistka z Halového MS 2015 Eliška Klučinová.)
- **14. – 15. 3. Nejrychlejší: Tajemství gepardího běhu**
- **21. – 22. 3. Nejvyšší: Život žirafa je plný záhad**
- **21. 3. Otevření rozhledny Obora**
(Po zimní přestávce jsme otevřeli rozhlednu spolu s přední českou horolezkyní Lucií Hrozovou.)
- **1. 4. Mezinárodní den ptactva**
Návštěvníci s ptačím příjmením měli vstup za 1 Kč, v provozu byla také aprílová linka pražské zoo „Volejte hrochovi“.)
- **2. – 5. 4. Velikonoce v zoo**
(Pletení pomlázek a výroba kraslic ve spolupráci se zástupci Psychiatrické léčebny v Bohnicích i speciální komentovaná krmení)
- **11. – 12. 4. Z mořského světa**
(Informačního stánek byl zaměřený na život vodních živočichů, jako jsou tuňáci či lachtani. Program zakončila přednáška R. Vodičky o velrybách a delfínech.)
- **18. 4. Den chovatelů žel**
- **18. – 19. 4. Mezi živými fosíliemi**
(Speciální přednáškový cyklus věnovaný plazům)

- **24. 4. Běh pro Zoo Praha**
(Studentský spolek Drosophila a Pedagogická fakulta Univerzity Karlovy připravily charitativní akci, jejíž výtěžek putoval na sbírkové konto Pomáháme jim přežít.)
- **24. – 26. 4. Vzpomínka na Jiřího Jandu**
(Životní osudy zakladatele Zoo Praha prof. Jiřího Jandy, od jehož narození uplynulo 150 let, si mohli návštěvníci prohlédnout v mnoha obrazových materiálech i komentovaných prohlídkách.)
- **25. 4. Oslava u goril**
(Sameček Kiburi oslavil 5. narozeniny)

foto: Petr Hamerník

Kiburi oslavil v dubnu páté narozeniny.

Z desátého ročníku soutěže školních projektů MayDay

■ 25. 4. Den Země

(Ve spolupráci s organizací Arnika jsme pro návštěvníky připravili den plný aktivit souvisejících s tématem Voda v globálním kontextu.)

■ 25. – 26. 4. Vodní svět a jeho obyvatelé

(Speciální komentovaná setkání a informační stánek)

■ 1. 5. Pozvánka pro všechny zamilované páry

■ 2. – 3. 5. Výpravy za zamilovanými zvířaty

(Neobvyklá setkání u zvířat, jejichž milostné hrátky jsou leckdy dosti složité a mnohdy i nebezpečné.)

■ 8. 5. Víťame v zoo rorýsy

(Představení nových budek pro rorýse umístěných na konstrukci horní stanice lanovky.)

■ 9. – 10. 5. Jak to chodí u ptáků

(Speciální komentovaná setkání)

■ 16. – 17. 5. Jak to chodí u kopytníků

(Speciální komentovaná setkání)

■ 22. 5. Wendy slaví 2. narozeniny

(Lachtání samičce Wendy přišel popřát její kmotr, kajakář a mistr světa Vavřinec Hradílek.)

■ 23. – 24. 5. Jak to chodí u opic

(Speciální komentovaná setkání)

■ 29. 5. Noc snů

(Tradiční večer plný nevšedních zážitků pro rodiny dětí s postižením)

■ 30. 5. Jak to chodí u šelem

(Speciální komentovaná setkání)

■ 31. 5. Snídaně s tapírem

(U příležitosti narození mláděte tapíra jihoamerického měli návštěvníci v pruhovaných pyžamech vstup za korunu a navíc dostali pořádnou snídani.)

■ 6. – 7. 6. Pomáháme gorilám

(Představení Toulavého autobusu a dalších projektů Zoo Praha v Africe)

■ 13. 6. Sloni v Zoo Praha

(Divadelní vystoupení „Jak sloni k chobotu přišli“ v divadelku Archa)

■ 14. 6. Návraty krále Alp

(Program na podporu návratu orlosupů bradatých do Alp)

■ 20. 6. Gaviáli na Čambalu

(Seznámení s aktivitami zoo na záchranu gaviálů v indickém Čambalu.)

■ 21. 6. Mezinárodní den žiraf

(Novou krmnou plošinu u žiraf slavnostně otevřel basketbalista Jiří Zídek.)

■ 28. 6. Návrat divokých koní

(Představení in-situ projektu zoo na záchranu koní Převalského v Mongolsku)

■ 30. 6. Jedničkáři za korunu

■ 1. 7. Rozmarné léto s tapírem

(Občanská plovárna ve stylu filmu Rozmarné léto, křtiny tapíra jihoamerického a představení prázdninového projektu Malovaná zoo)

■ 4. a 11. 7. Den hmyzožravců

(Ochutnávky hmyzu – potravy budoucnosti)

- **6. – 12. 7. Zooexpres**
(Komentované projížďky vláčkem po spodní části zoo).
- **18. 7. Šéfkuchařem v zoo**
(Ukázka a ochutnávka krmiv, která se používají pro zvířata v zoo.)
- **18. 7. Ham, ham, aneb velký hlad já mám**
(Divadelní vystoupení pro děti, soubor Divadýlko z pytlíčku)
- **27. 7. Dobrodružství v Rezervaci Bororo**
(První výročí otevření oblíbené indiánské vesničky pro děti – vystoupení TamTam Batucada a bubenický workshop Petra Šušora)
- **29. 7. Oslavy Mezinárodního dne tygrů**
(Tygři dostali hračky.)
- **1., 8., 15., 22. 8. Kolem světa za jeden den**
(Srpnová soutěžní hra pro celou rodinu)
- **5. 8. Růžový den**
(Oslava chovu plameňáků v Zoo Praha a 50 let pobytu samice plameňáka kubánského v Zoo Praha)
- **10. – 16. 8. Zooexpres**
(Komentované projížďky vláčkem po horní části zoo)
- **12. 8. Oslava mezinárodního dne slonů**
- **15. 8. V africkém rytmu**
(Oslava 20. narozenin gorilí samice Bikiry, bubenické vystoupení Papise Nyase a stánek Rema systém věnovaný problematice ničení pralesů a recyklaci kovů z mobilů)
- **19. 8. Mezinárodní den orangutanů**
(Vytváření foto-přání, které jsme umístili na facebook MDO.)
- **23. 8. Ledový den pro lední medvědy**
(Slavnostní představení výrobku sněhu pro medvědy lední)
- **29. 8. Rozloučení s prázdninami**
(Křtiny mláděte guerézy pláštěkové a koně Převalského, první představení mláděte hrabáče veřejnosti. Představení sousoší Mazlíci u rozhledny Obora.)
- **1. 9. Prvňáčci jdou do zoo**
(Vstup za 1 korunu pro žáky prvních tříd)
- **5. 9. Kam odlétají stěhovaví ptáci**
(Informační stánek a ukázka odchyty ptáků a jejich kroužkování)
- **12. 9. Bizoni na cestách**
(Info-stánek o tažných zvířatech ze Severní Ameriky, speciální komentované krmení bizonů)
- **12. 9. Křtiny lachtana**
(Letošní mládě lachtana jihoafrického pokřtil herec Jiří Langmajer.)
- **19. 9. Ledovou pustinou za soby a ledními medvědy**
(Informačně-naučný stánek, speciální komentovaná krmení)
- **26. 9. Putování afrických kopytníků**
(Informačně-naučný stánek věnovaný migracím kopytníků v centrální Africe)
- **27. 9. Křtiny varanů smaragdových**
- **3. 10. Kratočvilení u žiraf**
(Oslava 20. narozenin žirafy Elišky, předání proutěných hraček do velkého výběhu a informační stánek u Afrického domu)
- **4. 10. Karneval zvířat**
(Oslava Mezinárodního dne zvířat, dílny zvířecích masek ve Vzdělávacím centru, průvod masek přes spodní část zoo zakončený cvičením lidských zvířátek v maskách v Rezervaci Bororo.)
- **10. 10. Netopýří den v zoo**
(Připraveno ve spolupráci ze ZO ČSOP Nyctalus)
- **17. 10. Den chovatelů želv**
- **24. 10. Mezinárodní den gibonů**
(Vzdělávací stánek o gibonech, který upozornil na jejich ohroženost; děti si mohly vyrobit malé suvenýry a vyzkoušet si brachiáci na laně.)

Kmotrem lachtana jihoafrického se stal herec Jiří Langmajer.

VEŘEJNOST

- **28. 10. Antistresový den a dýňové hody**
(Představení antistresových omalovánek, které pokřtil malíř Ladislav Kuklík. Návštěvníci si vyzkoušeli různé hlavolamy a společně malovali největší omalovánku.)
- **1. 11. Den vyhynulých zvířat**
- **7. 11. Želví den**
- **8. 11. Nenecháme gorily vyhynout!**
(Oslava 24. narozenin samce Richarda, propagace našich aktivit na záchranu goril v Africe a sběr starých mobilních telefonů za účasti REMA Systém. Předávání originálního dortu z PET lahví.)
- **14. 11. Diwali, svátek světél**
(Večerní lampionový průvod, ohňová show a noční procházka Údolí slonů a Afrického domu.)
- **15. 11. Křtiny gibona**
(První mládě gibona stříbrného v Zoo Praha dostalo od ředitele společnosti Mercedes Benz ČR RONALDA BALLHAUSE a rybáře Jakuba Vágnera jméno Silver Arrow.)
- **22. a 29. 11. Adventní dílny**
(Tradiční adventní dílny, na kterých si návštěvníci mohli vyrobit vlastní věnec nebo dekoraci.)
- **29. 11. Vánoční strom se rozsvěcí**
(Hosty byli Ladislav a Kristýna Frejovi, zazpíval dětský pěvecký soubor Osmikvítek.)
- **29. 11. Představení likéru „Sloní moč“**
(Hostem byl herec Petr Čtvrtníček. Barman Martin Vogeltanz předvedl barmanskou show a namíchal jedinečný nápoj ze sloní moči, který dostal jméno Pinnawala.)

foto: Petr Hamerik

foto: Petr Hamerik

Antistresové omalovánky ze zoo mají netradiční formát a zaujmou celou rodinu.

Pan Miroslav
Stašek pokřtil
mláďata varanů
smaragdových.

foto: Petr Holmčík

- **3. 12. Křtiny kalendáře zvířat 2016**
(Pokřtili jsme kalendář a TV spot, který vznikl ve spolupráci zoo a SŠ a VoŠ Michael. Kmotry se stali Michal Suchánek a Richard Genzer, kteří namluvili televizní spot.)
- **5. 12. Mikuláš v zoo**
- **19. 12. Pohodové Vánoce v zoo**
(Ve spolupráci s Psychiatrickou nemocnicí Bohnice – výroba drobných vánočních předmětů a přáníček, ukázky vánočních tradic)

- **20. 12. Nuru slaví 3. narozeniny**
(Předávání nových hraček – dřevěného vánočního stromu a dortu, zahájení vánoční výzdoby v expozici goril)
- **24. 12. Štědrý den v zoo**
(Vstup za 1 Kč pro všechny děti do 15 let. Návštěvníci přinesli zvířatům dary v podobě ovoce, zeleniny, ořechů a starého oblečení.)
- **27. – 30. 12. Vánoce u zvířat**
(Speciální komentovaná setkání)
- **31. 12. Silvestr v zoo**

PROGRAMY MIMO AREÁL ZOO

- **Dětský den ve VFN**
(2. června)
Program pro dětské pacienty a děti zaměstnanců Všeobecné fakultní nemocnice v Praze
- **Bezpečné prázdniny Prahy 7**
(4. června)
Akce na Letenské pláni určená pro děti z pražských škol – ve spolupráci s Prahou 7.

- **Letecký den a muzejní noc na Letišti Kbely**
(13. června)
Prezentace Zoo Praha a transportu koní Převalského do Mongolska ve Vojenském muzeu ve Kbelích.
- **Indiánské léto ve FN Motol**
(16. června)
Tradiční program pro dětské pacienty FN Motol. Představení a návštěva oddělení onkologie a hematologie.
- **Duše a dušičky aneb Halloween ve Hvězdě**
(1. listopadu)
Program pro celou rodinu – ve spolupráci s MČ Praha 6

Tajuplná atmosféra při
večerních procházkách
s průvodcem

foto: Tomáš Adamec

VEČERNÍ PROCHÁZKY S PRŮVODCEM

Komentované prohlídky zoo se již tradičně konaly v pátek a v sobotu v lednu, srpnu, září a prosinci. Zatímco v létě vede jejich trasa kolem expozic v horní části areálu, v zimě se soustředí především na pavilonu v dolní části zoo.

Tab. 13: Přehled účastníků večerních procházek s průvodcem

měsíc	počet skupin	počet účastníků
Leden	25	491
Srpen	9	190
Září	18	437
Prosinec	12	235
Celkem	64	1 353

PROGRAMY PRO ŠKOLY

Programy a prohlídky pro školy pokračovaly podle platné nabídky pro školní rok 2014/2015 a 2015/2016, která obsahovala 13 témat prohlídek s průvodcem a 23 témata výukových programů. Hlavní podíl na realizovaných vzdělávacích programech měly programy probíhající v rámci nabídky školních permanentek. Zájem o prohlídky i programy byl nejvyšší v měsíci březnu, kdy překonal

loňský rok a vyžádal si navýšení obvyklých počtů termínů v nabídce. Nejvyšší zájem o prohlídky s průvodcem byl v měsících březnu, květnu a říjnu, o výukové programy pak v březnu, červnu a říjnu. Celkově využilo vzdělávací nabídku pro školy 464 školních skupin s počtem 11 504 dětí. V porovnání s rokem 2014 zůstal tedy zájem o vzdělávací produkty srovnatelný.

Tab. 14: Účast na vzdělávacích programech pro školy v roce 2015

Měsíc	Prohlídky s průvodcem		Výukové programy		Celkem skupin		Celkem dětí	
	skupin	dětí	skupin	dětí				
Leden	6	159	8	190	14			349
Únor	13	305	4	78	17			383
Březen	82	2 132	33	774	115			2 906
Duben	17	452	2	45	19			497
Květen	66	1 663	5	107	71			1 770
Červen	47	1 126	19	436	66			1 562
Červenec	4	102	0	0	4			102
Srpen	5	141	0	0	5			141
Září	12	278	6	129	18			407
Říjen	55	1 401	28	631	77			2 032
Listopad	31	763	12	261	43			1 024
Prosinec	11	238	4	93	15			331
Celkem	349	8 760	121	2 744	464			11 504

Tab. 15: Srovnání využití vzdělávací nabídky v letech 2014 a 2015

	Prohlídky s průvodcem				Výukové programy				Celkem skupin		Celkem dětí	
	skupin		dětí		skupin		dětí					
	2014	2015	2014	2015	2014	2015	2014	2015	2014	2015	2014	2015
Celkem	375	349	9 441	8 760	112	121	2 679	2 744	490	464	12 120	11 504

Školní permanentky

K prvnímu září byl zahájen prodej školních permanentek na sezónu 2015/2016. Všechny 107 kusů bylo letos prodáno v rekordním čase, a to během pouhých 3 týdnů.

Další spolupráce se školami

Také v roce 2015 pokračovala soutěž „**Staň se strážcem pralesa**“. Již druhý ročník probíhal od března do června. Cílem soutěže je zapojit děti ze základních a středních škol do ochrany ohrožených druhů zvířat v Africe prostřednictvím podpory místních strážců. Prostředky na tuto podporu byly získávány pomocí sběru a recyklace vysloužilých mobilních telefonů. Letošního ročníku se zúčastnilo celkem 8 škol a dětem se podařilo nashromáždit 1 379 mobilů, což představuje částku téměř 14 000 Kč určenou na ochrannářské projekty Zoo Praha. Slavnostní vyhlášení vítězů proběhlo v zoologické zahradě dne 11. června. Paralelně s celou akcí probíhal i doprovodný program, jehož součástí byly komentované prohlídky pro děti a soutěže společnosti Rema Systém, která je partnerem celého projektu a která se specializuje na recyklaci starých mobilních telefonů. Další, již šestá etapa soutěže, která se mezi školami těší dlouhodobě značné popularitě, byla vyhlášena v září. Školy se mohly do soutěže přihlásit do 15. 10. 2015, přičemž do nové etapy soutěže bylo zaregistrováno úctyhodných 37 tříd.

Další významnou aktivitou, která zapojuje školáky do snahy o ochranu přírody, je **soutěž školních projektů MayDay**. Byla vyhlášena v lednu, tentokrát na téma „Pomáháme jim přežít“. Finále se uskutečnilo v pátek 8. Sedm týmů dětí ze škol a zájmových organizací z celé ČR představilo v zoo své projekty na téma ochrany ohrožených druhů zvířat, jako jsou gorily, koně Převalského, sloni či giboni. Všechny týmy společně opět překonaly dosavadní rekord z loňského roku a na konto „Pomáháme jim přežít“ přispěly částkou 45 464 Kč! Následně jim byl zaslán katalog kampaňových předmětů, ze kterých si mohly vybrat odměnu ve výši svého příspěvku.

V rámci **spolupráce s vysokými školami** se konalo několik akcí. V únoru a březnu to byly první dva bloky kurzu „Zoo jako kulturní instituce“ pro studenty FHS UK.

V březnu natáčeli studenti Vyšší odborné školy publicistiky studentskou reportáž ze zooskoly pro dospělé na téma „Zbavte se fo-bií“. Na konci srpna se v Zoo Praha uskutečnilo tradiční setkání studentů nastupujících do prvního ročníku Katedry učitelství a didaktiky biologie Přírodovědecké fakulty UK.

V září jsme zahájili celoroční spolupráci s Domem dětí a mládeže Prahy 8. Pro děti je připraveno 10 vzdělávacích exkurzí po zoo v doprovodu odborného průvodce, každá zaměřená na určité zoologické téma.

V úterý 20. října se uskutečnil seminář pro učitele, jehož cílem bylo upozornit přítomné pedagogy na širokou nabídku vzdělávacích programů Zoo Praha, které mohou čerpat především v rámci permanentní vstupenky pro školy. Součástí semináře byly i praktické ukázky konkrétních výukových programů a prohlídka zoo.

Ve spolupráci s veterinárním oddělením Zoo Praha byla 3. listopadu uspořádána exkurze pro účastníky soutěže „O cenu ústředního ředitele SVS“, jejímž pořadatelem byla Státní veterinární správa. Jejím cílem bylo seznámit zájemce s problematikou veterinární péče v prostředí zoologické zahrady a upevnit meziinstitucionální spolupráci.

Dne 24. listopadu proběhla ve Vzdělávacím centru závěrečná část biologické soutěže Pražský pramen, jejímž pořadatelem je přírodovědné gymnázium Botičská a která je určena pro žáky 6. až 9. tříd pražských základních škol. Pro účastníky soutěže byla připravena odborná exkurze po zoo v doprovodu našeho lektora.

V prosinci proběhla soutěž „Školy zdobí vánoční zoo“, pro kterou děti rozvěsily na živé stromy v areálu zoo vlastnoručně vyrobené přírodní ozdoby. Ty nejenže přispěly k předvánoční atmosféře zoo, ale zároveň posloužily i jako potrava pro volně žijící ptáky.

MIMOŠKOLNÍ VÝCHOVA A VZDĚLÁVÁNÍ

Činnost **zoologických kroužků** probíhala v podobném duchu jako v předchozím roce. Přírodovědné chovatelské kroužky jsou určeny dětem od 8 do 18 let a jednotlivé skupiny se scházejí celkem sedmkrát týdně v zoo a jsou doplněny i terénními exkurzemi. V roce 2015 členové kroužků spolu s vedoucími zahájily neobvyklou akci nazvanou „Sto budek pro zoo“. Rozvěsily po celém areálu stovku různých ptačích budek a začaly sledovat jejich obsazenost.

Zoo Praha se dlouhodobě podílí na organizaci, metodické přípravě a realizaci **Biologické olympiády** – přírodovědné soutěže vyhlášené Ministerstvem školství ČR.

Z akce **Sto budek pro zoo**, která byla součástí činnosti přírodovědného kroužku.

foto: Petr Hanoušek

Ze zimního přednáškového cyklu

PŘEDNÁŠKY A BESEDY

Cestovatelské přednášky ve spolupráci s CK Livingstone se konaly v lednu až březnu.

- 20. 1. **Srí Lanka, sloni pro Zoo Praha** (Roman Vodička)
- 27. 1. **Barma** (Jaromír Marek)
- 3. 2. **Nepál** (Ludmila Puldová)
- 10. 2. **Nepál – Horní Dolpo** (Martin Kratochvíl)
- 17. 2. **Východní Afrika** (Lukáš Krejčí)
- 24. 2. **Nový Zéland s dodávkou** (Karel Wolf)
- 3. 3. **Kongo** (Miroslav Procházka)
- 10. 3. **Latinská Amerika** (Ludmila Puldová)
- 17. 3. **Bhútán** (Michal Thoma)
- 24. 3. **Neznámý Bhútán** (Rudolf Švaříček)
- 31. 3. **Století Miroslava Zikmunda** (Petr Horký)
- 7. 4. **Jak jsme potkali Afriku** (Nataša a Petr Velenských)

Mezi živými fosiliemi (18. – 19. 4.) – speciální přednáškový minicyklus věnovaný plazům

Podzimní cyklus se konal v listopadu a byl v režii Zoo Praha – zaměstnanci zoo vyprávěli o svých cestách.

- 3. 11. **Za lidmi a zvířaty Nového Zélandu** (Jakub Radoš)
- 10. 11. **Izrael – migrační dálnice ptáků** (Martin Smrček)
- 17. 11. **Surchandarja, Uzbekistán** (Petr Velenský)
- 24. 11. **Jihoafrická republika** (Roman Vodička)

Mezi živými fosiliemi (18. – 19. 4.) – speciální přednáškový minicyklus věnovaný plazům

Máme doma želvu – tři přednášky v rámci Dnů chovatelů želv v Zoo Praha.

Představujeme projekty in-situ

- 6.–7. 6. Pomáháme gorilám
- 14. 6. Návraty krále Alp
- 20. 6. Gaviáli na Čambalu
- 28. 6. Návrat divokých koní

KOMENTOVANÁ KRMENÍ A SETKÁNÍ U ZVÍŘAT

Pravidelná komentovaná krmení a setkání se konala v lednu až březnu o víkendech na 12 místech v zoo, od dubna do září na 23 místech (v dubnu, květnu a září o víkendech, v červnu až srpnu denně) a od října do prosince na 14 místech v areálu. Zvláštní nabídku představovalo komentované krmení žiraf, které bylo od června do září realizováno více než stokrát.

Speciální komentovaná krmení a setkání:

- **Pololetní prázdniny** (30. 1.)
- **Vodní svět a jeho obyvatelé** (25. – 26. 4.)
- **Jak to chodí u ptáků** (9. – 10. 5.)
- **Jak to chodí u kopytníků** (16. – 17. 5.)
- **Jak to chodí u opic** (23. – 24. 5.)
- **Jak to chodí u šelem** (30. 5.)
- **Bizoni na cestách** (12. 9.)
- **Ledovou pustinou za soby a ledními medvědy** (19. 9.)
- **Vánoce u zvířat** (27. – 30. 12.)

ZOOŠKOLA

Již několik let pořádá Zoo Praha zooškoly nejen pro děti, ale i pro dospělé zájemce. Počet účastníků je omezen na maximum 16 osob. Jedná se o placené programy, na zooškolu je nutné se předem objednat.

Zooškola pro děti

V roce 2015 absolvovaly zooškolu celkem 182 děti v rámci 14 kurzů.

Téma	Období	Počet dětí
Krmení je věda	leden až březen	32
Na statku je živo,	duben	23
Zvířátka nejsou jen ve výběžích	až červen	
Jak se dělá zoo	červenec až září	90
Plazi, Ptáci	říjen až prosinec	37

Zooškola pro dospělé

V roce 2015 absolvovali zooškolu celkem 102 návštěvníci v rámci 11 kurzů.

Téma	Období	Počet účastníků
Zbavte se fobií	leden až březen	15
Jak se dělá zoo,	duben	37
Zbavte se fobií	až červen	
Jak se dělá zoo,	červenec	31
Zbavte se fobií	až září	
Zbavte se fobií	říjen až prosinec	19

foto: Petr Hamerník

Komentovaná cvičení lachtanů se těší velkému zájmu návštěvníků a jsou důležitá i pro chovatele a zvířata.

VÝSTAVY

- **Mongolsko – země koní**
leden – březen (jurta u výběhu koní Převalského)
- **Návrat divokých koní**
duben až červen (jurta u výběhu koní Převalského)
- **Koně Převalského v Mongolsku**
červenec – prosinec 2015 (jurta u výběhu koní Převalského)
- **Obálky vydání knihy Válka s Mloky**
leden – březen 2015 (Galerie Gočárův dům)
- **Zoo Praha na veletrhu Go Kamera**
leden 2015 (Výstaviště Brno)
- **F. X. Procházka – první malíř Zoo Praha**
28. 3. – 27. 9. 2015 (Galerie Gočárův dům)
- **Dobové fotografie a dokumenty ze života prof. J. Jandy**
24. 4. – 26. 4. 2015 (Vzdělávací centrum)
- **Po čem chodí žirafy – nálezy z výběhu žiraf**
červenec – prosinec (lávka k Africkému domu)
- **Pohanský bůh Radegast v Zoo Praha**
od 28. 9. 2015 (Galerie Gočárův dům)

Foto: Petr Hamerčík

Z vernisáže
výstavy „Pohanský
bůh Radegast
v pražské zoo“

SAMOSTATNÉ PRACOVISŤE TRÉNINKU ZVÍŘAT

Od poloviny roku 2014 pracoviště pracuje v Amfiteátru v areálu Rezervace Bororo a mělo možnost rozšířit počet trénovaných zvířat. Má nyní ve své péči 20 zvířat ve 14 druzích, u kterých zajišťuje nejen standardní péči, ale i trénink. Počet letošních vystoupení se výrazně neliší od předchozích sezon, ale výrazně při nich vzrostl počet účinkujících zvířat i jejich druhová rozmanitost.

V období od ledna do března 2015 se pracoviště soustředilo především na péči o vlastní zvířata určená pro vystoupení a jejich trénink. Pravidelná víkendová vystoupení probíhala v zimním období pouze jedenkrát denně o víkendu a státních svátcích, a to ve 12 hodin. V období duben až květen a v září probíhala vystoupení o víkendech a státních svátcích dvakrát denně – v 11.30 a 14.30. V červnu až srpnu, v rámci hlavní sezony, se tato vystoupení konala každý den ve stejnou dobu, v září pak jednou denně ve 13 hodin.

V rámci přípravy na novou sezonu byl s externí lektorkou vytvořen a nacvičen nový scénář vystoupení, který se osvědčil a návštěvníci ho přijali velmi příznivě. Oproti roku 2014 byly do vystoupení zařazovány i nové druhy zvířat (kakadu, liška polární). Další druhy zvířat (dikobraz) byly ve fázi přípravy, a bylo je tedy možné v Amfiteátru

v Rezervaci Bororo vidat i při veřejných trénincích. V posledním čtvrtletí jsme na naše pracoviště pořídili samici mývala severního, kterou budeme v průběhu další sezony připravovat na vystoupení.

V období říjen až prosinec, kdy jsme vystupovali o víkendech a o státních svátcích jednou denně ve 12 hodin, se činnost pracoviště soustředila nejen na vystoupení pro veřejnost, ale také na plánování, přípravu a trénování nových cviků, které budou zařazeny do vystoupení se zvířaty.

V hlavní sezoně se během každého vystoupení, které trvá 20–30 minut, představí návštěvníkům nejčastěji tři druhy zvířat. Mimo sezonu a s ohledem na počasí jsou vystoupení někdy zkrácena a představí se při nich dvě zvířata (při mrazu jen jedno).

Kromě vystoupení v Amfiteátru byla pořádána takzvaná „Setkání se zvířetem“. Jedná se o placenou službu pro školy i jednotlivce na základě předchozí objednávky.

Na pracovišti probíhala natáčení pořadů pro ČT – Děčko, iDnes, TV Barrandov a živé vysílání pro Český Rozhlas. Pracovníci zajišťovali zvláštní vystoupení podle požadavků oddělení marketingu

Novinkou roku 2015 bylo v Amfiteátru Rezervace Bororo vystoupení s liškou polární.

foto: Petr Hamerník

i některé speciální akce, jako bylo deset vystoupení pro „Noc snů“, účast na Indiánských prázdninách v Motole a mimořádná vystoupení při příležitosti „Dnů dětských sponzorů“. Zajišťovali jsme několik víkendových akcí zaměřených na enrichment a trénink zvířat, stejně jako program pro zooskoly.

Součástí činnosti pracoviště je spolupráce se zoologickým útvarem, zaměřená především na doplňování nabídky aktivizujících prvků (takzvaného enrichmentu) pro zvířata včetně výroby „hraček“ pro zvláštní příležitosti, jako byly oslavy narozenin zvířecích osobností.

Byla zahájena intenzivní spolupráce s Českou zemědělskou univerzitou (ČZU) při zajištění praxí studentů speciálních chovů, což je aktivita oboustranně výhodná. Na pracovišti se nově konají praxe studentů SOŠ a SOU Praha-Čakovice, obor chovatel cizokrajných zvířat. V rámci spolupráce s PřF UK se v zoo odehrávají praktická cvičení z etologie, čímž z řad studentů získáváme nové dobrovolníky. Naši dva pracovníci jsou také konzultanty čtyř bakalářských prací na ČZU.

Na konci května jsme zajistili bezplatnou účast sedmi zaměstnanců Zoo Praha na víkendovém kurzu současné největší kapacity v oboru tréninku zvířat Kena Ramireze (zúčastnili se zaměstnanci samostatného pracoviště tréninku zvířat, chovatelé lachtanů, jeden chovatel slonů, jedna pracovnice veterinárního oddělení).

Ve spolupráci s chovateli lachtanů jsme na týden zajistili pro obě pracoviště konzultace významné lektorky tréninku mořských savců Gabby Harrisové ze Sea World v Durbanu. Tato lektorka bez nároku na honorář nejen konzultovala pro obě pracoviště, ale také vystoupila na komisi chovatelů ploutvonožců a umožnila zaměstnancům obou pracovišť zdarma účast na svých pražských workshopech pro veřejnost.

Na konferenci IMATA (International Marine Animal Trainer Association), která proběhla v září na Bahamách, získal referát, jehož spoluautorem byl zaměstnanec pracoviště tréninku zvířat pražské zoo, významné ocenění – IMATA 2nd Price for Behavioral Achievement. Je to pro naše pracoviště již šesté podobné ocenění udělené na mezinárodní konferenci trenérů zvířat.

Mgr. ALEXIS KARADŽOS
VEDOUcí ODDĚLENÍ PROGRAMU A VZDĚLÁVÁNÍ ■

Tab. 16: Srovnání počtu programů se zvířaty v letech 2012–2015

Rok	Počet programů
2012	420
2013	371
2014	366
2015	402

Tab. 17: Přehled vystoupení se zvířaty v roce 2015

Období	Standardní vystoupení				Speciální vystoupení				Celkem
	Bororo 11.30	Bororo 12.00	Bororo 13.00	Bororo 14.30	Akce pro školy	Zvláštní akce zoo	Zooškola (kroužek)	Narozeninové akce	
Leden–březen	0	22	0	0	11	7	0	0	40
Duben	8	0	0	8	8	2	0	0	26
Květen	10	0	0	10	6	5	0	0	31
Červen	25	0	0	28	4	14	0	0	71
Červenec	30	0	0	30	0	0	6	0	66
Srpen	28	0	0	29	0	11	6	0	74
Září	9	0	17	9	1	4	0	2	42
Říjen	0	11	0	0	4	4	0	0	19
Listopad	0	8	0	0	2	2	2	2	16
Prosinec	0	14	0	0	0	0	0	3	17
Celkem	110	55	17	114	36	49	14	7	402

Média, publicita a internet

MÉDIA

Rok 2015 se pro pražskou zoo nesl ve znamení řady mezinárodních úspěchů, které se odrážely v mediální komunikaci a celkovému ohlasu médií. I díky zajímavým chovatelským úspěchům a atraktivnímu programu v areálu stála Zoo Praha pravidelně v čele mediální pozornosti. Rok 2015 přinesl celkově 3 295 výstupů v českých médiích a řadu výstupů v médiích zahraničních. Přičíst musíme nezanedbatelnou sumu článků a výstupů, které databáze Newton Media nemonitoruje.

Největší zájem věnoval pražské zoo v roce 2015 nejčtenější seriózní celostátní deník MF Dnes, kde se články o zoo objevily více než 200krát, k tomu ještě také 159krát na internetovém portálu idnes.cz. Silnou publicitu zajišťoval pravidelně i Pražský deník, který informoval o novinkách v zoo hned 229krát a v rámci regionálních médií tak nadále zůstává našim nejsilnějším partnerem. Zahradu udržuje úspěšnou spoluprací i s nejčtenějším bulvárním deníkem Blesk, který se tématům pražské zoo věnoval hned 125krát.

V televizních médiích se pražská zoo objevila celkem 106krát a v rozhlasových médiích vyšlo v loňském roce 104 evidovaných rozhlasových příspěvků o Zoo Praha. Největší množství výstupů bylo monitorováno na webových portálech médií. V roce 2015 to činilo 1 431 výstupů.

Vzhledem k mezinárodní prezentaci pražské zoo (tisková konference na EXPO Miláno 2015; tisková konference k transportu koní Převalského z roku 2015 v Ulánbátaru a další) a jejím úspěchům nejenom v mezinárodních projektech, ale i v oblasti chovatelství, se pražská zoo věnovala i zahraniční média. Články o Zoo Praha se objevily například v National Geographic, Daily Mail, New York Post, NBC a dalších. K tomu také napomohla úzká spolupráce s reportéry a fotografy zahraničních tiskových agentur (například EPA nebo Associated Press).

V celém roce 2015 pokračovala Zoo Praha v nastoleném trendu aktivní a otevřené komunikace s médii i veřejností.

Největší pozornost médií v uplynulém roce přitáhly následující události:

- Portál TripAdvisor.com vyhlásil Zoo Praha jako 4. nejlepší zoo na světě
- Pomoc zoo Tbilisi, postižené povodní – brífink na letišti, tiskový brífink v zoo, významná publicita v zahraničních médiích
- Prezentace Zoo Praha na EXPO Milano 2015 (tisková konference)
- Pátý transport koní Převalského – v doprovodu zástupců médií i v Mongolsku
- Příchod a představení nových lvů indických
- Největší známý velemlok na světě Karlo
- Narození hrabáče
- Křtiny hrabáče s Taťanou Kuchařovou a Ondřejem Brzobohatým
- Oslava 84. narozenin Zoo Praha
- Běh pro gorily
- Narození mláděte tapíra jihoamerického a akce Snídaně s tapírem
- Narození lachtana jihoafrického
- Narození gibona stříbrného
- Narození tapíra čabrakového
- Odchov mláďat kakadu palmového
- Odhalení restaurované sochy Radegasta

Hlavní zájem médií vyvolalo zejména umístění pražské zoo jako čtvrté nejlepší zoo na světě. Média věnovala značnou pozornost také pomoci, kterou Zoo Praha poskytla zoologické zahradě v Tbilisi postižené povodněmi, dále pátému transportu koní Převalského, dovozu nových lvů indických do Prahy a chovu největšího velemloka na světě Karla.

Pátý transport koní Převalského do Mongolska se uskutečnil za doprovodu médií a dočkal se velmi pozitivního ohlasu. Předcházela mu tisková konference při odletu koní na letišti ve Kbelích, tisková konference pořádaná v mongolském hlavním městě Ulánbátar a následně konference po návratu do České republiky.

Pražská zoologická zahrada se v roce 2015 vůbec poprvé zúčastnila světové výstavy EXPO 2015 v italském Miláně. Pro výstavu připravila ve spolupráci s vizuálním umělcem Jakubem Neprašem 3D objekt e-Bolid, jehož prostřednictvím představila netradiční formou své stěžejní projekty na ochranu ohrožených druhů zvířat a jejich přirozeného prostředí. Tomuto tématu bylo věnováno mnoho prostoru také na tiskové konferenci uspořádané přímo v prostorách Českého pavilonu.

V roce 2015 pokračovalo mediální partnerství s Prima FTV, s nímž jsme realizovali marketingovou a PR spolupráci. V rámci partnerství probíhaly a probíhají pravidelné reportáže o novinkách a zajímavých událostech v Zoo Praha.

Velkého úspěchu se dočkaly akce pořádané v areálu zoo, jako byly Den hmyzožravců, Snídaně s tapírem, večerní prohlídka, představení nového bylinného likéru Sloní moč aj., které připravuje oddělení marketingu v úzké spolupráci s výchovným a programovým oddělením. V některých případech se akcí a kurzů, které Zoo Praha nabízí, účastnili sami novináři s cílem napsat podrobnou reportáž. Vždy jsme se setkali s velmi pozitivním ohlasem (například na kurz Zbavte se fobií).

Závěr roku 2015 byl pro Zoo Praha z mediálního hlediska velmi úspěšný. V rámci podrobné tiskové zprávy se rekapitulovaly nejzajímavější chovatelské úspěchy roku, trojice nových čistokrevných lvů indických byla představena zástupcům jednotlivých médií (někteří se účastnili také přeletu těchto lvů na Letiště Václava Havla) a informovali jsme o tom, že v Praze bude i nadále k vidění velemlok čínský Karlo, patrně největší velemlok na světě.

Zoo Praha i nadále pokračuje se zpravodajským portálem iDNES.cz v dlouhodobém projektu *Pomáháme gorilám*.

PUBLIKAČNÍ ČINNOST

Trojiský koník 2015/1–4

Časopis o rozsahu 36 stran vnitřního bloku vychází v nákladu 5 000 ks a je doplněn dětskou přílohou a zajímavým bonusem (DVD, pexeso apod.).

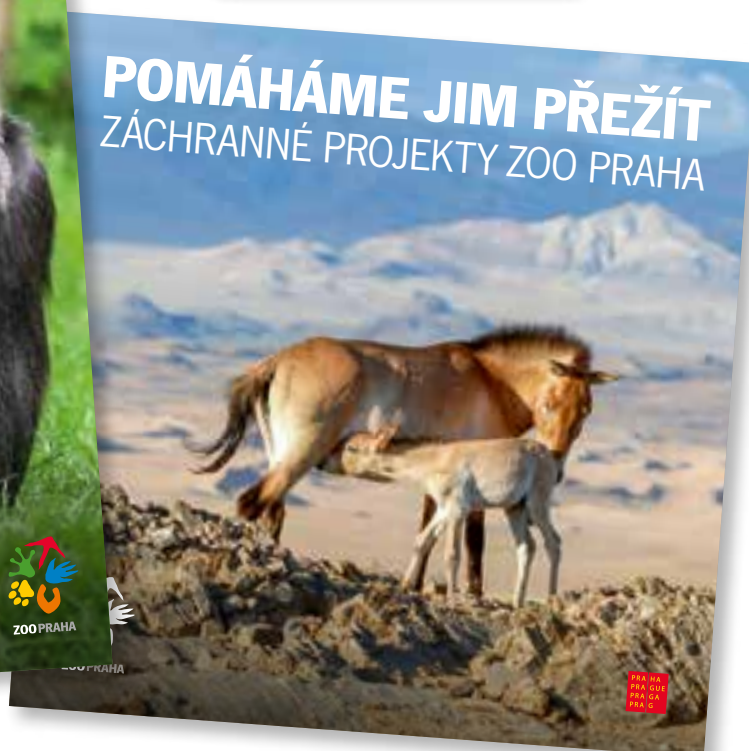
VEŘEJNOST

První číslo pozvalo čtenáře mezi gepardí mláďata, která se stala hitem nové sezony. Nechyběly novinky ze zákulisí výstavby nového Rákosova pavilonu pro exotické ptáky nebo z plánů na nově navrhovaný pavilon goril. Součástí čísla je dětská příloha a samolepky s gepardí rodinkou.

Hlavní téma druhého čísla představilo kakadua palmového a jeho chov v pražské zoo. Zjistíte, proč se dospělí ptáci pudrují, co tvoří významnou část jejich jídelníčku nebo jaké nástroje dokážou používat. Dále se můžete dočíst o historii transportů koní Převalského do Mongolska, způsobu určování pohlaví pražských velemoků a spoustu jiných zajímavostí. Součástí tohoto čísla jsou také dárky v podobě omalovánek s mládětem tapíra a DVD s dokumentem Na křídlech divokých koní, který zachycuje transport koní Převalského do Tachin Talu v roce 2014.

Třetí číslo oblíbeného čtvrtletníku s roztomilým mládětem hrabáče na titulní stránce přineslo mimo jiné i tři speciální dárky: samolepky čtyř hvězd pražské zoo, přílohu o sochách v zoo a katalog výstavy o soše Radegasta.

Čtvrté číslo letošního ročníku se věnuje příchodu tří velmi vzácných lvů indických, kterému předcházely tři roky jednání a náročných příprav. Nechybí ani antistresové omalovánky lví rodiny a samolepky nejen pro děti.

Nenechte si ujít / Do Not Miss

Dvojazyčná brožura o největších lákadlech pražské zoo, obsahující i stručný výčet historických milníků a světových chovatelských úspěchů, informaci o návštěvnickém servisu a gastronomických službách, kapitolu o in-situ projektech na záchranu ohrožených druhů a o tom, jak mohou návštěvníci sami pomoci.

Nenechte si ujít / Pomáháme jim přežít

Kombinovaná brožura, určená primárně návštěvníkům Celosvětové výstavy Expo 2015. V první části představila Zoo Praha a její výrazné pavilony a expozice, v druhé části in-situ projekty. Brožura vyšla v češtině, angličtině a italštině. Zároveň byla uvolněna v elektronické podobě v rámci webového speciálu <http://www.zoopraha.cz/expo>.

Příroda v zoo aneb Zvířata nejsou jen ve výběžích

Publikace provede čtenáře jednotlivými typy prostředí v areálu zoo a seznámí ho s nápadnými či významnými druhy živočichů, které v každém z těchto prostředí žijí – od brouků, motýlů, vážek či pavouků až po obojživelníky, plazy, ptáky nebo savce. Každý druh zvířete je představen formou samostatného medailonku, v němž nechybí základní informace a zajímavosti, barevná fotografie a údaj o stupni ochrany. Úvod každé kapitoly pak doplňuje názorná mapka s vyznačením oblasti zoo, ve které se dané prostředí nachází. Na vznik brožury přispělo Ministerstvo životního prostředí ČR.

Nástěnný kalendář 2016

Mláďata Zoo Praha – fotografie nejvýznamnějších přírůstků v uplynulém období

Kalendář Zoo Praha 2016

Stolní kalendář na rok 2016 obsahuje informace o narozeninách zvířat a významných jubileích pražské zoo. Naleznete zde 53 krásných fotografií zvířat z naší zoo.

Týdenní diář 2016

Unikátní diář v hnědé barvě, který je proložen kresbami zvířat ze sbírek Národního muzea. Rozměry diáře jsou 130x210mm, obsahuje 88 stran. Diář má pevnou, ve hřbetu šitou vazbu. Obepíná ho gumička proti samovolnému otevírání, jako záložka slouží stužka krémové barvy. Diář také obsahuje např. informaci o tom, jak adoptovat zvíře v zoo, či zvířecí rekordmany pražské zoo.

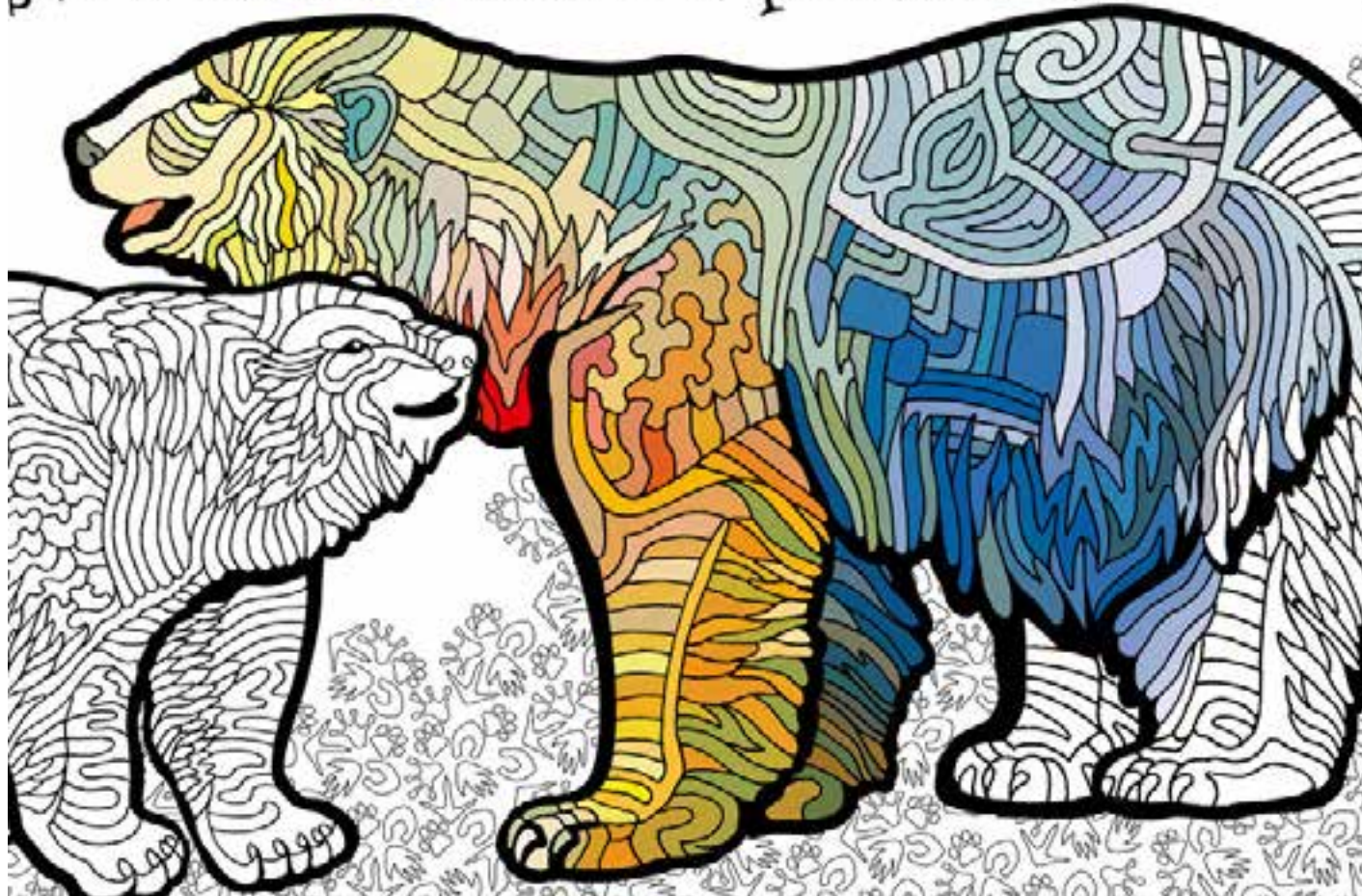

Mládě tapíra jihoamerického se objevilo nejen v reklamní kampani, ale také na tiskovinách a suvenýrech ze zoo.

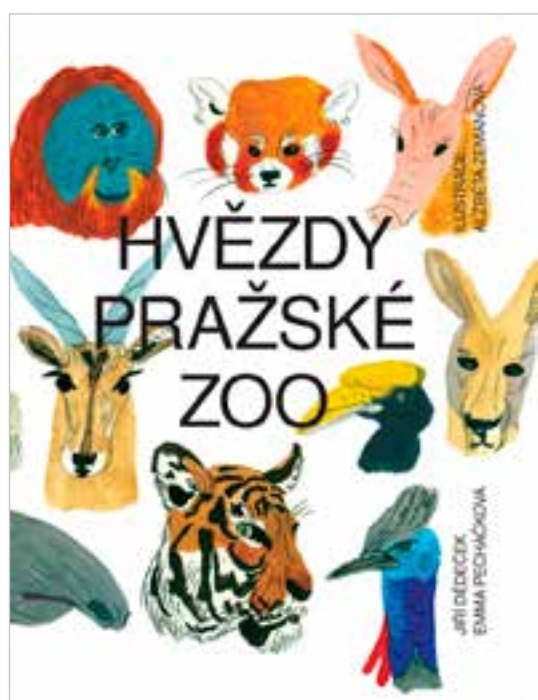
VEŘEJNOST

199 s vltavov albami z pražské zoo

Antistresové omalovánky

Speciální omalovánky pro děti i dospělé, které zaznamenaly výrazný úspěch a pozornost návštěvníků Zoo Praha. V souvislosti s nimi byla vyhlášena též soutěž a v následujícím roce chystáme s nimi spojený merchandising.

Letáky a obdobné materiály

V roce 2015 vzniklo mnoho letáků (většinou ve formátu DL), které primárně propagovaly hlavní činnost Zoo Praha. Vydali jsme mimo jiné:

- Přehled komentovaných krmení v sezoně 2015
- Program Zoo Praha 2015
- Rozhledna Obora
- Sochy v Zoo Praha
- Lachtani v Zoo Praha
- Velké želvy v Zoo Praha
- Zvířata v akci
- Žirafy v Zoo Praha
- Orientační plánec Zoo Praha

Lexikon zvířat od A do Z

Čtvrté aktualizované vydání oblíbeného netradičního průvodce pražskou zoot

Gazella 41

Odborný sborník za rok 2014 vyšel v nákladu 1 500 ks.

Tamtamy z pražské zoot

V roce 2015 vyšla dvě čísla časopisu určeného tradičně pracovníkům zoologických zahrad.

Ročenka českých a slovenských zoologických zahrad 2014

Přehled chovaných druhů jednotlivých členských zoot UCSZOO

Výroční zpráva UCSZOO

Výroční zpráva Unie českých a slovenských zoologických zahrad za rok 2014

INTERNET A SOCIÁLNÍ SÍŤ

Softwarová údržba a IT projekty

Provozní výdaje primárně byly směřovány na zajištění outsourcingu IT, a to především centrální infrastruktury a podpory uživatelů. Dále byl zajišťován provoz elektronických zařízení v areálu a dalších systémech.

V roce 2015 také proběhl upgrade centrálního diskového pole pořízeného v roce 2010 a dále pokračoval průběžný proces renovace a stabilizace rozvodů a síťových prvků počítačové sítě v rozlehlém areálu Zoo Praha.

Internetové projekty

V roce 2015 ÚKV nadále spolupracovalo s ostatními útvary na průběžném rozvoji internetových služeb a obsahu webových stránek. Výrazným krokem byla spolupráce na startu služby Krmení žiraf, která nabídla návštěvníkům Zoo Praha nový unikátní zážitek, který je primárně distribuován přes internetový obchod.

Dále probíhaly přípravy a start online elektronické distribuce vstupného v podobě mobilních QR kódů. Byl ukončen vývoj mobilní aplikace zaměřené na představení Zoo Praha zahraničním i mimopražským turistům, která je integrována do projektu Pražské informační služby a to pod názvem Official Prague Portal. Proběhla také realizace upgradu CMS systému pro správu webových stránek a to z důvodu končící podpory opensource projektu Joomla pro současně provozovanou verzi. Přechod nebyl nijak extrémně náročný a Zoo Praha je nadále držitelem licencí i zdrojových kódů tohoto otevřeného systému i speciálních modulů dovyvinutých pro naše nové stránky.

Zoo Praha na sociálních sítích

Webové stránky zahrady staví zejména na působivých fotografiích, aktuálních novinkách a respektují trendy multimediální komunikace. Facebookový profil Zoo Praha přesáhl v roce 2015 hranici 180 000 příznivců a několikrát v roce byl jeho dosah přes 600 000 oslovených lidí. Kromě základního facebookového profilu Zoo Praha v českém jazyce, na kterém zoo informuje veřejnost každý den o novinkách a zajímavých událostech, byly pravidelně aktualizovány i FB profily v anglickém a ruském jazyce. Z dalších profilů, zaměřených na vzdělávání a in-situ projekty, byl nejnavštěvovanější Pomáháme gorilám. Nově se Zoo Praha představila na Twitteru a Instagramu. Veliký úspěch zaznamenal Instagram, kde fotografie ze zoo sleduje po půl roce od zahájení přes 8 000 příznivců. V druhé polovině roku došlo k výraznému rozšíření videoreportáží ze zoo na FB profilech a Youtube kanálu zoo, které zajišťuje nový externí spolupracovník.

JANA MYSLIVEČKOVÁ
VEDOUcí TISKOVÉHO ODDĚLENÍ ■

foto: M. Kocourek / B&B

STAVEBNÍ ČINNOST

Ve svahu poblíž hlavního vchodu vyrostla malá vinice.

Revitalizace skalního masivu – svah nad expozicí papoušků

Do areálu pražské zoologické zahrady se vrátila vinná réva. Revitalizace skalního masivu nad expozicí vzácných papoušků, jejíž součástí byla také obnova historicky doložených vinic, je pokračováním úspěšně realizované revitalizace cesty Zakázan-ky, ukončené v roce 2013. Cíle revitalizace svahu nad budoucím Rákosovým pavilonem byly dva. V první řadě bylo nutné stabilizovat svah, který byl značně narušený kořenovými systémy náleto-ových dřevin, jejichž erozivní činnost místy hrozila až řícením. Druhým cílem byla obnova v lokalitě historicky doložených vi- nic. Dosud bylo možné ve svahu vidět zbytky původních opěr- ných viničních zdí, které byly obnoveny, respektive doplněny. Dalšími stabilizačními prvky vinice pak jsou dřevěné hatě. Na svah se tedy vrátila vinná réva, která se zde v minulosti pěst-ovala. Pražská zoo zvolila čtyři odrůdy bílého vína vyšlechtěné ve Státním vinařském institutu v německém Freiburgu. Tam- ní viničnítratě jsou totiž klimatickými a půdními podmínkami velmi podobné českým. Všechny odrůdy patří do skupiny PIWI (odvozeno z německého výrazu „pilz-widerstandsfähige“ neboli odolné proti houbovým chorobám) a v posledních letech si zís- kávají u českých ekologických vinařů stále větší oblibu, protože nevyžadují nadměrné ošetřování chemickými prostředky. Jedná se konkrétně o Sauvignier gris, Hélios, Muscaris a Solaris. Jejich hrozny budou dozrávat postupně, takže sklizeň se tím rozloží do delšího období. Úroda obohatí jídelníček plodožravých ptá- ků nebo primátů v zoo. Součástí projektu revitalizace bylo také vytvoření odpočinkového místa s vyhlídkou, kde se v budoucnu návštěvníkům nabídne pohled na nový pavilon exotických ptáků a další místa dolní části areálu zoologické zahrady. Z odpočin- kového místa budou mít návštěvníci možnost dostat se příkrou

Na vinici jsou zasazeny čtyři odrůdy vinné révy.

stezkou až na horní cestu nad revitalizovaným svahem. Vzniklo tím zároveň nové propojení dolní a horní části zahrady. Návštěv- nická cesta, která vede nad revitalizovaným svahem, a od března je rovněž v novém – takzvaná „Papouščí stezka“ – se díky realizaci tohoto projektu stala novým vyhlídkovým bodem, nabízejícím vý- hled na krásy hlavního města Prahy a dolní část areálu Zoo Praha.

Pavilon goril – nový

Prioritou pro následující roky se stalo vybudování nového pavilonu goril mimo záplavovou zónu. Stávající pavilon bude následně využit pro jiná zvířata, která budou snadno evakuovatelná. Po konzultacích s IPR, OPP MHMP a OŽP MHMP byla pro výstavbu nového pavilonu vybrána lokalita za komunikací Pod Hrachovkou, při západním okraji společného výběhu afrických stepních zvířat a stavební program byl rozšířen. Kromě vlastního pavilonu pro dvě skupiny zvířat bude součástí souboru také cesta od Afrického domu, lávka přes komunikaci Pod Hrachovkou od západního okraje Údolí slonů a další vchod do Zoo Praha se zastávkou autobusů MHD. Pro získání nejkvalitnějšího architektonického návrhu nového pavilonu goril proběhla ve 2. polovině roku 2014 veřejná urbanisticko-architektonická soutěž o návrh ve smyslu ustanovení části čtvrté zákona č. 137/2006 Sb. O veřejných zakázkách, a to ve spolupráci s Českou komorou architektů. Soutěž byla dvoukolová a celkové výsledky byly známy až těsně před koncem roku 2014.

V první polovině roku 2015 započal vítěz architektonické soutěže projektové práce ve stupni projektu pro územní řízení. Bohužel při koordináčních jednáních byla konstatována kolize obslužné komunikace pavilonu goril se zastávkami autobusů MHD v již schváleném projektu rekonstrukce ulice Pod Hrachovkou. Projektant pavilonu goril navrhl postupně několik kompromisních řešení a po několika měsících jednání s dotčenými účastníky došlo v této věci ke konsensu. V důsledku toho však oproti lhůtám v původně uvažovaném harmonogramu přípravy nového pavilonu goril došlo k podstatnému zdržení. Ke konci září 2015 tak byl dokončen projekt pro územní řízení a bylo zahájeno jeho projednávání s dotčenými orgány. Následně byly zahájeny práce na dokumentaci pro stavební povolení. Pokud nenastanou neočekávané komplikace, předpokládáme do konce prvního pololetí 2016 získání pravomocného stavebního povolení a ve druhém pololetí, po výběrovém řízení na zhotovitele, zahájení stavby.

Expozice exotických ptáků

Morálně a již i technicky dožilou expozici papoušků nahradí expozice splňující moderní chovatelská a expoziční hlediska. Zoo Praha obdržela na výstavbu nové expozice dar od p. Rákose ve výši 10 500 tis. Kč. V roce 2015 byla dopracována projektová dokumentace. Pro zahájení stavby bylo nejprve nutné stabilizovat svah nad plánovanou expozicí pomocí záporové stěny, při jejíž výstavbě došlo ke komplikaci v souvislosti s nově zjištěnými geologickými podmínkami. Výběrové řízení bylo vyhlášeno v měsíci září 2015 a následně byl vybrán vítězný uchazeč. Ukončení stavebních prací je plánováno na konec roku 2016.

Stavba opěrné zdi pro Rákosův pavilon

Výrobní papíru

Zoo Praha se rozhodla vybudovat originální dílnu zaměřenou na výrobu ručního papíru ze sloního trusu. Cílem projektu je nabídnout návštěvníkům možnost seznámit se s ruční výrobou papíru, případně si ji vyzkoušet na vlastní kůži jako zážitkový program nebo si zakoupit originální výrobky z papíru ze sloního trusu např. v podobě dopisního papíru. Tento trendy a jedinečný projekt přinese Zoo Praha renomé, rozšíření nabízených zážitků a služeb a pomůže také k revitalizaci prostředí, kde dříve stály Gočárovovy domy. V roce 2015 byla Zoo Praha na tuto akci schválena dotace od HMP. Do projektu byly zahrnuty i venkovní úpravy související s výstavbou výrobního sloního papíru. Úpravy okolí, komunikace a sadové úpravy, jsou hrazeny z fondu investic Zoo Praha. V 1. pololetí 2015 byla zpracována projektová dokumentace a proběhlo její veřejnoprávní projednání. Dále proběhlo výběrové řízení na zhotovitele stavby a následně započala samotná stavba. Dokončení stavby včetně venkovních úprav je plánováno ke konci 1. čtvrtletí 2016.

Technické zázemí V.

Poslední etapou výstavby nového technického zázemí je objekt, který bude sloužit jako provozní údržba s příslušnými dílnami a příručními sklady, přičemž ve 2. nadzemním podlaží budou umístěny centrální šatny zaměstnanců. V roce 2015 byla dopracována projektová dokumentace a následně projednána s příslušnými úřady. Bohužel získání pravomocného územního

rozhodnutí a stavebního povolení zkomplikovaly požadavky ze strany Úřadu MČ Praha – Troja, které si vynutily částečné přepracování projektu. Z tohoto důvodu bylo výběrové řízení na zhotovitele zahájeno až v závěru roku 2015. Kapitálové výdaje poskytnuté na tuto akci byly čerpány pouze z části.

Restaurace Gaston, prodejna, sociální zařízení

Povodeň v červnu 2013 vážně poškodila budovu restaurace Gaston. Byl zničen celý prosklený obvodový plášť a veškeré technologické vybavení. Prakticky jedinou nedotčenou součástí stavby jsou nosné ocelové sloupy a železobetonová stropní deska těmito sloupy nesená. Protože restaurace v dané lokalitě je velice vhodná, je záměrem objekt kompletně rekonstruovat a kapacitně rozšířit včetně větší prodejny suvenýrů a WC pro návštěvníky. Konstruktivní řešení obvodového pláště musí však být navrženo a realizováno tak, aby odolalo případné další povodni. V 1. polovině roku 2015 se dokončovala projektová dokumentace včetně

návrhu interiéru a následně byl stavební program rozšířen o realizaci náhrady stávající trafostanice TS I / II kapacitnějším zdrojem. Žádosti o sloučené územní a stavební řízení muselo předcházet získání souhlasu se stavbou v zátopovém území ve smyslu ustanovení § 17 Vodního zákona a dále získání souhlasu se změnou v nakládání s podzemními vodami. Vzhledem k těmto okolnostem dojde k zahájení výběrového řízení na zhotovitele stavby až v 1. čtvrtletí 2016 a samotná stavba započne ke konci 1. poloviny 2016.

foto: Martin Směček

Povodeň v červnu 2013 vážně poškodila původní objekt restaurace.

Akce	Plán 2015 (v tis. Kč)					Skutečnost 2015 (v tis. Kč)				
	HMP	stát	IF Zoo	EU	celkem	HMP	stát	IF Zoo	EU	celkem
0042123 Pavilon goril – nový	2 987	0	988	0	3 975	1 887	0	988	0	2 874
0023541 Revitalizace svahu nad pavilonem papoušků	1 232	0	9 000	6 982	17 215	1 232	0	7 821	6 982	16 035
0009813 Gaston – rekonstrukce a dostavba restaurace	0	0	300	0	300	0	0	169	0	169
0009606 Rákosův pavilon vzácných papoušků	0	0	2 500	0	2 500	0	0	35	0	35
006826 Technické zázemí – 5. etapa	10 000	0	0	0	10 000	536	0	0	0	536
0042477 Výrobní sloního papíru	2 500	0	1 500	0	4 000	2 500	0	149	0	2 649

Péče o areál

K důležitým aktivitám Zoo Praha náleží neodmyslitelně i zajištění běžných provozních činností, jako je zejména údržba areálu. Tuto činnost zajišťuje především odbor provozu a oddělení životního prostředí.

Po průběžných kontrolách byly ošetřeny stromy z hlediska bezpečnosti, přičemž některé nevhodné byly odstraněny. Řešena začala být i problémová místa (borovice v okolí Obory, topoly v dolní části zahrady). Ošetření stromů proběhlo i v aklimatizačním středisku Dolní Dobřejov.

Rovněž probíhal pravidelný úklid celého areálu, pravidelná údržba keřů, keřových skupin a trávníků, a to jak v areálu Zoo Praha, tak ve středisku Hejnice. Došlo také k opravě a doplnění

závlahového systému. Zintenzivnilo se štěpkování dřevního odpadu, veškerý dřevní odpad byl štěpkován a ekologicky likvidován.

V neposlední řadě probíhala následná péče o zeleň Zakázkanky, včetně monitoringu. Následná péče probíhala též v lokalitě Mlýnský náhon, započaty byly práce na obnově přírodního charakteru tohoto prvku.

Ing. HANA NOVÁKOVÁ, JIŘÍ KOTEK,
STAVEBNÍ ODDĚLENÍ ■

ZAMĚŠTNANCI 2015

Pracovníci zoologických zahrad úzce spolupracují. Chovatelé z pražské zoo i jejich kolegové z jiných zahrad aktivně pomohli v Zoo Tbilisi, kterou zasáhla povodeň a zavalila ji bahnem.

ZAMĚSTNANCI

V polovině roku 2015 (konkrétně k 1. červenci) došlo k několika významným organizačním změnám. Byl zrušen útvar koncepce a rozvoje, jeho náměstek se stal náměstkem útvaru kontaktu s veřejností (ÚKV) a samostatné pracoviště právní bylo převedeno do útvaru ředitele. Do ÚKV bylo převedeno tiskové oddělení, které dosud působilo v útvaru ředitele, a byli do něj zařazeni i publikační pracovníci. V rámci ÚKV dále došlo k vyčlenění expozičních pracovníků do samostatného expozičního oddělení, bylo zřízeno oddělení vnějších vztahů a samostatné pracoviště pro corporate identity a design. Dosavadní oddělení programu a obsahu dostalo po vyčlenění expozičních pracovníků název vzdělávací a programové oddělení. Dále bylo zrušeno samostatné pracoviště personální a personální agenda byla přidělena současnému samostatnému pracovišti mzdovému. V zoologickém útvaru bylo zřízeno samostatné pracoviště in-situ projektů.

Tab. 19: Doba trvání pracovního poměru zaměstnanců k 31. 12. 2015

Doba trvání	Počet	%
do 5 let	106	44,73
do 10 let	54	22,78
do 15 let	36	15,19
do 20 let	16	6,75
nad 20 let	25	10,55
celkem	237	100,00

Tab. 20: Členění zaměstnanců podle věku a pohlaví k 31. 12. 2015

Věk	Muži	Ženy	Celkem	%
20	1	2	3	1,27
21–30	22	33	55	23,21
31–40	28	30	58	24,47
41–50	38	26	64	27,00
51–60	32	11	43	18,14
61 a více	12	2	14	5,91
celkem	133	104	237	
%	56,12	43,88	100,00	100,00

Tab. 21: Průměrný přepočtený evidenční počet zaměstnanců za rok 2015

Průměrný evidenční počet – hlavní činnost	210,69	Přepočtený evidenční počet – doplňková činnost	23,52
Průměrný evidenční počet – doplňková činnost	23,90	Evidenční počet k 31. 12. 2015 – hlavní činnost	213,00
Přepočtený evidenční počet – hlavní činnost	205,50	Evidenční počet k 31. 12. 2015 – doplňková činnost	26,00

Vrchní chovatelka Nataša Velenská při komentovaném krmení velkých želv

POHYB ZAMĚSTNANCŮ V ROCE 2015

nástupy celkem: 29

významné nástupy:

- Ing. Miroslav Machek – *vedoucí oddělení pro obchod a výměnu zvířat*
- Jiří Krejčík – *vedoucí oddělení dopravy*
- Mgr. Alexis Karadžos – *vedoucí oddělení vzdělávacího a programového*
- Jana Myslivečková – *tisková mluvčí*

výstupy celkem: 25

významné výstupy:

- Zuzana Štefflová – *vrchní chovatelka*
- Dana Podzemská – *personalistka*
- Ing. Hana Szotkowská – *vedoucí tiskového oddělení*
- PhDr. Pavel Douša, PhD. – *náměstek útvaru kontaktu s veřejností*
- Karel Rakušan – *vedoucí oddělení dopravy*
- Mgr. Josef Hanibal – *právník organizace*

PRACOVNÍ VÝROČÍ PRACOVNÍKŮ V ZOO PRAHA

20 let Alena Hofrichterová – *referentka odd. dokumentace*
Helena Rosypalová – *vrchní chovatelka*
Michal Černý – *referent odd. životního prostředí*
Monika Táborská – *zahradnice*
Antonín Vaidl – *kurátor*
Michaela Severinová – *chovatelka*

25 let Ing. Tomáš Kapic – *obchodní referent*
Jolana Nová – *odborná chovatelka*
Jindra Kotrbáčková – *odborná chovatelka*

40 let Jiří Kotek – *engineeringový pracovník*

RENATA KRAIBICOVÁ, DIS.
ODBORNÝ REFERENT MZDOVÝ A PERSONÁLNÍ ■

Organizační struktura Zoo hl. m. Prahy k 1. 7. 2015

STAVY ZVÍŘAT 2015

savci (Mammalia)	Stav	odchov	příchod	úhyn	odchod	Stav
	1. 1. 2015	Birth	Arrival	Death	Departure	31. 12. 2015
adax (<i>Addax nasomaculatus</i>)	1.4	1.0			0.1	2.3
alpaka (<i>Vicugna pacos</i>)	4.1		1.0		2.0	3.1
anoa nížinný (<i>Bubalus depressicornis</i>)	1.2	1.0				2.2
antilopa losí (<i>Taurotragus oryx</i>)	0.2					0.2
antilopa vraná (<i>Hippotragus niger</i>)	6.5	2.1			1.0	7.6
bércoun rezavý (<i>Elephantulus rufescens</i>)	3.2			0.1	1.0	2.1
binturong palawánský (<i>Arctictis binturong whitei</i>)	1.1					1.1
bizon (<i>Bison bison</i>)	3.5	1.1			2.0	2.6
bodlín Telfairův (<i>Echinops telfairi</i>)	1.3.7				1.0	0.3.7
bodlinatka egyptská tmavá (<i>Acomys cahirinus cahirinus</i>)	0.0.9			0.0.3	0.0.6	
bodlinatka jihoafrická (<i>Acomys spinosissimus</i>)	0.0.44	0.0.9		0.0.7	0.0.21	0.0.25
bodlinatka keňská (<i>Acomys percivali</i>)	0.0.6			0.0.2	0.0.4	
bodlinatka turecká (<i>Acomys cillicicus</i>)	0.0.18		0.0.4	0.0.2	0.0.6	0.0.14
bodlinatka zlatá (<i>Acomys russatus</i>)	0.0.4	0.0.1	0.0.8	0.0.4		0.0.6
bongo (<i>Tragelaphus eurycerus isaaci</i>)	1.4	0.2				1.6
buvolec běločelý (<i>Damaliscus pygargus phillipsi</i>)	1.4				0.1	1.3
daman stromový (<i>Dendrohyrax arboreus</i>)	1.1				0.1	1.0
dikobraz jihoafrický (<i>Hystrix africaeaustralis</i>)	1.0		0.2		1.0	0.2
dikobraz srstnatonosý (<i>Hystrix indica</i>)	5.1	3.1.2			6.1	2.1.2
fenek (<i>Vulpes zerda</i>)	2.3	2.1				4.4
fretka (<i>Mustela furo</i>)	1.2			0.1		1.1
gepard štíhlý (<i>Acinonyx jubatus</i>)	4.5				2.0	2.5
gibon stříbrný (<i>Hylobates moloch</i>)	1.1	1.0				2.1
gorila nížinná (<i>Gorilla gorilla gorilla</i>)	3.4					3.4
guanako (<i>Lama guanicoe</i>)	1.5	1.1	1.0		1.1	2.5
gueréza pláštiková (<i>Colobus guereza</i>)	2.4.1	1.1		0.0.1		3.5
gundi saharský (<i>Ctenodactylus gundi</i>)	2.3	0.0.1		0.1		2.2.1
hrabáč kapský (<i>Orycteropus afer</i>)	1.2	1.0				2.2
hroch obojživelný (<i>Hippopotamus amphibius</i>)	1.1					1.1
hutie stromová (<i>Capromys pilorides</i>)	7.2	1.0				8.2
hyena čabraková (<i>Parahyaena brunnea</i>)	2.2					2.2
hyrare (<i>Eira barbara</i>)	2.2	0.3			0.3	2.2
chápan středoamerický (<i>Ateles geoffroyi vellerosus</i>)	1.5.1					1.5.1
chápan středoamerický (<i>Ateles geoffroyi</i>)	1.0					1.0
jaguarundi (<i>Herpailurus yagouaroundi</i>)	1.1				1.0	0.1
jelen barmský (<i>Panolia eldii thamin</i>)	5.10	1.2	1.0		5.4	2.8
jelen bělohubý (<i>Cervus albirostris</i>)			1.3			1.3
ježek bělobřichý (<i>Atelerix albiventris</i>)	5.3	0.0.5		2.1	1.0	2.2.5
ježek západní (<i>Erinaceus europaeus</i>)	2.3	0.0.4		1.0	0.2.3	1.1.1
ježura australská (<i>Tachyglossus aculeatus lawesii</i>)	0.0.4					0.0.4
kaloň egyptský (<i>Rousettus aegyptiacus</i>)	0.0.24	0.0.10			0.0.2	0.0.29
kaloň rodriguezský (<i>Pteropus rodricensis</i>)	9.4			1.1		8.3
kančil balabacký (<i>Tragulus nigricans</i>)	1.1	0.1				1.2
karakal (<i>Caracal caracal</i>)	2.3		0.1	0.1	0.1	2.2
kiang východní (<i>Equus kiang holdereri</i>)	2.6					2.6
klokan bažinný (<i>Wallabia bicolor</i>)	1.1	0.0.1	0.1			1.2.1
klokan Hagenův (<i>Dorcopsis hageni</i>)	2.2					2.2
klokan horský (<i>Macropus robustus robustus</i>)	2.2	0.0.1	0.1		0.1	2.2.1
klokan novoguinejský (<i>Dorcopsis muelleri</i>)	0.1			0.1		
klokan parma (<i>Macropus parma</i>)	1.2		1.0	0.1	1.0	1.1
klokan rudokrký tasmanský (<i>Macropus rufogriseus rufogriseus</i>)	3.5	1.4			0.2	4.7
klokan rudý (<i>Macropus rufus</i>)	3.4	0.1			2.1	1.4
klokánek králikovitý (<i>Bettongia penicillata</i>)	1.2	0.1			0.1	1.2
kočka palawanská (<i>Prionailurus bengalensis heaneyi</i>)			1.1			1.1
kočka rybářská (<i>Prionailurus viverrinus</i>)	2.1			1.0		1.1
komba Garnettova (<i>Otolemur gamettii</i>)			2.0			2.0
komba jižní (<i>Galago moholi</i>)	2.2	1.2	1.0		2.0	2.4
komba ušatá (<i>Galago senegalensis</i>)	5.6	2.3.6		0.1	0.3	7.5.6
kotul veverovitý (<i>Saimiri sciureus</i>)	3.7.3					3.7.3
koza domácí – kamerunská (<i>Capra hircus</i>)	1.8	0.3	1.2		1.7	1.6
koza domácí – paví (<i>Capra hircus</i>)	0.9	11.10		0.1	5.7	6.11
kozorožec kavkazský (<i>Capra caucasica</i>)	5.7	1.0			2.0	4.7

savci (Mammalia)	Stav	odchov	příchod	úhyn	odchod	Stav
	1. 1. 2015	Birth	Arrival	Death	Departure	31. 12. 2015
králík domácí – český luštič (<i>Oryctolagus cuniculus v. edulis</i>)	0.1			0.1		
krysa „akáciová“ (<i>Thalpomys sp.</i>)	0.0.11	0.0.9		0.0.3	0.0.5	0.0.12
krysa velká (<i>Cricetomys emini</i>)	1.1		0.1	0.1		1.1
křeček velký (<i>Hypogeomys antimena</i>)	0.1		1.0			1.1
kůň Převalského (<i>Equus przewalskii</i>)	9.20	0.3	0.8	0.1	2.5	7.25
kuskus pozemní (<i>Strigocuscus gymnotis</i>)	1.2	0.0.1	1.0	0.1		2.1.1
lachtan jihoafrický (<i>Arctocephalus pusillus pusillus</i>)	1.4	1.0				2.4
lemur běločelý (<i>Eulemur albifrons</i>)	1.2					1.2
lemur černý (<i>Eulemur macaco</i>)	2.2					2.2
lemur kata (<i>Lemur catta</i>)	7.0					7.0
lev indický (<i>Panthera leo persica</i>)	1.2		1.2		1.2	1.2
levhart jávský (<i>Panthera pardus melas</i>)	1.0					1.0
levhart mandžuský (<i>Panthera pardus orientalis</i>)	3.3					3.3
levhart obláčkový (<i>Pardofelis nebulosa</i>)	1.0					1.0
liška polární (<i>Alopex lagopus</i>)	0.1		1.0			1.1
los evropský (<i>Alces alces</i>)	2.4		0.1			2.5
makak magot (<i>Macaca sylvanus</i>)	1.5				1.1	0.4
makak vepří (<i>Macaca nemestrina</i>)	6.5				0.1	6.4
maki trpasličí (<i>Microcebus murinus</i>)	4.5			2.1	0.1	2.3
mangusta liščí (<i>Cynictis penicillata</i>)	1.4					1.4
mangusta tmavá (<i>Crossarchus obscurus</i>)	1.2.3			0.0.3	1.1	0.1
mangusta trpasličí (<i>Helogale parvula</i>)	2.1	0.0.5				2.1.5
mara slaništní (<i>Dolichotis salinicola</i>)	6.4	1.6.2			1.1.1	6.9.1
mara stepní (<i>Dolichotis patagonum</i>)	1.1	0.1			0.1	1.1
medojed (<i>Mellivora capensis</i>)	1.0		1.1		1.0	1.1
medvěd lední (<i>Ursus maritimus</i>)	1.2					1.2
mravenečník velký (<i>Myrmecophaga tridactyla</i>)	1.1					1.1
muntžak malý (<i>Muntiacus reevesi</i>)	1.1		0.1			1.2
myš nilská (<i>Arvicanthis niloticus niloticus</i>)	0.0.34	0.0.1		0.0.2	0.0.33	
myš páskovaná (<i>Lemniscomys striatus</i>)	0.0.21	0.0.3	1.0	0.0.6	0.0.8	1.0.10
myš pruhovaná (<i>Rhombomys dilectus</i>)	0.0.11	0.0.3	0.0.8	0.0.4	0.0.6	0.0.8
myš východoafrická (<i>Arvicanthis neumanni</i>)	0.0.63	0.0.4			0.0.30	0.0.37
myš zebrovaná (<i>Lemniscomys barbarus</i>)			0.0.10			0.0.10
myška africká (<i>Mus minutoides</i>)		0.0.5	0.0.20			0.0.9
mýval severní (<i>Procyon lotor</i>)			0.2		0.1	0.1
nahur modrý (<i>Pseudois nayaur szechuanensis</i>)			0.3			0.3
noháč východoafrický (<i>Pedetes capensis surdaster</i>)	1.1					1.1
nosál červený (<i>Nasua nasua</i>)	2.4				0.1	2.3
nutrie (<i>Myocastor coypus</i>)	1.5	1.0			1.1	1.4
ocelot oncilla (<i>Leopardus tigrinus</i>)	1.3			1.1		0.2
orangutan sumaterský (<i>Pongo abelii</i>)	1.2		1.0			2.2
osinák africký (<i>Atherurus africanus</i>)	1.1		2.0		2.1	1.0
outloň váhavý (<i>Nycticebus coucang coucang</i>)	2.2			0.1		2.1
ovce domácí – kamerunská (<i>Ovis aries aries</i>)	0.1	0.1			0.1	0.1
ovce domácí – mongolská (<i>Ovis aries aries</i>)	0.2	0.1				0.3
ovce domácí – ouessantská (<i>Ovis aries aries</i>)	1.5	2.1			2.2	1.4
ovce domácí – suffolk (<i>Ovis aries aries</i>)	5.21	4.8.1		0.1	7.22.1	2.6
ovce tlustorohá (<i>Ovis canadensis nelsoni</i>)	1.3	2.0	0.2			3.5
oviječ filipínský (<i>Paradoxurus hermaphroditus philippinensis</i>)	1.1					1.1
panda červená (<i>Ailurus fulgens fulgens</i>)	1.1					1.1
paovce hřivnatá (<i>Ammotragus lervia</i>)	9.16	4.6.2			6.7	7.15.2
pásovec kulovitý (<i>Tolypeutes matacus</i>)	1.1		0.1	0.1		1.1
pekari páskovaný (<i>Pecari tajacu</i>)	5.11	7.1		0.1	9.4	3.7
pes domácí (<i>Canis familiaris</i>)	1.0					1.0
pes pralesní (<i>Speothos venaticus</i>)	4.4	1.2		1.0	1.0	3.6
pes ušatý (<i>Otocyon megalotis</i>)	1.2					1.2
pískomil hedvábný (<i>Meriones crassus perpallidus</i>)	0.0.11	0.0.17	0.0.2		0.0.12	0.0.14
pískomil křečkovitý (<i>Pachyuromys duprasi</i>)	0.0.7	0.0.3				0.0.10
pískomil nejmenší (<i>Gerbillus pusillus</i>)	0.0.3			0.0.1		0.0.2
pískomil veverkaocasý (<i>Sekeetamys calurus</i>)	0.0.25	0.0.28		0.0.15	0.0.13	0.0.25
pískomil veverkaocasý (<i>Sekeetamys calurus makrami</i>)	0.0.1				0.0.1	
plch savanový (<i>Graphiurus parvus</i>)	0.0.14			0.0.5	0.0.2	0.0.7

STAVY ZVÍŘAT 2015

savci (Mammalia)	Stav 1. 1. 2015	odchov Birth	příchod Arrival	úhyn Death	odchod Departure	Stav 31. 12. 2015
prase domácí – göttingenské (<i>Sus domesticus</i>)	1.1					1.1
prase domácí – přeštické černostrakaté (<i>Sus domesticus</i>)	0.1					0.1
promyka červená (<i>Galerella sanguinea</i>)	1.1					1.1
přimorožec beisa (<i>Oryx beisa</i>)	6.5		2.0		4.0	4.5
přimorožec šavlorohý (<i>Oryx dammah</i>)	2.2					2.2
psoun prériový (<i>Cynomys ludovicianus</i>)	0.0.11					0.0.11
rypoš obří (<i>Cryptomys mechowii</i>)	1.1.2	0.0.8				1.1.10
sambar ostrovní (<i>Rusa timorensis</i>)	3.2	1.0				4.2
sítatunga západoafrická (<i>Tragelaphus spekii gratus</i>)	4.13	1.3	1.0			6.16
skunk pruhovaný (<i>Mephitis mephitis</i>)	0.1					0.1
slon cejlonský (<i>Elephas maximus maximus</i>)	0.2					0.2
slon indický (<i>Elephas maximus bengalensis</i>)	1.4					1.4
sob karelský (<i>Rangifer tarandus fennicus</i>)	1.3	0.1				1.4
surikata (<i>Suricata suricatta</i>)	6.2	3.3.2			5.3	4.2.2
svišť lesní (<i>Marmota monax</i>)	1.2		1.0			2.2
sysel obecný (<i>Spermophilus citellus</i>)	14.20	14.26	1.4		11.11	18.39
štětkoun kamerunský (<i>Potamochoerus porcus pictus</i>)	2.0					2.0
tahr himálajský (<i>Hemitragus jemlahicus</i>)	1.6.1	0.0.1		0.1		1.5.2
takin indický (<i>Budorcas taxicolor taxicolor</i>)	1.2					1.2
talapoin severní (<i>Miopithecus ogouensis</i>)	2.2	0.0.1		0.1		2.1.1
tamarin bělovousý (<i>Saguinus mystax</i>)	1.1		0.1	0.1		1.1
tana severní (<i>Tupaia belangeri</i>)	2.3			1.0	0.1	1.2
tapír čabrakový (<i>Tapirus indicus</i>)	1.1	1.0				2.1
tapír jihoamerický (<i>Tapirus terrestris</i>)	1.1	1.0				2.1
tur domácí – zebu zakrslý (<i>Bos indicus</i>)	1.1	0.1				1.2
tygr malajský (<i>Panthera tigris jacksonii</i>)	2.1					2.1
tygr sumaterský (<i>Panthera tigris sumatrae</i>)	1.1					1.1
tygr ussurijský (<i>Panthera tigris altaica</i>)	1.1					1.1
urzon kanadský (<i>Erethizon dorsatum</i>)	1.1	1.0	0.1	0.1	1.0	1.1
vakoveverka létavá (<i>Petaurus breviceps</i>)	0.0.7	0.0.2			0.0.1	0.0.8
vari bělopásý (<i>Varecia variegata subcincta</i>)	1.1					1.1
vari červený (<i>Varecia rubra</i>)	2.0					2.0
velbloud dvouhrbý – domácí (<i>Camelus bactrianus</i>)	1.4					1.4
velemýš Heaneyova (<i>Crateromys heaneyi</i>)	1.1					1.1
velemýš největší (<i>Phloeomys cumingi</i>)	2.2			0.1	1.0	1.1
velemýš obláčková (<i>Phloeomys pallidus</i>)	3.4	1.0			2.2	2.2
veverka bušová (<i>Paraxerus cepapi</i>)	1.2			0.1		1.1
veverka kapská (<i>Xerus inauris</i>)	3.7	9.5			5.7	7.5
vikúňa (<i>Vicugna vicugna</i>)	1.2	1.0				2.2
vlk eurasijský (<i>Canis lupus lupus</i>)	1.2					1.2
vlk hřivnatý (<i>Chrysocyon brachyurus</i>)	1.1					1.1
voduška abok (<i>Kobus megaceros</i>)	2.7	0.3			1.0	1.10
voduška červená (<i>Kobus leche kafuensis</i>)	1.10	5.3			6.1	0.12
vydra hladkosrstá (<i>Lutrogale perspicillata</i>)	0.2		1.0			1.2
vydra severoamerická (<i>Lontra canadensis</i>)	0.1		1.1			1.2
zebra Böhmová (<i>Equus quagga boehmi</i>)	1.3	1.1		0.1		2.3
zebra Grévyho (<i>Equus grevyi</i>)	0.1		0.1			0.2
zubr (<i>Bison bonasus</i>)	1.4	0.1				1.5
žirafa Rothschildova (<i>Giraffa camelopardalis rothschildi</i>)	4.7			1.0		3.7

ptáci (Aves)	Stav	odchov	příchod	úhyn	odchod	Stav
	1. 1. 2015	Birth	Arrival	Death	Departure	31. 12. 2015
amazoňan jamajský (<i>Amazona collaria</i>)	4.1	2.3	1.2		4.5	3.1
amazoňan modrobradý (<i>Amazona festiva festiva</i>)	3.2	0.2			1.2	2.2
amazoňan rudoocasý (<i>Amazona brasiliensis</i>)	6.5	0.2			1.1	5.6
amazoňan šedohlavý (<i>Amazona agilis</i>)	1.2	2.1				3.3
amazoňan žlutokrký (<i>Amazona auropalliata parvipes</i>)	0.2				0.2	
ara arakanga (<i>Ara macao</i>)	1.1					1.1
ara ararauna (<i>Ara ararauna</i>)	0.1		1.1			1.2
ara hyacintový (<i>Anodorhynchus hyacinthinus</i>)	2.2					2.2
ara Learův (<i>Anodorhynchus leari</i>)	3.0		1.1			4.1
ara zelenokřídly (<i>Ara chloroptera</i>)	1.1				1.1	
argus okatý (<i>Argusianus argus</i>)	1.1			1.1		
bažant Edwardsův (<i>Lophura edwardsi</i>)	6.4			0.1	4.3	2.0
bažant malajský (<i>Polyplectron malacense</i>)	2.0		0.1	1.1		1.0
bažant obecný turkménský (<i>Phasianus colchicus zarudnyi</i>)	1.1					1.1
bažant obecný zeravšanský (<i>Phasianus colchicus zerafschanicus</i>)	1.1	1.0.1				2.1.1
bažant palavánský (<i>Polyplectron napoleonis</i>)	1.1					1.1
bažant Salvadoriho (<i>Lophura inornata inornata</i>)	1.1			0.1		1.0
bažant stříbrný Jonesův (<i>Lophura nycthemera jonesi</i>)	1.3				0.2	1.1
bažant tibetský (<i>Crossoptilon crossoptilon</i>)	3.2				2.1	1.1
bažant vietnamský (<i>Lophura hatinhensis</i>)	3.2					3.2
bažant Wallichův (<i>Catreus wallichii</i>)	1.3			0.1	0.1	1.1
bažant zlatý (<i>Chrysolophus pictus</i>)	2.2				2.2	
berneška kanadská velká (<i>Branta canadensis maxima</i>)	9.8				1.1	8.7
berneška rudokrká (<i>Branta ruficollis</i>)	3.2		2.2	1.1	1.1	3.2
bukáček malý (<i>Ixobrychus minutus</i>)	6.4	3.3		1.2	6.4	2.1
bulbul černohlavý (<i>Pycnonotus atriceps</i>)	1.2			1.0		0.2
bulbul červenouchý (<i>Pycnonotus jocosus</i>)	2.3.9	0.0.4		0.0.2	0.0.10	2.3.1
bulbulčík bělohlavý (<i>Hypsipetes leucocephalus</i>)	1.0				1.0	
bulbulčík kaštanový (<i>Hemixos castanonotus canipennis</i>)			0.2		0.1	0.1
čája obojková (<i>Chauna torquata</i>)	0.1		1.0			1.1
čáp černý (<i>Ciconia nigra</i>)	2.2					2.2
čáp simbil (<i>Ciconia abdimii</i>)	5.8	5.2			5.7	5.3
čejka australská (<i>Vanellus miles miles</i>)	1.1	2.1			0.1	3.1
čejka chocholatá (<i>Vanellus vanellus</i>)	1.0			1.0		
čejka jihoamerická (<i>Vanellus chilensis</i>)	1.1					1.1
čejka žlutohohá (<i>Vanellus senegallus senegallus</i>)	1.2	0.1			0.2	1.1
čírka hottentotská (<i>Anas hottentota</i>)	2.2					2.2
čírka modrá (<i>Anas querquedula</i>)	1.1	1.2			1.1	1.2
čírka obecná (<i>Anas crecca crecca</i>)	5.2		2.0	0.1	2.1	5.0
čírka úzkozobá (<i>Marmaronetta angustirostris</i>)	3.5	1.0				4.5
čírka žlutozobá (<i>Anas flavirostris flavirostris</i>)	1.1					1.1
čížek lesní (<i>Carduelis spinus</i>)			1.0			1.0
člunozobec africký (<i>Balaeniceps rex</i>)	2.2					2.2
drozd černoprský (<i>Turdus dissimilis</i>)	1.1					1.1
drozd kvíčala (<i>Turdus pilaris</i>)	0.1				0.1	
drozd oranžovohlavý (<i>Zoothera citrina mellii</i>)	2.2					2.2
drozd tmavý (<i>Zoothera sibirica</i>)	1.0				1.0	
drozd zpěvný (<i>Turdus philomelos</i>)	1.0				1.0	
drozdík tečkovaný (<i>Cichladusa guttata</i>)	1.0					1.0
dudek chocholatý (<i>Upupa epops</i>)	2.3	0.4		0.2	0.2	2.3
dudkovec stromový (<i>Phoeniculus purpureus</i>)	1.1					1.1
dvojboborožec hnědavý (<i>Buceros hydrocorax hydrocorax</i>)	2.2					2.2
dvojboborožec indický (<i>Buceros bicornis</i>)	2.1					2.1
dvojboborožec nosorožčí (<i>Buceros rhinoceros silvestris</i>)	1.1			1.0		0.1
dytík bleďý (<i>Burhinus superciliosus</i>)	1.0					1.0
dytík skvrnitý (<i>Burhinus capensis</i>)	1.1					1.1
dytík úhorní (<i>Burhinus oedipnemus</i>)	1.3			1.0	0.1	0.2
dytík velký (<i>Burhinus grallarius</i>)	1.1					1.1
emu hnědý (<i>Dromaius novaehollandiae</i>)	1.1	1.0			1.0	1.1
flétnák australský (<i>Gymnorhina tibicen hypoleuca</i>)	3.1	0.1			1.0	2.2
frankolín žlutokrký (<i>Francolinus leucoscepus</i>)	4.5	0.0.2	0.1	1.1	0.1	3.4.2
guan modrohřdlý (<i>Aburria cumanensis</i>)	1.0		0.1			1.1

STAVY ZVÍŘAT 2015

ptáci (Aves)	Stav	odchov	příchod	úhyn	odchod	Stav
	1. 1. 2015	Birth	Arrival	Death	Departure	31. 12. 2015
hadilov písář (<i>Sagittarius serpentarius</i>)	2.1					2.1
havran polní (<i>Corvus frugilegus</i>)			1.1			1.1
hohol bělavý (<i>Bucephala albeola</i>)			1.1			1.1
hoko přílbový (<i>Pauxi pauxi pauxi</i>)	1.1					1.1
holoubek skořicový (<i>Columbina talpacoti</i>)	0.2		1.1.4	0.0.1		1.3.3
holub – hybrid (<i>Ducula – hybrida</i>)	3.0				1.0	2.0
holub bažantí (<i>Otidiphaps nobilis nobilis</i>)	2.2	0.2	1.0	1.0	1.1	1.3
holub bělolící (<i>Columba vitiensis griseogularis</i>)			1.1			1.1
holub bronzovokřídlý (<i>Phaps chalcoptera</i>)	1.2					1.2
holub bronzový (<i>Ducula aenea paulina</i>)	1.2	0.1				1.3
holub černobronzový (<i>Henicophaps albifrons</i>)	1.1					1.1
holub doupañák (<i>Columba oenas oenas</i>)	2.1.1			1.0	1.1.1	
holub dvoubarvý (<i>Ducula bicolor</i>)	5.3				2.2	3.1
holub chocholatý (<i>Ocyphaps lophotes</i>)	2.1.2					2.1.2
holub krvavý (<i>Gallinolumba luzonica</i>)	2.2.1			0.1.1		2.1
holub kukaččí (<i>Macropygia unchall</i>)	2.1	0.0.1				2.1.1
holub modroocasý (<i>Ducula concinna</i>)	0.1					0.1
holub nádherný (<i>Ptilinopus superbus</i>)	2.1	1.0.1		1.0	0.0.1	2.1
holub nikobarský (<i>Caloenas nicobarica</i>)	4.6	0.0.1		1.2	0.2	3.2.1
holub podkovní (<i>Ducula carola carola</i>)	6.3	1.0			2.0	5.3
holub růžovotemenný (<i>Ducula rosacea</i>)	2.2				0.1	2.1
holub růžový (<i>Columba mayeri</i>)	3.1					3.1
holub skalní (<i>Columba livia</i>)	1.0		5.5		4.3	2.2
holub wonga (<i>Leucosarcia melanoleuca</i>)	1.2		0.0.4			1.2.4
holub zelenokřídlý (<i>Chalcophaps indica indica</i>)	1.2					1.2
holub zlatopsý (<i>Gallinolumba rufigula</i>)	0.0.1		2.1	0.1	1.0	1.0.1
hrdlička čínská (<i>Streptopelia chinensis chinensis</i>)	1.1	0.1.3				1.2.3
hrdlička divoká (<i>Streptopelia turtur turtur</i>)	2.1			1.1		1.0
hrdlička chechtavá (<i>Streptopelia roseogrisea</i>)	2.4.3					2.4.3
husa císařská (<i>Anser canagicus</i>)			1.1			1.1
husa domácí – česká (<i>Anser anser f. domestica</i>)		0.0.6	1.3			1.3.6
husa kuří (<i>Cereopsis novaehollandiae</i>)	1.0			1.0		
husa labutí – domácí (<i>Anser cygnoides f. domestica</i>)	1.4	0.0.1	1.2		0.1	2.5.1
husa malá (<i>Anser erythropus</i>)	4.4				1.1	3.3
husice rajská (<i>Tadorna variegata</i>)	1.1					1.1
husice rezavá (<i>Tadorna ferruginea</i>)	0.1					0.1
husička stromová (<i>Dendrocygna arborea</i>)	1.1				1.0	0.1
husovec stračí (<i>Anseranas semipalmata</i>)	2.0		1.1		1.0	2.1
hýl mexický (<i>Carpodacus mexicanus</i>)	4.3					4.3
hýl obecný (<i>Pyrrhula pyrrhula</i>)	1.1				1.1	
charmozin horský (<i>Charmosyna stellae</i>)	1.1	1.1			0.1	2.1
chřástal kropenatý (<i>Porzana porzana</i>)			0.0.7			0.0.7
chřástal polní (<i>Crex crex</i>)	1.0				1.0	
ibis bílý (<i>Eudocimus albus</i>)	8.6	2.1			5.5	5.2
ibis hagedaš (<i>Bostrychia hagedash</i>)	3.2	0.0.1		0.1	2.0	1.1.1
ibis hnědý (<i>Plegadis falcinellus</i>)	7.5	1.2.7		0.2	1.1	7.4.7
ibis rudý (<i>Eudocimus ruber</i>)	3.2			0.1		3.1
ibis skalní (<i>Geronticus eremita</i>)	7.8	0.0.4				7.8.4
ibis žlutokrký (<i>Threskiornis spinicollis</i>)	3.6	0.0.1				3.6.1
irena tyrkysová (<i>Irena puella</i>)	3.1				1.0	2.1
jeřáb bělošijí (<i>Grus vipio</i>)	1.1					1.1
jeřáb laločnatý (<i>Bucgeranus carunculatus</i>)	1.2					1.2
jeřáb mandžuský (<i>Grus japonensis</i>)	2.1	0.0.1				2.1.1
jeřáb panenský (<i>Anthropoides virgo</i>)	1.1					1.1
jeřáb rajský (<i>Anthropoides paradisea</i>)	0.1		1.0			1.1
jespák bojovný (<i>Philomachus pugnax</i>)	5.4				0.1	5.3
kachna – hybrid (<i>Anas sp.</i>)		0.0.2				0.0.2
kachna bronzovokřídla (<i>Anas specularis</i>)	0.1				0.1	
kachna domácí – saská (<i>Anas platyrhynchos f. domestica</i>)	0.2				0.2	
kachna patagónská (<i>Anas specularioides</i>)	1.2					1.2
kachna temná (<i>Anas sparsa sparsa</i>)	2.3					2.3
kachnice bělohlavá (<i>Oxyura leucocephala</i>)	4.4.1	1.0			2.1	3.3.1

ptáci (Aves)	Stav	odchov	příchod	úhyn	odchod	Stav
	1. 1. 2015	Birth	Arrival	Death	Departure	31. 12. 2015
kachnice kaštanová (<i>Oxyura jamaicensis</i>)	1.1					1.1
kachnička amazonská (<i>Amazonetta brasiliensis</i>)	2.1		0.2		0.2	2.1
kachnička karolinská (<i>Aix sponsa</i>)	1.0					1.0
kachnička mandarinská (<i>Aix galericulata</i>)	13.4.4	1.0		0.1	10.2	4.1.4
kachnička obojková (<i>Nettion coromandelianus</i>)	2.5					2.5
kachnička šedoboká (<i>Callonetta leucophrys</i>)	16.9	0.1			3.3	13.7
kakadu bílý (<i>Cacatua alba</i>)	1.0					1.0
kakadu filipínský (<i>Cacatua haematuropygia</i>)			0.0.1		0.0.1	
kakadu palmový (<i>Probosciger aterimus</i>)	6.5		1.0	2.0	0.1	5.4
kakadu růžový (<i>Eolophus roseicapillus</i>)	1.0					1.0
káně Harrisova (<i>Parabuteo unicinctus</i>)	2.0		1.0		1.0	2.0
káně lesní (<i>Buteo buteo</i>)	1.1		0.1			1.2
kardinál dominikánský (<i>Paroaria dominicana</i>)	2.1					2.1
kasuár přílbový (<i>Casuarus casuarus</i>)	1.1					1.1
ketupa malajská (<i>Bubo ketupu aagaardi</i>)	3.3					3.3
ketupa malajská (<i>Bubo ketupu ketupu</i>)	1.1			1.0		0.1
kladivouš africký (<i>Scopus umbretta</i>)	3.3	0.0.2			2.2	1.1.2
kolpík africký (<i>Platalea alba</i>)			2.2			2.2
kolpík bílý (<i>Platalea leucorodia</i>)	8.9	2.4.5			4.7	6.6.5
kolpík růžový (<i>Ajaia ajaja</i>)	4.4					4.4
kondor královský (<i>Sarcoramphus papa</i>)	1.1					1.1
kondor menší (<i>Cathartes burrovianus</i>)	1.2					1.2
konipas bílý (<i>Motacilla alba</i>)	0.1					0.1
korela chocholátá (<i>Nymphicus hollandicus</i>)	1.1.1	1.1			0.0.1	2.2
koroptev polní (<i>Perdix perdix</i>)	1.1	0.1				1.2
koroptev pruhokřídlá (<i>Arborophila brunneopectus</i>)	1.1		1.0	1.1		1.0
korunáč šedomodrý (<i>Goura cristata</i>)	3.1	0.1				3.2
kos černý (<i>Turdus merula</i>)	1.1.2	1.2			0.1.2	2.2
krahujec obecný (<i>Accipiter nisus</i>)	1.0				1.0	
kraska krátkoocasá jávská (<i>Cissa thalassina thalassina</i>)			1.1			1.1
krkavec bělokrký (<i>Corvus albicollis</i>)	1.1				1.1	
krkavec velký (<i>Corvus corax</i>)	2.2					2.2
krocán divoký (<i>Meleagris gallopavo</i>)	1.1				1.1	
krůta domácí – bronzová (<i>Meleagris gallopavo f. domestica</i>)	0.1	0.0.1	1.2	1.1	0.1.1	0.1
křepelka japonská (<i>Coturnix japonica</i>)			1.0	1.0		
křivozobka kaštanovohřbetá (<i>Pomatorhinus montanus</i>)	1.1	1.0				2.1
kukačka guira (<i>Guira guira</i>)			3.3	0.1		3.2
kulišek nejmenší (<i>Glaucidium passerinum</i>)	0.1			0.1		
kur cejlonský (<i>Gallus lafayetti</i>)	2.2			0.1		2.1
kur domácí – brahmánka (<i>Gallus gallus f. domestica</i>)	1.4					1.4
kur domácí – fénix zlatokrký zdobnělý (<i>Gallus gallus f. domestica</i>)	1.2					1.2
kur domácí – zakrslý rousný porcelánový (<i>Gallus gallus f. domestica</i>)	2.7				1.5	1.2
kvakoš noční (<i>Nycticorax nycticorax</i>)	2.2.1		2.1.2	0.1	1.0	3.2.3
kystráček indonéský (<i>Philemon buceroides</i>)	3.1					3.1
kystráček modrolící (<i>Entomyzon cyanotis</i>)	2.1		1.2		1.1	2.2
labuť Bewickova (<i>Cygnus bewickii</i>)		2.1	1.1	0.1		3.1
ledňáček zelenohlavý (<i>Halcyon chloris</i>)	2.1				1.0	1.1
ledňák modrokřídlý (<i>Dacelo leachii</i>)	2.1					2.1
lelkoun soví (<i>Podargus strigoides</i>)	2.2					2.2
lemčik černouchý (<i>Ailuroedus melanotis</i>)	0.1					0.1
linduška rudokrká (<i>Anthus cervinus</i>)	2.0			1.0		1.0
lori balijský (<i>Trichoglossus mitchelli</i>)	2.4	0.2			0.4	2.2
lori černohlavý (<i>Lorius domicella</i>)	3.3					3.3
lori černý (<i>Chalcopsitta atra atra</i>)	1.1					1.1
lori horský (<i>Trichoglossus moluccanus</i>)	3.1		0.0.2			3.1.2
lori olivový (<i>Chalcopsitta duivenbodei</i>)	1.1					1.1
lori sumbawský (<i>Trichoglossus forsteni</i>)	1.1					1.1
lori vlnkovaný (<i>Trichoglossus johnstoniae</i>)	5.5	1.1.2			1.0	5.6.2
lori žlutoskvrnný (<i>Trichoglossus chlorolepidotus</i>)	2.6	1.1			1.1	2.6
loriček červenohlavý (<i>Psittaculirostris desmarestii desmarestii</i>)	3.1			0.1		3.0
loriček rudobradý (<i>Psittaculirostris edwardsii</i>)	0.3	2.0	1.0			3.3
lorikul modrobradý (<i>Loriculus vernalis</i>)	7.5.1	2.2		3.0		6.7.1

STAVY ZVÍŘAT 2015

ptáci (Aves)	Stav	odchov	příchod	úhyn	odchod	Stav
	1. 1. 2015	Birth	Arrival	Death	Departure	31. 12. 2015
loskuták posvátný (<i>Gracula religiosa</i>)	3.2.1			0.1		3.1.1
luňák červený (<i>Milvus milvus</i>)	1.0		0.1			1.1
lžičák pestrý (<i>Anas clypeata</i>)	1.1			1.0		0.1
mada modrottemenný (<i>Tanygnathus lucionensis</i>)	1.2					1.2
majna chocholatá (<i>Acridotheres cristatellus</i>)		1.3	3.3	1.0	2.2	1.4
majna Rothschildova (<i>Leucopsar rothschildi</i>)	3.3				1.1	2.2
majna žlutolící (<i>Mino dumontii</i>)	2.1		1.1			3.2
mandelík hajní (<i>Coracias garrulus</i>)	3.2		1.0.1	0.1	1.0	3.1.1
marabu africký (<i>Leptoptilos crumeniferus</i>)	3.2	2.1			2.1	3.2
morčák bílý (<i>Mergus albellus</i>)	3.3		2.2	2.0		3.5
morčák prostřední (<i>Mergus serrator</i>)	0.3		1.2	0.1		1.4
morčák šupinatý (<i>Mergus squamatus</i>)	0.1		2.0			2.1
myšák hnědokřídlý (<i>Colius striatus mombassicus</i>)	2.1.7			1.0.4	0.1.1	1.0.2
nandu Darwinův (<i>Pterocnemia pennata pennata</i>)	1.1					1.1
nesyt africký (<i>Mycteria ibis</i>)	2.2	2.2			2.2	2.2
orel bělohlavý (<i>Haliaeetus leucocephalus</i>)	1.2				0.1	1.1
orel kejklíř (<i>Terathopus ecaudatus</i>)	1.1					1.1
orel východní (<i>Haliaeetus pelagicus</i>)	1.1	2.0			2.0	1.1
orlosup bradatý (<i>Gypaetus barbatus aureus</i>)	2.2		0.1			2.3
ostralka bělolící (<i>Anas bahamensis</i>)	1.1					1.1
ostralka štíhlá (<i>Anas acuta</i>)	2.1			1.1		1.0
papoušek mniší (<i>Myiopsitta monachus</i>)	5.10.16			2.2.2	0.0.3	3.8.11
papoušek nádherný (<i>Polytelis swainsonii</i>)	1.0		1.0			2.0
papoušek orlí (<i>Psittichas fulgidus</i>)	0.1					0.1
papoušek patagonský chilský (<i>Cyanoliseus patagonus bloxami</i>)			0.0.2			0.0.2
papoušek vlašťovčí (<i>Lathamus discolor</i>)	6.7			1.2		5.5
papoušek vlnkovaný (<i>Melospittacus undulatus</i>)	1.1.2		5.5	1.2	0.0.2	5.4
papoušek zpěvavý (<i>Psephotus haematonotus</i>)	0.1	1.1	1.0			2.2
páv korunkatý (<i>Pavo cristatus</i>)	5.1	0.0.1	2.1.1	0.0.1		7.2.1
páv zelený (<i>Pavo muticus</i>)	1.1.2	0.0.4	0.1		0.0.4	1.2.2
pelikán bílý (<i>Pelecanus onocrotalus</i>)	3.4					3.4
pelikán kadeřavý (<i>Pelecanus crispus</i>)	6.8	2.1			0.1	8.8
pelikán skvrnozobý (<i>Pelecanus philippensis</i>)	3.3					3.3
perlička supí (<i>Acryllium vulturinum</i>)	2.0			1.0		1.0
pěvuška modrá (<i>Prunella modularis</i>)	1.0			1.0		
pisila čáponohá (<i>Himantopus himantopus himantopus</i>)	1.0.3					1.0.3
píta kápoovitá (<i>Pitta sordida</i>)			1.0			1.0
pižmovka bělokřídla (<i>Cairina scutulata</i>)	2.2			2.0		0.2
pižmovka jihoamerická (<i>Sarkidiornis sylvicola</i>)	0.2					0.2
pižmovka velká (<i>Cairina moschata</i>)	3.4	1.0		0.2		4.2
pižmovka velká – domácí (<i>Cairina moschata f. domestica</i>)	1.1	0.0.6			0.0.5	1.1.1
plameňák – hybrid (<i>Phoenicopterus sp.</i>)	0.1.1					0.1.1
plameňák chilský (<i>Phoenicopterus chilensis</i>)	37.34.34	0.0.9	0.0.1	0.1.1	2.0.9	35.33.34
plameňák kubánský (<i>Phoenicopterus ruber ruber</i>)	12.19.2	0.0.3	0.0.1	1.0	0.1.1	11.18.5
plameňák růžový (<i>Phoenicopterus ruber roseus</i>)	43.39.5	0.0.12		2.3.1	3.6.2	38.30.14
polák malý (<i>Aythya nyroca</i>)	5.2					5.2
poštolka obecná (<i>Falco tinnunculus</i>)	0.1		1.0			1.1
potápka malá (<i>Tachybaptus ruficollis</i>)	1.1			1.1		
pštros dvouprstý (<i>Struthio camelus</i>)	0.2					0.2
puštitk bělavý pobaltský (<i>Strix uralensis liturata</i>)	1.1	2.0				3.1
puštitk bělavý středoevropský (<i>Strix uralensis macroura</i>)	1.1					1.1
puštitk bradatý (<i>Strix nebulosa lapponica</i>)	3.1	0.4			1.3	2.2
puštitk brýlatý (<i>Pulsatrix perspicillata</i>)	1.1					1.1
rosela pestrá (<i>Platycercus eximius</i>)	1.1					1.1
rybák obecný (<i>Sterna hirundo</i>)	0.0.30			0.0.1	0.0.19	0.0.10
rýžovník šedý (<i>Padra oryzivora</i>)	3.4			1.1		2.3
satyr Cabotův (<i>Tragopan caboti</i>)			0.1	0.1		
satyr Temminckův (<i>Tragopan temminckii</i>)	1.2					1.2
seriema rudozobá (<i>Cariama cristata</i>)	1.1					1.1
skalník sundský (<i>Myiophonus glaucinus</i>)	0.1					0.1
slavík kaliopa (<i>Erithacus calliope</i>)	1.1					1.1
slípka modrá (<i>Porphyrio porphyrio porphyrio</i>)	1.1			0.1		1.0

ptáci (Aves)	Stav	odchov	příchod	úhyn	odchod	Stav
	1. 1. 2015	Birth	Arrival	Death	Departure	31. 12. 2015
snovač zahradní (<i>Ploceus cucullatus</i>)	5.0					5.0
sojkovec bělohřdlý (<i>Garrulax albogularis</i>)	2.1				1.0	1.1
sojkovec černohřdlý (<i>Dryonastes chinensis chinensis</i>)	1.2		2.0	2.0		1.2
sojkovec dvoubarvý (<i>Garrulax bicolor</i>)	5.2				1.0	4.2
sojkovec chocholátý (<i>Garrulax leucolophus diardi</i>)	4.2	0.1.1		2.0		2.3.1
sojkovec jihočínský (<i>Trochalopteron milnei</i>)	2.1		0.1			2.2
sojkovec lesní (<i>Ianthocincla ocellata artemisiae</i>)	6.1	1.1	2.0		3.0	6.2
sojkovec modrotěmenný (<i>Dryonastes courtoisi</i>)	7.4	0.0.1	0.1	0.1		7.4.1
sojkovec nádherný (<i>Trochalopteron formosum</i>)	2.3				0.1	2.2
sojkovec popelavý (<i>Ianthocincla cineraceus cinereiceps</i>)	2.2	1.1			1.1	2.2
sojkovec rezavočelý (<i>Garrulax rufifrons</i>)	2.0					2.0
sojkovec rezavokřídlý (<i>Dryonastes berthemyi</i>)	1.2				0.1	1.1
sojkovec rezavouchý (<i>Garrulax castanotis</i>)	1.2					1.2
sojkovec stříbrouchý (<i>Trochalopteron melanostigma</i>)	2.1					2.1
sojkovec šedohnědý (<i>Garrulax palliatus</i>)	2.3	0.0.1		0.1		2.2.1
sojkovec vlnkohřbetý (<i>Ianthocincla lunulata</i>)	3.3					3.3
sojkovec zlatokřídlý (<i>Garrulax subunicolor</i>)			1.1			1.1
sova indická (<i>Phodilus badius</i>)	1.1	0.1.3	0.1		0.1	1.2.3
sova pálená (<i>Tyto alba guttata</i>)	2.2		1.0			3.2
sovice krahujová (<i>Sumia ulula</i>)	1.0				1.0	
sovice sněžní (<i>Nyctea scandiaca</i>)	1.1	0.1		0.1	1.1	
stepokur hnědobřichý (<i>Pterocles exustus erlangeri</i>)	1.2					1.2
stepokur hnědobřichý (<i>Pterocles exustus</i>)			1.2			1.2
stepokur ozdobný (<i>Pterocles quadricinctus</i>)			2.0			2.0
strakapoud velký (<i>Picoides major</i>)	1.0				1.0	
strnad obecný (<i>Emberiza citrinella</i>)	1.0		0.1			1.1
sup hnědý (<i>Aegypius monachus</i>)	4.5.3		0.0.1			4.5.4
sup kapucín (<i>Necrosyrtes monachus</i>)	1.1					1.1
sup mrchožravý (<i>Neophron percnopterus</i>)	6.5	1.1	1.1		4.2	4.5
sýc rousný (<i>Aegolius funereus</i>)	1.1					1.1
sýček obecný (<i>Athene noctua</i>)	7.5.5	0.0.6		0.1.1	0.0.2	7.4.8
sýkořice šedohlavá (<i>Paradoxornis gularis</i>)	1.0			1.0		
šafránka velká (<i>Sicalis flaveola</i>)	0.1					0.1
šáma bělořitná (<i>Copsychus malabaricus</i>)	2.1	2.2		1.0	2.2	1.1
špaček čínský (<i>Sturnus sinensis</i>)	2.2	6.6			4.4	4.4
špaček holohlavý (<i>Sarcops calvus</i>)	3.2	2.3	1.0		0.2	6.3
špaček pagodový (<i>Temenuchus pagodarum</i>)	3.8			2.2	1.2	0.4
špaček rudokřídlý (<i>Onychognathus morio</i>)	2.2	0.0.1		0.1	1.0	1.1.1
špaček rudoooký (<i>Aplonis panayensis</i>)	5.6.2	0.0.1		2.2.2		3.4.1
špaček růžový (<i>Sturnus roseus</i>)	3.3				2.0	1.3
tabon lesní (<i>Alectura lathamii</i>)	1.0					1.0
tenkozobec opačný (<i>Recurvirostra avosetta</i>)	6.5		2.3	1.1		7.7
timálie rudolící (<i>Liocichla ripponi</i>)	3.2		1.0	0.1		4.1
timálie sečuánská (<i>Liocichla omeiensis</i>)	4.1		0.1	0.1		4.1
timálie zlatá (<i>Leiothrix lutea</i>)	2.3		1.1.8	0.0.1	2.2.6	1.2.1
tinama přílbová (<i>Eudromia elegans</i>)	6.3.5			0.1.3	1.1	5.1.2
tkalčík bělohlavý (<i>Dinemella dinemelli</i>)	1.1	1.1	1.0		1.1	2.1
toko rudozobý (<i>Tockus erythrorhynchus</i>)	2.1			0.1		2.0
toko žlutozobý (<i>Tockus flavirostris</i>)	1.1	1.2	0.1	0.1	0.1	2.2
traváček Bourkův (<i>Neophema bourkii</i>)	1.1					1.1
tučňák Humboldtův (<i>Spheniscus humboldti</i>)	14.15					14.15
turako bělobřichý (<i>Corythaixoides leucogaster</i>)	4.3			2.1		2.2
ústřičník velký (<i>Haematopus ostralegus</i>)	1.0					1.0
včelojed lesní (<i>Pernis apivorus</i>)			1.1			1.1
vlhovec červenohlavý (<i>Amblyramphus holosericeus</i>)	1.1		1.2	1.1		1.2
vlhovec Chapmanův (<i>Agelaius icterocephalus</i>)	1.2					1.2
vlhovec chocholátý (<i>Psarocolius decumanus</i>)	1.2					1.2
vlhovec zelený (<i>Psarocolius viridis</i>)			1.2	0.1		1.1
vodouš rudonohý (<i>Tringa totanus</i>)	0.1				0.1	
volavčík člunozobý (<i>Cochlearius cochlearius cochlearius</i>)	3.3	2.3.1			2.2	3.4.1
volavka popelavá (<i>Ardea cinerea</i>)			0.0.1		0.0.1	
volavka vlasatá (<i>Ardeola ralloides</i>)	4.4				2.1	2.3

STAVY ZVÍŘAT 2015

ptáci (Aves)	Stav	odchov	příchod	úhyn	odchod	Stav
	1. 1. 2015	Birth	Arrival	Death	Departure	31. 12. 2015
výřeček filipínský (<i>Otus megalotis</i>)	2.2	3.4.2	1.0.1	0.0.1	3.3	3.3.2
zejzob africký (<i>Anastomus lamelligerus</i>)	3.5.1	1.3				4.8.1
zoborožec bělovlasý (<i>Tropicranus albocristatus albocristatus</i>)	1.1		1.2		0.2	2.1
zoborožec kaferský (<i>Bucorvus leadbeateri</i>)	1.1					1.1
zoborožec luzonský (<i>Penelopides manillae manillae</i>)			1.1		1.1	
zoborožec rýhozobý (<i>Penelopides panini panini</i>)	1.1		1.0			2.1
zrzhlávka rudozobá (<i>Netta rufina</i>)	1.2	0.2	1.0	0.1		2.3
zvonek černohlavý (<i>Carduelis ambigua</i>)	2.0		2.1	1.0		3.1
zvonek čínský (<i>Carduelis sinica</i>)			1.1			1.1
zvonek zelený (<i>Carduelis chloris</i>)	4.4				2.2	2.2
žako šedý (<i>Psittacus erithacus</i>)	0.0.1		0.0.1		0.0.1	0.0.1
žluna větší (<i>Picus flavinucha mystacalis</i>)	2.0		1.1		1.0	2.1
žluva hajní (<i>Oriolus oriolus</i>)			0.0.3		0.0.2	0.0.1
plazi (Reptilia)	Stav	odchov	příchod	úhyn	odchod	Stav
	1. 1. 2015	Birth	Arrival	Death	Departure	31. 12. 2015
agama bradatá (<i>Pogona vitticeps</i>)	0.0.2					0.0.2
agama dodomská (<i>Agama lionotus dodomae</i>)	7.9.12	0.0.2		5.6.2		2.3.12
agama pobřežní (<i>Leiolepis guttata</i>)	1.1				0.1	1.0
agama stepní (<i>Trapelus sanguinolentus</i>)	6.21.43	3.6.137		2.6	4.3.139	3.18.41
agama turkeštánská (<i>Laudakia lehmanni</i>)	4.6.20	4.5.49		1.0	5.7.30	2.4.39
agamka písečná (<i>Phrynocephalus mystaceus galli</i>)	6.3.9			3.1.2		3.2.7
agamka Raddeova (<i>Phrynocephalus raddei boettgeri</i>)	0.1			0.1		
anakonda velká (<i>Eunectes murinus</i>)	1.4	0.0.8			0.1	1.3.8
anolis barakojský (<i>Anolis baracoae</i>)	0.2.3					0.2.3
anolis jeskynní (<i>Anolis bartschi</i>)	2.3.1	0.0.1		1.2		1.1.2
batagur kalagur (<i>Batagur borneoensis</i>)	1.0					1.0
batagur tuntong (<i>Batagur affinis</i>)	2.3					2.3
bazilišek zelený (<i>Basiliscus plumifrons</i>)			1.1	0.1		1.0
bičovka stromová (<i>Ahaetulla prasina</i>)	1.1.2					1.1.2
blavor žlutý (<i>Pseudopus apodus</i>)	0.1					0.1
blavor žlutý (<i>Pseudopus apodus thracicus</i>)	1.1					1.1
bojga ularburong (<i>Boiga dendrophila melanota</i>)	1.0					1.0
bradavičník jávský (<i>Acrochordus javanicus</i>)			0.0.9	0.0.9		
čukvala zavalitá (<i>Sauromalus ater</i>)	2.5.18	0.0.2		0.2.1	1.1.16	1.2.3
dlouhokrčka drsná (<i>Macrochelodina rugosa</i>)	1.1		0.1			1.2
dracena krokodýlovitá (<i>Dracaena guianensis</i>)	1.0.4					1.0.4
felzuma Standingova (<i>Phelsuma standingi</i>)	1.0					1.0
gaviál indický (<i>Gavialis gangeticus</i>)	3.3					3.3
gekon létavý (<i>Ptychozoon kuhli</i>)		0.0.2	2.2		1.0.1	1.2.1
gekon modrý (<i>Lygodactylus williamsi</i>)	1.1			0.1		1.0
gekon obrovský (<i>Gekko gecko</i>)	7.8.9	0.0.1		1.2	2.3.4	4.3.6
gekon skvrnitý (<i>Homopholis fasciata</i>)	1.2					1.2
gekon turkeštánský (<i>Cyrtopodion fedtschenkoi</i>)	4.1					4.1
gekon Turnerův (<i>Pachydactylus turneri</i>)	3.3			0.1		3.2
gekon zázračný (<i>Teratoscincus scincus scincus</i>)	9.8.10	0.0.7			1.0.6	8.8.11
gekončík noční (<i>Eublepharis macularius</i>)	1.2.1					1.2.1
gekončík východoafrický (<i>Holodactylus africanus</i>)	5.3		1.2.2	3.3.2		3.2
hroznýš (<i>Sanzinia volontary</i>)	0.1					0.1
hroznýš královský (<i>Boa constrictor</i>)	1.1					1.1
hroznýšek pestrý (<i>Eryx colubrinus loveridgei</i>)	2.4.27	0.0.8			0.0.10	2.4.25
hroznýšovec bahamský (<i>Epicrates striatus</i>)	0.0.1					0.0.1
hroznýšovec duhový (<i>Epicrates cenchria cenchria</i>)	0.1		1.1			1.2
hroznýšovec kubánský (<i>Epicrates angulifer</i>)	4.8.9			1.1	1.2.1	2.5.8
chameleon obrovský (<i>Furcifer oustaleti</i>)	5.3.7			4.2.1	1.1	0.0.6
chřestýš kostkovaný (<i>Crotalus adamanteus</i>)	1.0					1.0
chřestýšovec mangšanský (<i>Protobothrops mangshanensis</i>)	1.1			0.1		1.0
ještěrka obecná (<i>Lacerta agilis</i>)	3.4.2	0.0.4				3.4.6
ještěrka paví (<i>Timon pater</i>)	3.0			3.0		
ještěrka zelená (<i>Lacerta viridis</i>)	3.7	0.0.3				3.7.3
ještěrka živorodá (<i>Zootoca vivipara</i>)	0.0.4				0.0.4	
ještěrkovec velký (<i>Gerrosaurus major</i>)	1.1			1.0		0.1

plazi (Reptilia)	Stav	odchov	příchod	úhyn	odchod	Stav
	1. 1. 2015	Birth	Arrival	Death	Departure	31. 12. 2015
ještěrkovec velký (<i>Gerrhosaurus major bottegoi</i>)	0.01					0.01
kajmanka supí (<i>Macrochelys temminckii</i>)	1.2					1.2
karetka novoguinejská (<i>Carettochelys insculpta</i>)	1.05		0.01	1.0		0.06
klapavec (<i>Sturotypus salvinii</i>)	0.02					0.02
korálovka královská (<i>Lampropeltis pyromelana</i>)	0.01					0.01
korálovka Ruthvenova (<i>Lampropeltis ruthveni</i>)	4.2					4.2
korálovka sedlatá (<i>Lampropeltis triangulum</i>)			0.01			0.01
korovec jedovatý (<i>Heloderma suspectum suspectum</i>)	1.0			1.0		
korovec jedovatý (<i>Heloderma suspectum</i>)	0.1					0.1
krajta Albertisova (<i>Leiopython albertisii</i>)	2.0					2.0
krajta cejlonská (<i>Python molurus pimbura</i>)	7.3				2.1	5.2
krajta královská (<i>Python regius</i>)	1.21			0.1		1.11
krajta nachová (<i>Python brongersmai</i>)	3.1					3.1
krajta zelená (<i>Morelia viridis</i>)	3.1				1.0	2.1
krátkokrčka červenobřichá (<i>Emydura subglobosa</i>)	4.39	0.09				4.318
kruhochvost nížinný (<i>Cordylus tropidosternum</i>)	2.36					2.36
kruhochvost štítnatý (<i>Cordylus cataphractus</i>)			1.1			1.1
křovinář ostnitý (<i>Bothriechis schlegelii</i>)	1.1	0.07				1.17
leguán kubánský (<i>Cyclura nubiola nubiola</i>)	4.3.20	0.013			1.0.3	3.3.30
leguán kyjoocasý (<i>Ctenosaura quinquecarinata</i>)	0.1					0.1
leguán modravý (<i>Cyclura lewisi</i>)	1.1				0.1	1.0
leguán pustinný (<i>Dipsosaurus dorsalis</i>)			1.3	0.2		1.1
leguán zelený (<i>Iguana iguana</i>)	1.0		0.01	1.0		0.01
leguán zelený (<i>Iguana iguana rhinolopha</i>)	1.0			1.0		
leguánek modravý (<i>Petrosaurus thalassinus</i>)	4.2.1			3.1.1		1.1
leguánek ostnitý (<i>Sceloporus magister</i>)	16.11.19	16.8.36		2.4.2	19.3.53	11.12
leguánek pruhocasý (<i>Callisaurus draconoides</i>)	2.4			2.4		
leguánovec obojkový (<i>Crotaphytus collaris</i>)			2.3	1.0		1.3
leguánovec obojkový (<i>Crotaphytus collaris baileyi</i>)	1.1			1.1		
leiocefalus haitský (<i>Leiocephalus schreibersi</i>)		0.02	1.2			1.2.2
mabuja kapverdská (<i>Chioninia vaillanti</i>)	1.1.1	0.02				1.1.3
mabuja perletová (<i>Trachylepis margaritifera</i>)	2.6.26	0.0.49		0.3	0.0.50	2.3.25
matamata třásnitá (<i>Chelus fimbriatus</i>)	1.1					1.1
orlicie bornejská (<i>Orlitia borneensis</i>)	2.0.3		0.1	1.1		1.0.3
pagekon zelený (<i>Naultinus elegans elegans</i>)	2.1					2.1
paještěrka písečná (<i>Eremias grammica</i>)	5.7.1			0.1		5.6.1
paještěrka stepní (<i>Eremias arguta uzbekistanica</i>)	1.4.63			1.4.7	0.0.48	0.0.8
ropušník velký (<i>Phrynosoma asio</i>)			3.3		1.0	2.3
scink ohnivý (<i>Lepidothyris fernandi</i>)	0.0.3			0.0.1		0.0.2
scink šalomounský (<i>Corucia zebrata</i>)	1.1					1.1
sleposcink Percivalův (<i>Acontias percivali</i>)			1.2.2			1.2.2
slepýš křehký (<i>Anguis fragilis</i>)	2.2.3					2.2.3
šípovec nosatý (<i>Rhamphophis rostratus</i>)	0.1					0.1
širohlavec východní (<i>Malpolon insignitus</i>)	1.1					1.1
štíhlovka Ravergierova (<i>Hemorrhois ravergieri</i>)	2.1		0.1	0.1	0.1	2.0
teju červenavý (<i>Tupinambis rufescens</i>)	1.1					1.1
trnoještěr koží (<i>Acanthosaura capra</i>)	3.2			1.1	2.0	0.1
trnorep mezopotámský (<i>Saara loricata</i>)	4.4.7				3.3	1.1.7
trnorep zdobený (<i>Uromastyx ornata</i>)	2.2		0.0.6	0.1		2.1.6
užovka domácí (<i>Lamprophis fuliginosus</i>)	0.0.1					0.0.1
užovka hladká (<i>Coronella austriaca</i>)	1.4.1					1.4.1
užovka krtčí (<i>Pseudaspis cana</i>)	1.0					1.0
užovka nosatá (<i>Gonyosoma boulengeri</i>)			0.2			0.2
užovka obojková (<i>Natrix natrix</i>)	0.0.10					0.0.10
užovka podplamatá (<i>Natrix tessellata</i>)	0.0.12					0.0.12
varan antracitový (<i>Varanus beccarii</i>)	1.2	0.0.2				1.2.2
varan komodský (<i>Varanus komodoensis</i>)	15.3			1.0		14.3
varan mangrovový (<i>Varanus indicus</i>)	1.0			1.0		
varan molucký (<i>Varanus melinus</i>)	3.1.7			0.0.1		3.1.6
varan smaragdový (<i>Varanus prasinus</i>)	2.2	0.0.2		0.1	1.0	1.1.2
vejcožrout rezavý (<i>Dasyptis medicis</i>)	1.0	0.0.4	2.3		1.0	2.3.4
vodnářka pruhovaná (<i>Homalopsis buccata</i>)			2.3			2.3

STAVY ZVÍŘAT 2015

plazi (Reptilia)	Stav	odchov	příchod	úhyn	odchod	Stav
	1. 1. 2015	Birth	Arrival	Death	Departure	31. 12. 2015
zmije gabunská (<i>Bitis gabonica rhinoceros</i>)	1.0		0.1	1.0		0.1
zmije obecná (<i>Vipera berus</i>)	3.4.6					3.4.6
želva – hybrid (<i>Cyclemys oldhamii x dentata</i>)		0.0.1				0.0.1
želva amboinská (<i>Cuora amboinensis</i>)	4.2.5	0.0.1	1.1			5.3.6
želva anámská (<i>Mauremys annamensis</i>)	1.1.1					1.1.1
želva bahenní (<i>Emys orbicularis</i>)	3.2.7					3.2.7
želva černavá (<i>Heosemys grandis</i>)	3.4.12	0.0.3		0.1		3.3.15
želva dlaždicovitá (<i>Manouria impressa</i>)	0.0.5			0.0.1		0.0.4
želva egyptská (<i>Testudo kleinmanni</i>)	5.1.2	0.0.4		1.0		4.1.6
želva hvězdnatá (<i>Geochelone elegans</i>)	1.1		0.1			1.2
želva korunkatá (<i>Hardella thurjii</i>)	9.1.1					9.1.1
želva kubánská (<i>Trachemys decussata</i>)	2.5.28	0.0.11			0.0.10	2.5.29
želva obrovská (<i>Aldabrachelys gigantea</i>)	4.4		0.0.2			4.4.2
želva Oldhamova (<i>Cyclemys oldhamii</i>)	2.0					2.0
želva ostnitá (<i>Heosemys spinosa</i>)	1.2.3					1.2.3
želva paprscitá (<i>Astrochelys radiata</i>)	0.0.2					0.0.2
želva pardálí (<i>Stigmochelys pardalis babcocki</i>)			0.0.1			0.0.1
želva pardálí (<i>Stigmochelys pardalis pardalis</i>)	0.7.11		1.0	0.0.3	0.0.2	1.7.6
želva pentličková (<i>Cyclemys pulchristriata</i>)	0.0.4					0.0.4
želva plochohřbetá (<i>Notochelys platynota</i>)	1.0					1.0
želva skalní (<i>Malacochersus tornieri</i>)	1.6.1	0.0.2				1.6.3
želva sloní pinzónská (<i>Chelonoidis nigra duncanensis</i>)	1.0					1.0
želva sloní santacruzská (<i>Chelonoidis nigra porterii</i>)	1.0					1.0
želva Smithova (<i>Pangshura smithii</i>)	7.12.1	0.0.8				7.12.9
želva Spenglerova (<i>Geoemyda spengleri</i>)	6.5.18	0.0.2		0.2.7		6.3.13
želva stepní (<i>Testudo horsfieldii kazachstanica</i>)	3.4.2				0.0.1	3.4.1
želva stepní (<i>Testudo horsfieldii</i>)	0.0.8				0.0.8	
želva texaská (<i>Gopherus berlandieri</i>)	1.5.6	0.0.1		0.0.3		1.5.4
želva tlustohrdlá (<i>Siebenrockiella crassicolis</i>)	2.2.1			1.0.1		1.2
želva tuniská (<i>Testudo graeca nabeulensis</i>)	5.3.2	0.0.8		0.0.2		5.3.8
želva záhadná (<i>Cyclemys enigmatica</i>)	2.4.1	0.0.1				2.4.2
želva zelenavá (<i>Testudo hermanni boettgeri</i>)	1.0.1				0.0.1	1.0
želva zubatá (<i>Cyclemys dentata</i>)	0.1					0.1
želva žlutočelá (<i>Cuora galbinifrons galbinifrons</i>)	0.2					0.2
želva žlutohnědá (<i>Testudo graeca</i>)	0.0.1			0.0.1		
oboživoživelníci (Amphibia)						Stav
						31. 12. 2015
axolotl tygrovaný (<i>Ambystoma tigrinum</i>)						0.0.1
drsnokožka poznamenaná (<i>Theloderma asperum</i>)						0.0.12
létavka kio (<i>Rhacophorus kio</i>)						1.0
létavka obecná (<i>Polypedates leucomystax</i>)						0.0.31
rákosnička ulugurská (<i>Leptopelis uluguruensis</i>)						0.0.5
rohatka Cranwellova (<i>Ceratophrys cranwelli</i>)						0.0.1
ropucha coloradská (<i>Inciilius alvarius</i>)						0.0.2
ropucha jihoafrická (<i>Bufo gariensis</i>)						0.0.3
ropucha obrovská (<i>Bufo marinus</i>)						0.0.3
ropucha síťkovaná (<i>Peltophyryne peltoccephala</i>)						2.1
rosnice siná (<i>Pelodytes caerulea</i>)						0.0.2
rosnice šalamounská (<i>Litoria thesaurensis</i>)						0.0.20
rosnička bělopruhá (<i>Hyla cinerea</i>)						0.0.20
velemlok čínský (<i>Andrias davidianus</i>)						3.0.17
ryby (Pisces)						Stav
						31. 12. 2015
amuřice Hoevenova (<i>Leptobarbus hoevenii</i>)						0.0.12
arowana dvojvousá (<i>Osteoglossum bicirrhosum</i>)						0.0.1
cichlida (<i>Ptychochromis oligacanthus</i>)						0.0.12
čichavec drobnošupinný (<i>Trichogaster microlepis</i>)						0.0.12
čichavec líbající (<i>Helostoma temminckii</i>)						0.0.3
čichavec perleťový (<i>Trichogaster leerii</i>)						0.0.23
čichavec pruhořavý (<i>Colisa fasciata</i>)						0.0.20
čichavec pyskatý (<i>Trichogaster labiosus</i>)						0.0.22
čtverzubec (<i>Tetraodon nigroviridis</i>)						0.0.5
dánio bengálské (<i>Devario devario</i>)						0.0.50

ryby (Pisces)	Stav 31. 12. 2015
dánio dangila (<i>Danio dangila</i>)	0.024
duhovka lososová (<i>Glossolepis incisus</i>)	0.030
hlaváč sundský (<i>Stigmatogobius sadanundio</i>)	0.039
hrotočelec ohnivý (<i>Mastacembelus erythrotaenia</i>)	0.05
hypostomus guyanský (<i>Hypostomus plecostomus</i>)	0.01
ilyodon Whiteův (<i>Ilyodon whitei</i>)	0.020
kaložrout pruhovaný (<i>Selenotoca multifasciata</i>)	0.08
kaložrout skvrnitý (<i>Scatophagus argus argus</i>)	0.019
kaložrout skvrnitý (<i>Scatophagus argus atromaculatus</i>)	0.015
labeo černé (<i>Labeo chrysophekadion</i>)	0.03
labeo červenoocasé (<i>Epalzeorhynchus bicolor</i>)	0.020
labeo krásnoploutvé (<i>Epalzeorhynchus kalopterum</i>)	0.020
lezec (<i>Periophthalmus</i> sp.)	0.050
mečovka páskovaná (<i>Xiphophorus clemenciae</i>)	0.06
nožovec velký (<i>Chitala chitala</i>)	0.08
okatec stříbřitý (<i>Monodactylus argenteus</i>)	0.016
pancéřníček podobný (<i>Corydoras similis</i>)	0.03
pangas (<i>Pangasius</i> sp.)	0.01
pangas vláknoploutvý (<i>Pangasius sanitwongsei</i>)	0.02
parmička černoskvrnná (<i>Puntius filamentosus</i>)	0.0220
parmička Denisonova (<i>Puntius denisonii</i>)	0.020
parmička jamunská (<i>Barilius barna</i>)	0.044
parmička purpurová (<i>Puntius nigrofasciatus</i>)	0.040
parmička Schwanenfeldova (<i>Barbodes schwanenfeldii</i>)	0.042
parmička žraločí (<i>Balantiocheilos melanopterus</i>)	0.030
rájovec cejlonský (<i>Belonia signata</i>)	0.01
razbora podélnopruhá (<i>Rasbora daniconius</i>)	0.010
sekavec příčnopásý (<i>Pangio kuhlii</i>)	0.02
sekavka nádherná (<i>Chromobotia macracanthus</i>)	0.060
skvrnivec proužkovaný (<i>Etroplus suratensis</i>)	0.06
stříkoun lapavý (<i>Toxotes jaculatrix</i>)	0.013
štikovec sakaramský (<i>Pachypanchax sakaramyi</i>)	0.020

paryby (Chondrichthyes)	Stav 31. 12. 2015
trnuha Castexova (<i>Potamotrygon castexi</i>)	1.0

bezobratlí (Vertebrata)	Stav 31. 12. 2015
achatina žravá (<i>Achatina fulica</i>)	0.04
šváb velkokřídlý (<i>Archimandrita tessellata</i>)	0.01
mnohonožka obrovská (<i>Archispirostreptus gigas</i>)	0.02
šváb obrovský (<i>Blaberus giganteus</i>)	0.01
šváb argentinský (<i>Blaptica dubia</i>)	0.01
sklípkan kadeřavý (<i>Brachypelma albopilosum</i>)	0.01
sklípkan Smithův (<i>Brachypelma smithi</i>)	0.01
šváb kubánský (<i>Byrsotria fumigata</i>)	0.01
mnohonožka (<i>Ephibolus pulchripes</i>)	0.012
šváb pestrý (<i>Eublaberus distantii</i>)	0.01
sklípkan krátkonohý (<i>Eucratoscelus pachypus</i>)	0.03
strašilka (<i>Eurycantha calcarata</i>)	0.01
strašilka australská (<i>Extatosoma tiaratum</i>)	0.01
sklípkan růžový (<i>Grammostola rosea</i>)	0.01
šváb madagaskarský (<i>Gromphadorhina portentosa</i>)	0.02
štír ojedinelý (<i>Hadogenes paucidens</i>)	0.01
maloočka lovecká (<i>Heteropteryx dilatata</i>)	0.01
strašilka plochá (<i>Heteropteryx dilatata</i>)	0.01
saranče stěhovavá (<i>Locusta migratoria</i>)	0.01
šváb šedý (<i>Nauphoeta cinerea</i>)	0.01
šváb harlekýn (<i>Neostylopyga rhombifolia</i>)	0.01
zlatohlávek skvrnitý (<i>Pachnoda marginata marginata</i>)	0.01
zlatohlávek skvrnitý (<i>Pachnoda marginata peregrina</i>)	0.01
veleštír promáčkoklepetý (<i>Pandinus cavimanus</i>)	0.02

STAVY ZVÍŘAT 2015

bezobratlí (Evertebrata)	Stav
pakobyłka (<i>Phaenopharos khaoyaiensis</i>)	0.0.1
zákeřnice (<i>Platymeris biguttata</i>)	0.0.1
šváb egyptský (<i>Polyphaga aegyptiaca</i>)	0.0.1
šváb (<i>Princisia vanwaerebeki</i>)	0.0.1
sklípkan variabilní (<i>Pterinochilus chordatus</i>)	0.0.1
stonoha (<i>Scolopendra sp.</i>)	0.0.2
pakobyłka okřídlená (<i>Sipyloidea sipyilus</i>)	0.0.1

foto: Petr Hamerlik

Mládě tapíra jihoamerického se narodilo 17. května 2015 a je třetím mládětem tohoto druhu v historii Zoo Praha.

